

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

12 באוקטובר 2015

954

כ"ט בתשרי התשע"ו

עמוד

2 הצעת חוק נתוני אשראי, התשע"ו-2015

הצעת חוק נתוני אשראי, התשע"ו-2015

פרק א': מטרה

מטרה

1. (א) מטרתו של חוק זה לקבוע הסדר כולל לשיתוף נתוני אשראי שיכלול הוראות לעניין איסוף נתוני אשראי ממקורות המידע הקבועים בחוק, שמירתם במאגר מידע מרכזי המופעל בידי בנק ישראל ומסירת נתוני אשראי ממנו ללשכות אשראי לצורך עיבודם והעברתם, בין השאר, לנתוני אשראי, תוך שמירה על פרטיות הלקוחות שהנתונים מתייחסים אליהם ומניעת פגיעה בה במידה העולה על הנדרש, והכול למטרות אלה:

ד ב ר י ה ס ב ר

מבוא

עדיף על פני מלווים אחרים, לקוחות אשר פונים להלוואה בשוק החוץ בנקאי, נתקלים בקשיים, בין השאר לאור חשש המלווים באשר לסיבה שבשלה אותם לקוחות לא קיבלו אשראי מהבנק. עקב כך, מלווים חוץ בנקאיים נותנים אשראי בריביות גבוהות מאוד המשקפות את הסיכון שנובע מחוסר מידע לגבי הלקוח.

כאמור, העדר מידע בשוק האשראי גורם לכך שלא תהיה תחרות בשוק זה ועל כן הוא פוגע בכלל הלקוחות. ככל שהשוק ריכוזי יותר, ובהעדר מידע, כך גדלה ההסתברות שלקוחות בכל רמות הסיכון יסבלו משיעורי ריבית גבוהים יותר והיצע אשראי נמוך יותר.

שיתוף נתוני אשראי נדרש, אם כן, כדי לגשר על הפער שבין מלווים בעלי מידע על לקוחות ובין מלווים שאין בידיהם מידע כאמור, וליצור תנאים שווים לתחרות בין המלווים השונים.

החוק הקיים נחקק בשנת 2002, על בסיס התפישה שלפיה קיים אינטרס ציבורי לזוהת אדם שאינו מקיים את התחייבויותיו הכספיות ובכך פוגע בתועלת הציבורית. כמפורט במבוא לדברי ההסבר להצעת החוק (ראו: הצעת חוק שירות נתוני אשראי, התשנ"ח-1997 (ה"ח התשנ"ח, עמ' 100)), נועד החוק הקיים למנוע מתן אשראי למי שאינו ראוי לכך, וכן למנוע את הדרישה לביטחונות מרובים גם מלקוחות אמינים.

מסירת פרטיו של אדם ומסירת מידע לגביו לציבור, בהתאם לחוק הקיים, נועדה להגן על הציבור מפני הנוק שעלול להיגרם כתוצאה מהתקשרות עם אותו אדם או, לכל הפחות, לצמצם את הסיכון בהתקשרות אתו. תפישה זו הביאה לעיצוב החוק הקיים באופן שהמידע הנאסף מכוחו הוא מידע שלילי בעיקרו, קרי מידע על מי שאינם פורעים את חובותיהם.

המערכת של שיתוף נתוני אשראי המוסדרת בחוק הקיים, מבוססת על בעלי רישיון המפעילים שירות נתוני אשראי או שירות מידע על עוסקים (להלן – בעלי רישיון). אשר נתונים לאסדרה ולפיקוח של הרשם שמונה לפי סעיף 3 לאותו חוק. בעלי רישיון אלה אוספים מידע על אודות ציבור היחידים בישראל, מחזיקים בו, ומסירים על בסיסו דוחות המכילים נתוני אשראי (דוחות אשראי). החוק

ביום ל' באב התשע"ד (26 באוגוסט 2014), מינו ראש הממשלה ושרת המשפטים את הוועדה לשיפור המערכת לשיתוף נתוני אשראי, בראשות סגן ראש המועצה הלאומית לכלכלה ובהשתתפות נציגי משרד המשפטים, משרד האוצר, רשות ההגבלים העסקיים ובנק ישראל (להלן – הוועדה). הוועדה מונתה במטרה לבחון את המערכת לשיתוף נתוני האשראי הקיימת בישראל ואת הדרכים לשכללה. הוועדה הגישה לממשלה את המלצותיה וביום כ' באב התשע"ה (5 באוגוסט 2015) החליטה הממשלה, בהחלטה מס' 343, לאמץ את ההמלצות. הצעת חוק זו באה לעגן את המלצות הוועדה בחוק שיסדיר את הקמתה של מערכת חדשה לשיתוף נתוני אשראי, שתשרת תכליות ציבוריות רחבות מאלה המושגות באמצעות ההסדר הקבוע היום בחוק שירות נתוני אשראי, התשס"ב-2002 (להלן – החוק הקיים). החוק המוצע יחליף את החוק הקיים, שמוצע לבטלו.

עסקת אשראי מתאפיינת ככלל בפערי מידע בין הלווה לבין המלווה. רמת הסיכון של לווה משפיעה על תנאי ההלוואה, ובכלל זה על גובה ההלוואה ומחירה. למי שמחזיק במידע לגבי מוסר התשלומים של לקוח והמוניטין של הלקוח בתחום החזר אשראי שנטל, יש יתרון על פני מי שאין בידי מידע כאמור; מלווה שאין בידי מידע על רמת הסיכון של הלווה, צפוי לתמחר את האשראי לאותו לווה במחיר המבטא רמת סיכון ממוצעת של אוכלוסיית הלווים הפונה אליו לקבל אשראי, בעוד שמלווה שיש בידו את המידע יוכל לתמחר את האשראי לאותו לווה, במדויק.

תמחור אשראי בדרך המתוארת לעיל, על בסיס ממוצע האוכלוסייה, יוצר תופעה של "בחירה שלילית" (Adverse Selection) ומקנה למלווים המחזיקים במידע יתרון תחרותי אשר מאפשר להם להפעיל כוח שוק ולגבות מחירים גבוהים מלקוחותיהם. מי שאינו מחזיק במידע מתאים על הלקוח, לא יכול לקיים תחרות אמיתית עם מי שבידו מידע לגבי הלקוח, מאחר שאין באפשרותו לזוהת את רמת הסיכון המדויקת של הלווה. כך, לבעל המידע יש כוח מעין מונופוליסטי כלפי לקוחותיו.

במציאות שבה שוק האשראי למשקי בית (להלן – שוק האשראי הקמעונאי) הוא ריכוזי, ובידי הבנקים מידע

(1) הגברת התחרות בשוק האשראי הקמעונאי;

(2) הרחבת הנגישות לאשראי;

ד ב ר י ה ס ב ר

כמו כן, איסוף מידע לגבי יחידים יאפשר לקובעי המדיניות לבחון, באמצעות השוואת תנאי האשראי שמקבלים פלחים שונים באוכלוסייה, האם מתקיימת בפועל אפליית אשראי, וכן לערוך בקרה על רמות הסיכון של הלווים השונים. בלא איסוף מידע שיטתי על חובות משקי בית, לא ניתן לאמוד מהו היקף האשראי שמקבלות קבוצות שונות באוכלוסייה.

שיתוף בנתוני אשראי מסייע למתן התנהגות אופורטוניסטית של לוויים. כאשר היסטוריית האשראי שלו חשובה למלווה, גובר התמריץ של הלווה לעמוד בהתחייבות לפרוע את ההלוואה, שכן השתמטות מפיערעון החוב תפגע במוניטין שלו, ולעומתה תשלום החובות יאפשר לו לייצר מוניטין טוב יותר ולקבל תנאי אשראי טובים יותר.

בהתאם, מצמצם השיתוף בנתוני אשראי את יכולתם של לוויים להגיע למצב של מינוף יתר. בהעדר שיתוף במידע, יכול לווה ליטול הלוואה מכמה מלוויים באופן שכל מלווה מודע אך ורק להלוואה שנתן בעצמו, בלי להיות מודע לרמת הסיכון הכוללת של אותו לווה. ממצב זה נגזר גם תמחור לא מדויק של האשראי.

שיתוף בנתוני אשראי צפוי אם כן לשפר את מוסר התשלומים של יחידים במשק, לצמצם את מינוף היתר של משקי בית, ובהתאמה, להקטין את שיעורי חדלות הפירעון במשק. כתוצאה מכך, צפוי היצע האשראי במשק לגדול, שכן התמריץ למלווים להלוות, בנסיבות אלה, גדל.

התכליות המתוארות לעיל, המבטאות כאמור תפיסה רחבה יותר של שיתוף בנתוני אשראי, אינן ניתנות להגשמה באמצעות החוק הקיים, הקובע כאמור הסדר מוגבל לשיתוף במידע שלילי בעיקרו.

לשם הגשמת התכליות הנזכרות, מוצע להחליף את החוק הקיים בחוק חדש המסדיר את הקמתה של מערכת לשיתוף בנתוני אשראי, שבמרכזה מאגר ציבורי של נתוני אשראי שיוקם וינהל בידי בנק ישראל. כמו כן מוצע לקבוע אסדרה מקיפה שתחול על כלל השחקנים במערכת. הממונה על המערכת יהיה על פי המוצע עובד בנק ישראל, והוא יהיה מוסמך לתת הוראות לשחקנים השונים במערכת וכן לפקח עליהם.

החוק המוצע קובע הסדר כולל להקמתה ולפעילותה של מערכת לשיתוף בנתוני אשראי של יחידים, אשר זכותם לפרטיות מוגנת כזכות יסוד לפי חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, וכן לפי חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 (להלן "חוק הגנת הפרטיות"). הוראותיו מקיימות איון עדין בין התכליות הציבוריות שלשמן הוא נחקק לבין הזכות האמורה. איון זה ימצא במגוון ההסדרים שבחוק המוצע, אשר עוצבו במגמה כוללת להבטיח כי הזכות לפרטיות לא תיפגע במידה העולה על הנדרש. בין השאר, מוצע לקבוע הוראות ברורות בדבר המקורות שמהם ייאסף המידע,

מסדיר את המידע שרשאים בעלי הרישיון לאסוף, וכן את החזקתו במאגר, מסירתו למשתמשים בו והמטרות שלשמן ניתן למסור את המידע.

ככלל, נתוני האשראי הנאספים לפי החוק הקיים הם משני סוגים: נתונים בדבר אי-תשלום חובות, קרי, מידע שלילי, ונתונים בדבר אשראי שניתן ללקוח, קרי, מידע חיובי. הגדרת נתוני האשראי כאמור היא התשתית להסדרים הקבועים בחוק הקיים כמפורט להלן. המסלול המרכזי לאיסוף מידע לפי החוק הקיים אינו תלוי בהסכמת הלקוח והמידע הנאסף במסגרתו הוא בעיקרו מידע שלילי; החוק קובע כי מותר לבעלי הרישיון לאסוף נתונים בדבר אי-תשלום חובות אף אם הלקוח לא הסכים לאיסופם (יצוין כי אם נאספו לגבי לקוח נתונים כאלה, שומה על בעל הרישיון לאסוף לגביו גם נתונים חיוביים). החוק מתווה גם מסלול לאיסוף נתונים בהסכמת הלקוח (נתונים חיוביים), ואולם לאור מבנה ההסדרים שבחוק הקיים ובתקנות שהותקנו מכוחו, עיקר המידע הנאסף והנמסר לפי החוק האמור הוא מידע שלילי. נתונים חיוביים נאספים ונמסרים כאמור בהיקף פחות בהרבה.

החוק הקיים יצר אם כן הסדר שמתמקד בהזרמת מידע שלילי לשוק האשראי, במטרה להגן על מלוויים מלקוחות עם היסטוריה בעייתית של אשראי, ואולם עם חלוף השנים, ועם התפתחות המחקר בתחום, גברה ההכרה בכך שהסדר של שיתוף בנתוני אשראי עשוי לשרת, וראוי שישרת, תכליות ציבוריות ראויות רחבות יותר. הכרה זו, שבאה לידי ביטוי במסקנות הוועדה, מהווה בסיס לתפיסה מקיפה יותר של שיתוף בנתוני אשראי. החוק המוצע מבוסס, כפי שיפורט להלן, על תפיסה מקיפה כאמור.

על פי אותה תפיסה, מערכת רחבה ומתפקדת של שיתוף בנתוני אשראי צפויה להביא, בין השאר, להגברת התחרות בשוק האשראי הקמעונאי, להרחבת הנגישות לאשראי וצמצום האפליה בתחום זה ולשיפור מוסר התשלומים של משקי הבית וצמצום מינוף יתר במגזר זה.

במחקרים שונים נמצא כי הוספת מידע חיובי למערכת נתוני האשראי מביאה לגידול בהיצע האשראי ליחידים ולצמצום שיעורי חדלות הפירעון של יחידים. הספרות הכלכלית התיאורטית והאמפירית מצביעה על כך ששיתוף בנתוני אשראי מגדיל באופן משמעותי את היצע האשראי הכולל ומבטיח את היעילות של מתן האשראי. מרבית המחקרים האמפיריים אף מראים כי שיתוף בנתונים משפיע לחיוב על תנאי האשראי.

בהעדר מידע לגבי יחידים, נוטים נתוני אשראי להשתמש בנתונים סטטיסטיים המבוססים על מאפייני אוכלוסייה, כגון מין, דת וגו'. שיתוף בנתוני אשראי מאפשר לצמצם את השימוש במאפיינים אלה, שכן הם מאבדים מחשיבותם ככל שקיים לגבי הלקוח מידע אישי רב יותר.

(3) צמצום האפליה במתן אשראי והפערים הכלכליים;

(4) יצירת בסיס מידע לא מזוהה שישימש את בנק ישראל לביצוע תפקידיו.

(ב) לצד ההסדר הכולל לעניין שיתוף בנתוני אשראי, האמור בסעיף קטן (א), חוק זה בא לקבוע הסדר לעניין איסוף, ניהול והחזקה, דרך עיסוק, של נתוני אשראי על יחידים בפעילותם כעוסקים בלבד, לצורך מסירתם לאחר.

ד ב ר י ה ס ב ר

לביצוע משימותיו של בנק ישראל וקידום מדיניות כלכלית בידי הממשלה.

אחת ממטרותיו של בנק ישראל לפי חוק בנק ישראל, התשי"ע-2010 (להלן – חוק בנק ישראל), היא לתמוך ביציבותה של המערכת הפיננסית ובפעילותה הסדירה. לצורך מילוי תפקיד זה, יש חשיבות רבה לאיסוף מידע מפורט על רמות המינוף של משקי בית והיקף החוב של משקי בית שנמצא בפיגור. כמו כן, יש חשיבות רבה בבחינת המידע האמור לגבי קבוצות שונות של משקי בית המתפלגות על פי חתך של הכנסה (עשירוני הכנסה).

בסיס המידע יישמש גם את הממשלה לצורך פיתוח כלי מדיניות אפקטיביים לעידוד הצמיחה וצמצום הפערים החברתיים. בהסתמך על המידע שרשאית הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לקבל מהמאגר מכוח פקודת הסטטיסטיקה, התשל"ב-1972, יהיה ניתן לקבל תמונה מלאה לגבי האשראי שנטלו משקי הבית ודרך זו להבין כיצד האשראי במשק מתחלק בין קבוצות אוכלוסייה המתפלגות לפי חתכים שונים, כגון: מוצא (למשל מיעוטים), הכנסה או פיזור גאוגרפי. על בסיס תמונה מדויקת יותר כאמור תוכל הממשלה לנקוט בפעולות מתאימות כדי ליישם את מדיניותה.

כאמור החוק המוצע מחליף את החוק הקיים, שמוצע לבטלו. נוסחו של החוק האמור מובא בנספח לדברי ההסבר.

סעיף 1 סעיף זה מתווה את מסגרת ההסדר המוצע בחוק וקובע את מטרותיו. על פי המוצע, יפעיל בנק ישראל מאגר מידע מרכזי שאליו ייאספו נתוני אשראי ממקורות מידע הקבועים בחוק, ישמור את המידע, ויעבירו ללשכות האשראי. הלשכות יערכו את הנתונים ויעבירו אותם, בין השאר, לנתוני אשראי, לצורך כריתה וביצוע של עסקאות אשראי עם לקוחות. על פי המוצע, ובהתאם לתכליות הנזכרות במבוא לדברי ההסבר, נועד ההסדר לכמה מטרות: הגברת התחרות בשוק האשראי הקמעונאי; הרחבת הנגישות לאשראי; צמצום האפליה במתן אשראי וצמצום הפערים הכלכליים; ויצירת בסיס מידע לא מזוהה שישימש את בנק ישראל לביצוע תפקידיו.

החוק המוצע מניח אם כן יסודות למערכת שיתוף בנתוני אשראי המבוססת על מודל מעורב, קרי, מערכת הכוללת מרכיבים ציבוריים ופרטיים. ההיבט הציבורי של המערכת מתבטא בהקמת המאגר לנתוני אשראי בבנק ישראל, אשר יאסוף את הנתונים ויתפעל את המאגר. ההיבט הפרטי שלה כולל את פעילות לשכות האשראי והשירות שהן יתנו לציבור על בסיס המידע שבמאגר.

סוג המידע שייאסף, דרכי מסירת המידע וכן הוראות בדבר המידע שיימסר. כמו כן מוצע לעגן בחוק אסדרה מתאימה כדי להבטיח את הגשמתה של מטרה זו ומטרת אחרות, ובמסגרת זאת, לקבוע הוראות לעניין מינוי ממונה על שיתוף בנתוני אשראי, וכן הוראות לעניין סמכויות פיקוח שיהיו נתונות למפקחים, הכול לצורך פיקוח על המשתתפים במערכת.

ההסדר שבחוק המוצע יוצר מערכת הכוללת משתתף ציבורי – מאגר נתוני אשראי שיוקם ויונהל בידי בנק ישראל – וכן משתתפים פרטיים רבים, ובהם גם לשכות אשראי (ראו להלן דברי ההסבר לסעיפים 3 ו-4 להצעת החוק). ברחבי העולם קיימת קשת רחבה של מודלים של מערכות לשיתוף בנתוני אשראי. בקצה אחד של הקשת נמצאים המודלים הציבוריים ובקצה האחר – מודלים פרטיים.

המודלים השונים נועדו לרוב למטרות שונות. בעוד שמודל ציבורי של מערכת לשיתוף בנתוני אשראי נועד לתמוך ברצון לשפר את המעקב אחרי המערכת הפיננסית, לשמור על יציבותה ולהעמיד לרשות הבנק המרכזי כלים טובים יותר לביצוע משימותיו, הרי שמודל פרטי של מערכת כאמור צומח, לרוב, מתוך הרצון של נתוני האשראי עצמם לשתף, בינם לבין עצמם, מידע על ציבור הלקוחות של כל אחד מהם.

בתווך, בין אלה לאלה, קיימים מודלים מעורבים המסדירים היבטים של פעילות ציבורית ופרטית, זו לצד זו. החוק המוצע מבוסס על מודל מעורב כאמור.

למערכות המבוססות על מודלים מעורבים יש יתרון, בהקשר התחרותי, על פני המערכות המבוססות על מודל ציבורי בלבד, שכן המערכות הציבוריות סובלות מהעדר תמריצים שיביאו לחדשנות ולרמה גבוהה של אספקת שירותים. זאת ועוד, מודל מעורב עשוי להתאים יותר ממודל פרטי במצב שבו הסיכוי להיווצרות תחרות אינו רב מלכתחילה, כמו למשל, בשוק אשראי קטן. קיומו של מונופול פרטי בשוק נתוני האשראי אינו עדיף על פני קיומו של מונופול ציבורי. על כן, בהתחשב בכך שבשוק קטן עשוי לצמוח מונופול, קיים יתרון בשוק כאמור למערכת המבוססת על מודל מעורב, שבה פועל מאגר מרכזי של נתוני אשראי היוצר ממשקים מול נתוני האשראי ואוסף את המידע, בעוד שלשכות האשראי הפרטיות הן אלה שמספקות את השירותים לנתוני אשראי.

המערכת המוצעת בחוק זה מבוססת אם כן על מודל מעורב של שיתוף בנתוני אשראי. בהתאם, נכללת בין מטרות החוק המוצע גם המטרה של פיתוח בסיס מידע

- ”דוח אשראי” – דוח המכיל נתוני אשראי, כמשמעותו בסימן ב' לפרק ז';
- ”דוח ריכוז נתונים” – דוח הכולל את כל המידע לגבי לקוח הכולל במאגר, כמשמעותו בסימן ד' לפרק ז';
- ”דירוג אשראי” – הערכת הסיכוי שלקוח יעמוד בפירעון התשלומים שבהם הוא מתחייב;
- ”חברת תשתית ציבורית” – בעל רישיון ספק שירות חיוני ובעל רישיון הספקה כהגדרתם בחוק משק החשמל, התשנ”ו–1996¹, וכן חברה כהגדרתה בחוק תאגידי מים וביוב, התשס”א–2001², ורשות מקומית המספקת מים לתושביה;
- ”חוק בנק ישראל” – חוק בנק ישראל, התש”ע–2010³;
- ”חוק הבנקאות (רישוי)” – חוק הבנקאות (רישוי), התשמ”א–1981⁴;
- ”חוק הגנת הפרטיות” – חוק הגנת הפרטיות, התשמ”א–1981⁵;
- ”חוק החברות” – חוק החברות, התשנ”ט–1999⁶;

ד ב ר י ה ס ב ר

חיוב¹, יצוין כי ההגדרות המוצעות זהות להגדרתם בחוק הקיים.

להגדרה ”דוח אשראי” – על פי המוצע דוח אשראי הוא דין וחשבון המכיל נתוני אשראי. את הדוח יערכו על פי המוצע לשכות האשראי על בסיס נתוני האשראי שיקבלו מהמאגר. סימן ב' לפרק ז' המוצע קובע את מנגנון המסירה של דוח אשראי בידי לשכות האשראי, וכן את התנאים להעברת נתוני אשראי מהמאגר לצורך עריכת דוח אשראי. ככלל, יימסר הדוח על פי המוצע לנותן אשראי כהגדרתו בחוק המוצע, לגבי לקוח שהסכים למסירה של דוח אשראי ובכפוף לשאר התנאים הקבועים באותו הסימן.

להגדרה ”דוח ריכוז נתונים” – דוח ריכוז נתונים הוא דוח הכולל את כל המידע המצוי במאגר נתוני אשראי לגבי הלקוח. להבדיל מדוח אשראי או חיווי אשראי שנתוני אשראי יכולים לקבל מלשכת אשראי לפי הוראות פרק ז' המוצע, דוח ריכוז נתונים מיועד ללקוח ולמי שבא מטעמו, ובכלל זה מיופה כוח בתמורה.

להגדרה ”דירוג אשראי” – מוצע להגדיר דירוג אשראי כהערכה של הסיכוי שלקוח שחייב בפירעון תשלומים, יעמוד בהם. הערכה זו היא אומדן סטטיסטי המבוסס על מאפייני אוכלוסיית הלווים. על פי המוצע בסעיף 13, נמנה דירוג אשראי על השירותים שלשכת אשראי רשאית לתת לציבור בהתבסס על נתוני האשראי שקיבלה מהמאגר לצורך עריכת דוח אשראי.

לשם שמירה על הפרטיות ומניעת הפגיעה בה במידה שעולה על הנדרש, מתווה החוק המוצע הסדר מקיף שבמסגרתו מוגדרים סוגי המידע הנאסף במאגר, האפשרות העומדת ללקוח לבקש שלא ייכלל מידע על אודותיו במאגר, מהו המידע הנמסר בכל אחד מערוצי המסירה ובאילו תנאים יימסר, מהן המטרות שלשמן נמסר המידע ומהם השימושים המותרים בו.

מעטפת האסדרה המוצעת באה להבטיח שהחוק יקיים ושהמשתתפים יפעלו בהתאם לו ועל פי הוראות הממונה. למטרות האסדרה מוצעות סמכויות מתאימות של פיקוח ועיצובים כספיים. היקף האסדרה ופיקוחו של הממונה ישתרעו על כלל המשתתפים בהסדר, ובהם לשכות האשראי שהן בעלות רישיון על פי החוק המוצע, מקורות המידע ונותני האשראי, וכן מיופה כוח של הלקוח אם הוא מיופה כוח בתמורה.

לצד האסדרה המתוארת, מוצע להותיר על כנה, גם אם בשינויים מסוימים, את פעילותן של לשכות המידע על עוסקים כפי שזו מוסדרת בחוק הקיים. הלשכות האמורות הן לשכות שעיסוקן הוא איסוף, ניהול והחזקה של נתוני אשראי על יחידים בפעילותם כעוסקים בלבד, לצורך מסירתם לאחר.

סעיף 2 מוצע להגדיר מונחים שונים המשמשים בחוק המוצע, ובין השאר את המונחים כמפורט להלן. לעניין המונחים ”עוסק”, ”תאגיד בנקאי” ו”מנפיק כרטיס

¹ ס”ח התשנ”ו, עמ' 208.

² ס”ח התשס”א, עמ' 454.

³ ס”ח התש”ע, עמ' 452.

⁴ ס”ח התשמ”א, עמ' 232.

⁵ ס”ח התשמ”א, עמ' 128.

⁶ ס”ח התשנ”ט, עמ' 189.

”חוק העונשין” – חוק העונשין, התשל”ז-1977;

”חיוויי אשראי” – חיוויי בשאלה האם לתת אשראי ללקוח או בדבר רמת הסיכון הכרוכה במתן אשראי כאמור, כמשמעותו בסימן ג’ לפרק ז’;

”לקוח” – יחיד שאינו קטין, לרבות בפעילותו כעוסק;

”לשכת אשראי” – מי שבידו רישיון שירות נתוני אשראי;

”לשכת מידע על עוסקים” – מי שבידו רישיון שירות מידע על עוסקים;

”המאגר” – מאגר נתוני אשראי שהוקם לפי פרק ה’;

”מידע מזהה” – מידע הכולל פרט מזהה של לקוח, או מידע שפרטים מזהים של לקוח הופרדו ממנו אך ניתן במאמץ סביר לזהות את הלקוח שאליו מתייחס המידע;

”מידע לא מזהה” – מידע על לקוח שאינו מידע מזהה;

”מיופה כוח בתמורה” – מי שלקוח ייפה את כוחו לקבל דוח ריכוז נתונים לגביו ומתקיים בו אחד מאלה, למעט לשכת אשראי שניתן לה ייפוי כוח כאמור מאת לקוח לצורך קבלת שירותים ממנה המתבססים על נתוני אשראי כאמור בסעיף 13(2):

(1) הוא מקבל תמורה בעד קבלת דוח ריכוז הנתונים בעבור הלקוח או בעד מתן שירות המתבסס על דוח כאמור;

ד ב ר י ה ס ב ר

”מידע לא מזהה” הוא על פי המוצע מידע שאינו מידע מזהה. החשיבות להבחנה בין השניים נעוצה בשימושים השונים המותרים בכל סוג מידע לפי החוק המוצע, הנובעים מהרצון להבטיח הגנה מקסימלית על פרטיותם של הלקוחות שמידע על אודותיהם כלול במאגר.

על פי המוצע, ”פרט מזהה” כולל, נוסף על הפרטים המזהים המקובלים כמו שם פרטי, שם משפחה ומספר זהות, גם כל מידע אחר שיש בו כדי להביא, אם במישרין או בעקיפין, לזיהוי של לקוח מסוים.

להגדרה ”מיופה כוח בתמורה” – מיופה כוח בתמורה הוא על פי המוצע אחד השחקנים במערכת השיתוף בנתוני אשראי המוצעת בחוק זה. מוצע כי מי שהלקוח ייפה את כוחו לפנות למאגר ולבקש בעבורו דוח ריכוז נתונים (ואינו לשכת אשראי כאמור בהגדרה) ייחשב למיופה כוח בתמורה אם הוא מבקש דוחות כאמור או נתן שירות על בסיס הנתונים שבדוחות כאמור, בתמורה או דרך עיסוק. מיופה כוח בתמורה יכול להיות, בין השאר, מתווך פיננסי אשר פועל להשיג בעבור הלקוח את הצעת האשראי הטובה ביותר, או גוף העוסק בחינוך פיננסי ומעניק ללקוח שירות על בסיס הנתונים הקיימים במאגר.

הגדרת מיופה כוח בתמורה כמשתתף במערכת נועדה להחיל את האסדרה שבחוק המוצע על מי שמבקש להשתמש בנתוני אשראי מטעמו של הלקוח, אם הוא עושה כן בתמורה או דרך עיסוק, כאמור בהגדרה, וכן לקבוע הוראות המסדירות באופן פרטני את אופן פעילותו.

להגדרה ”חיוויי אשראי” – פרק ז’ המוצע קובע הוראות בין השאר לעניין השימושים במידע שבמאגר. אחד השימושים הוא על פי המוצע חיוויי אשראי. חיוויי אשראי הוא, על פי המוצע, ייעוץ נקודתי שנותנת הלשכה לנותן אשראי, ונועד לסייע לו, במועד כריתת עסקת האשראי, להחליט אם לתת אשראי ללקוח. ייעוץ כאמור יכול להינתן בתשובה המייעצת אם להתקשר בעסקה או לא להתקשר בה, או בדרך של מתן מידע בדבר רמת הסיכון הנובעת ממתן אשראי ללקוח. כפי שיפורט להלן, קובע סימן ג’ לפרק ז’ המוצע את התנאים והכללים החלים על עריכת חיוויי אשראי ומסירתו לנותן אשראי.

להגדרה ”לקוח” – מוצע להחריג קטינים מתחולתו של החוק המוצע בשל החשש שקטינים, גם אם הם נוטלים אשראי, אינם מודעים מספיק לחשיבות החזרתו בזמן או לחשיבות שיש לעמידה בהתחייבויותיהם. ההחגרה נועדה למנוע תיעוד לגבי קטינים כאמור, שיגביל את יכולת נטילת האשראי שלהם בעתיד. כמו כן מוצע להבהיר, בדומה להגדרה שבחוק הקיים, כי ההסדרים המוצעים בחוק לעניין לקוח חלים גם על יחיד שהוא עוסק בפעילותו כעוסק.

להגדרות ”מידע מזהה”, ”מידע לא מזהה” ו”פרט מזהה” – מוצע להגדיר ”מידע מזהה” כמידע הכולל פרט מזהה של הלקוח, או מידע שפרטים המזהים את הלקוח הופרדו ממנו אך ניתן במאמץ סביר לחזור ולזהות את הלקוח. יצוין כי לשם הערכת האפשרות לחזור ולזהות את הלקוח במאמץ סביר, יש לקחת בחשבון פרמטרים שונים, העשויים להשתנות עם הזמן, ובהם מידת המאמץ הטכנולוגי הנדרש לשם זיהוי הלקוח, מידת זמינותו של מידע נוסף שהצלבתו עם המידע המקורי עשויה להביא לזיהוי הלקוח, ועלות התהליך.

⁷ ס”ח התשל”ז, עמ’ 322.

(2) הוא מקבל דוחות ריכוז נתונים בעבור אחרים, דרך עיסוק, או נותן, דרך עיסוק, שירות המתבסס על דוחות כאמור;

“הממונה” – הממונה על שיתוף בנתוני אשׂראי, שמונה לפי סעיף 62;

“מנפיק כרטיס חיוב” – תאגיד עזר כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי), המנפיק כרטיסי חיוב;

“מקור מוסמך” – נותן אשׂראי, למעט תאגיד בנקאי, מנפיק כרטיסי חיוב וחברת תשתית ציבורית, שהרשומות המוסדיות שהוא עורך לעניין תשלומים, הן רשומות מוסדיות שמתקיימים לגביהן התנאים האמורים בסעיף 36 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל”א-1971⁸;

“מקור מידע” – כל מקור מידע החייב בהעברת מידע למאגר או הרשאי להעביר מידע למאגר, בהתאם להוראות לפי סעיף 16;

“משתמש בנתוני אשׂראי” – נותן אשׂראי הרשאי לקבל דוח אשׂראי מלשכת אשׂראי לפי סימן ב’ לפרק ז’, ואם קבע השר לפי סעיף 30 גוף נוסף הרשאי לקבל דוח אשׂראי כאמור – גם גוף כאמור;

“הנגיד” – נגיד בנק ישראל שמונה לפי סעיף 6 לחוק בנק ישראל;

“נושא משרה” – כהגדרתו בחוק החברות;

“נותן אשׂראי” – מי שנותן אשׂראי במסגרת עסקת אשׂראי, דרך עיסוק, וכן מי שמתווך, דרך עיסוק, בעסקאות אשׂראי בין מלווים ללווים והוא מסוג שקבע השר;

ד ב ר י ה ס ב ר

להגדרה “הממונה” – עובד בנק ישראל שימנה הנגיד לפי סעיף 62 המוצע, הוא שיהיה על פי המוצע הממונה על מערכת השיתוף בנתוני אשׂראי והמאסדר של פעילות כלל המשתתפים הפרטיים במערכת, קרי, מקורות המידע, לשכות האשׂראי, לשכות מידע על עוסקים, משתמשים בנתוני אשׂראי ומופוי כוח בתמורה, וזאת לטובת הגשמת מטרות החוק המוצע ולהבטחת ניהולן התקין של לשכות האשׂראי ולשכות המידע על עוסקים, וכן להבטחת זכויותיהם של הלקוחות ובראשן הזכות לפרטיות.

להגדרות “מקור מידע” ו”מקור מוסמך” – על פי המוצע, ולאור התכליות המפורטות במבוא לדברי ההסבר, מוצע להגביל את המקורות שמעבירים מידע אל המאגר למקורות המידע המנויים בסעיף 16 המוצע. מקורות המידע המנויים בסעיף קטן (א) של סעיף 16 האמור הם כאלה החייבים, ככלל, למסור מידע למאגר, בעוד שמקורות המידע המנויים בסעיף קטן (ד) של הסעיף האמור (מקורות מוסמכים) רשאים, ככלל, למסור מידע.

להגדרות “נותן אשׂראי” ו”עסקת אשׂראי” – מוצע להגדיר נותן אשׂראי כמי שנותן אשׂראי במסגרת עסקת אשׂראי, דרך עיסוק, מתן אשׂראי מגלם בתוכו יסוד של נטילת סיכון בידי מקבל התשלום כי נותן התשלום לא יפרע תשלום זה. לעניין זה מוצע להבהיר בהגדרה המוצעת ל”עסקת אשׂראי”, כי כל מתן אשׂראי אגב מכירת נכס או מתן שירות ייחשבו לעסקת אשׂראי לצורך החוק המוצע, זאת משום שגם עסקאות למכירת נכס או מתן שירות עשויות לכלול נטילת סיכון כאמור. כמו כן מוצע להבהיר במפורש כי שיווק של עסקת אשׂראי לא ייחשב לעסקת אשׂראי, כך שנותן אשׂראי לא יוכל לבקש מידע מהמאגר למטרות של שיווק אשׂראי ללקוחות.

מוצע גם להסמיך את שר המשפטים לקבוע גורמים נוספים המתוכבים, דרך עיסוק, בעסקאות אשׂראי בין

“מקור מוסמך” הוא, על פי המוצע, נותן אשׂראי שהרשומות המוסדיות שהוא עורך לעניין תשלומים, הן רשומות מוסדיות שמתקיימים לגביהן התנאים האמורים בסעיף 36 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל”א-1971, כלומר, הן קבילות כראיה לאמיתות תוכנם. מאחר שמוצע לחייב תאגידים בנקאיים, מנפיקי כרטיסי חיוב וחברות תשתית ציבורית להעביר מידע למאגר, והם מנויים בהתאם בין מקורות המידע החייבים להעביר מידע למאגר, מוצע להחריגם מההגדרה “מקור מוסמך”.

דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 18, עמ’ 421.

⁸ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 18, עמ’ 421.

- "נתוני אשראי" – נתונים כמפורט להלן, לגבי לקוח, הכוללים פרטים מזהים לגבי כפי שקבע השר לפי סעיף 100, והדרושים לצורך הערכת הסיכוי שהלקוח יעמוד בפירעון תשלומים שבהם הוא מתחייב:
- (1) נתונים לגבי תשלומים שבהם התחייב הלקוח ולגבי פירעונם, ובכלל זה תנאי ההתחייבות, וכן צווים או הגבלות שהוטלו על הלקוח לפי דין בשל אי-פירעון;
 - (2) נתונים לגבי בקשות לקוח לנטילת אשראי, ובכלל זה בקשות שהגישה לשכת אשראי לבנק ישראל לפי פרק ז' לקבלת נתוני אשראי מהמאגר;
 - (3) נתונים בדבר היקף האשראי שרשאי הלקוח ליטול;
 - (4) נתונים לגבי סוג חשבונות הבנק של הלקוח ומאפייני החשבונות וכן קיומם של חשבונות קשורים;
- "עוסק" – כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981⁹;

ד ב ר י ה ס ב ר

האשראי ובטוחות וערבויות שניתנו להבטחת הפירעון. צווים או הגבלות שהוטלו על לקוח כוללים, בין השאר הכרזה על לקוח כפושט רגל או היות הלקוח לקוח מוגבל או מוגבל חמור לפי חוק שיקים ללא כסיו, התשמ"א-1981 (להלן – חוק שיקים ללא כסיו);

2. נתונים לגבי בקשות לקוח לנטילת אשראי, ובכלל זה בקשות שהגישה לשכת אשראי לבנק ישראל לקבלת נתוני אשראי מהמאגר;

3. נתונים בדבר היקף האשראי שרשאי הלקוח ליטול. נתונים אלה כוללים בין השאר את מסגרת האשראי הניתנת ללקוח או כל קו אשראי אחר שעומד לרשות הלקוח;

4. נתונים לגבי סוגי חשבונות הבנק של הלקוח ומאפייני החשבונות. נתונים ומאפייני חשבונות כאמור יכללו, למשל, נתונים בדבר היות חשבון הבנק חשבון יחיד או משותף, אם מדובר בחשבון בנק סגור, פתוח או חשבון בנק אשר הועבר לגורם אחר וכדומה. דבר קיומם של חשבונות הקשורים ללקוח, קרי חשבונות אשר יש ללקוח זיקה אליהם כפי שייקבע לפי סעיף 16(ב) המוצע, נחשב אף הוא על פי המוצע בגדר נתוני אשראי.

יובהר כי מידע על אודות נכסים שאינם מסגרת אשראי, כמו למשל הכנסות של הלקוח, אינו נכלל בגדר "נתוני אשראי" על פי החוק המוצע. מידת הפגיעה בפרטיות הכרוכה באיסוף מידע זה ומסירתו היא גבוהה, שכן מדובר במידע המעיד בצורה מובהקת על מצבו הכלכלי של אדם, ואילו הניסיון בעולם מראה כי אין בהכרח מתאם מלא בין מצב זה לבין מוסר התשלומים של אותו אדם. על כן מוצע שלא לכלול מידע על אודות נכסיו של אדם בהגדרת נתוני אשראי, ולא לאפשר העברת מידע כאמור למאגר.

להגדרות "עוסק" ו"שירות מידע על עוסקים" – כמפורט להלן בדברי ההסבר לסעיפים 58 עד 61 להצעת החוק, מוצע לקבוע, בדומה להסדר הקבוע בחוק הקיים, הוראות להסדרת פעילותן של לשכות מידע על עוסקים שיפעילו,

מלווים ללווים, שייחשבו לנתוני אשראי לצורך החוק המוצע, כמו למשל, בהלוואת עמית לעמית (Peer to Peer Lending).

להגדרה "נתוני אשראי" – כאמור במבוא לדברי ההסבר, מבחין החוק הקיים בין מידע שלילי (נתונים בדבר אי-תשלום חובות, כאמור בהגדרה "נתוני אשראי" שבחוק הקיים) ומידע חיובי (נתונים חיוביים, כאמור באותה הגדרה), וקובע כי ככלל ייאסף מידע שלילי על אודות אדם בלא הסכמתו, בעוד שמידע חיובי ייאסף בהסכמה או אגב איסוף מידע שלילי כאמור. לאור המידע המצומצם שנאסף בידי בעלי הרישיונות במסגרת החוק הקיים, מספק המידע האמור בעיקר אינדיקציה שלילית על אודות לקוחות, ומביא לרוב לכך שנתוני האשראי יטרבו, דרך כלל, להעניק אשראי לאדם שלגביו נאסף מידע.

כדי לפתח את שוק האשראי ולהביא לכך שנתוני האשראי של לקוחות ישקפו בצורה מדויקת יותר את מוניטין האשראי שלהם, ויהוו פלטפורמה למתן אשראי ושיפור תנאי האשראי ולאן דווקא לסירוב למתן אשראי, מוצע להרחיב את היקף הנתונים הנאספים על אודות לקוחות. כמו כן, מוצע לבטל את ההבחנה הקיימת היום בחוק בין מידע "חיובי" ומידע "שלילי", ולהגדיר את נתוני האשראי ככל הנתונים (כמפורט להלן) הכוללים פרטים מזהים לגבי הלקוח (לפי סעיף 100 לחוק המוצע ייקבעו פרטים אלה בידי שר המשפטים) וכן דרושים לצורך הערכת הסיכוי שלקוח יעמוד בפירעון תשלומים שבהם הוא התחייב.

מוצע למנות כמפורש את הנתונים שייחשבו על פי המוצע לנתוני אשראי אם הם דרושים להערכת סיכויי הפירעון כאמור, כמפורט להלן:

1. נתונים לגבי תשלומים שבהם התחייב לקוח ולגבי פירעונם ובכלל זה תנאי ההתחייבות וכן צווים או הגבלות שהוטלו על הלקוח לפי דין בשל אי-פירעון – תנאי התחייבות כוללים, בין השאר, את סוג מוצר האשראי (משכנתה, מסגרת אשראי, מטרת ההלוואה וכדומה). היקף

⁹ ס"ח התשמ"א, עמ' 248.

"עסקת אשראי" – לרבות מתן אשראי אגב מכירת נכס או מתן שירות ולמעט שיווק של עסקת אשראי;

"פרט מזהה" – שם פרטי, שם משפחה, מספר זהות וכל מידע אחר שיש בו כדי להביא, במישרין או בעקיפין, לזיהויו של לקוח מסוים;

"רישיון שירות מידע על עוסקים" – רישיון להפעלת שירות מידע על עוסקים הניתן לפי פרק י';

"רישיון שירות נתוני אשראי" – רישיון להפעלת שירות נתוני אשראי הניתן לפי פרק ד';

"שירות המתבסס על נתוני אשראי" – שירות מהשירותים המפורטים בסעיף 13;

"שירות מידע על עוסקים" – איסוף, ניהול והחזקה של נתוני אשראי על לקוח בפעילותו כעוסק בלבד, לצורך מסירה לאחור, כדרך עיסוק;

"שירות נתוני אשראי" – קבלת נתוני אשראי הכלולים במאגר, מבנק ישראל, והחזקתם, לצורך מסירה לאחור או לצורך מתן חיווי אשראי לאחור, כדרך עיסוק;

"שליטה" – כהגדרתה בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968¹⁰, וכל מונח בהגדרה האמורה יפורש לפי החוק האמור;

"השר" – שר המשפטים;

"תאגיד בנקאי" – כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי).

פרק ג': הוראות כלליות

3. בנק ישראל יאסוף נתוני אשראי ממקורות המידע, יחזיק את הנתונים במאגר וימסור אותם לשכוחת אשראי וללקוחות, הכול למטרות חוק זה, לשימושים הקבועים בו ובהתאם להוראותיו.
4. (א) מי שאינו בנק ישראל לא יאסוף נתוני אשראי, לא יחזיק בנתונים שאסף כאמור לצורך מסירתם לאחור ולא ימסור אותם לאחור, דרך עיסוק.
- (ב) על אף הוראות סעיף קטן (א) –

איסוף, החזקה ומסירה של נתוני אשראי בידי בנק ישראל

איסור איסוף, החזקה ומסירה של נתוני אשראי בידי מי שאינו בנק ישראל

דברי הסבר

ההגדרה המוצעת אינה כוללת את פעולת איסוף נתוני האשראי לגבי לקוח ממקורות מידע ולפעולה זו לא יינתן רישיון (ראו דברי ההסבר לסעיף 4 להצעת החוק).

סעיפים כאמור במבוא לדברי ההסבר, בחנה הוועדה 3 ו-4 מודלים שונים של מערכות לשיתוף בנתוני אשראי הקיימים בעולם, הנעים בין שני קצוות – מודל ציבורי ומודל פרטי – ומצאה כי מודלים המשלבים בין תשתית של מידע אשר נאסף במאגר מרכזי בבעלות ציבורית ובין לשכות אשראי פרטיות המתחרות ביניהן באספקת שירותים על בסיס המידע הנאסף במאגר כאמור, עדיפים מבחינת שיקולי תחרות, ישימות, היכולת להגשים את תכליות שיתוף המידע והיבטי פרטיות ואבטחת מידע כפי שיורחב להלן.

מאגר מרכזי מאפשר לייצר מבנה שוק תחרותי יותר עם חסמי כניסה נמוכים באופן משמעותי בעבור לשכות האשראי, ומאפשר לייצר ודאות ושליטה גבוהים יותר בכל הנוגע לקצב התקדמות הרפורמה במערכת לשיתוף בנתוני

ברישיון, שירות מידע על עוסקים. מוצע להגדיר "שירות מידע על עוסקים" כאיסוף, ניהול והחזקה של מידע על לקוח בפעילותו כעוסק בלבד, לצורך מסירה לאחור, כדרך עיסוק. היקף המידע אשר נאסף, מנוהל ומוחזק בידי הלשכה לצורך מתן שירות מידע על עוסקים הוא רחב יותר מנתוני אשראי הנאספים לגבי לקוח שהוא יחיד, שלא בפעילותו כעוסק. זאת משום שההנחה היא שבכל הנוגע למידע עסקי, ההגנה על הפרטיות שיחיד זכאי לה פחותה מהגנה שהוא זכאי לה לעניין מידע אישי מובהק לגביו, שאין לו היבט עסקי.

להגדרה "שירות נתוני אשראי" – מאחר שאיסוף נתוני האשראי ייעשה על פי החוק המוצע רק בידי בנק ישראל, מוצע להגדיר "שירות נתוני אשראי" שאותו יפעילו לשכות האשראי, כקבלת נתוני אשראי הכלולים במאגר, מבנק ישראל, והחזקתם, לצורך מסירה לאחור או מתן חיווי אשראי לאחור, כדרך עיסוק. בשונה מההגדרה שבחוק הקיים, ומאחר שאיסוף הנתונים ייעשה כאמור רק בידי בנק ישראל,

¹⁰ ס"ח התשכ"ח, עמ' 234.

(1) רשאית לשכת אשראי להפעיל שירות נתוני אשראי;

(2) רשאית לשכת מידע על עוסקים להפעיל שירות מידע על עוסקים.

5. לא יפעיל אדם שירות נתוני אשראי אלא אם כן הוא לשכת אשראי ובהתאם לתנאי הרישיון שניתן לה.
6. לא יפעיל אדם שירות מידע על עוסקים, אלא אם כן הוא לשכת מידע על עוסקים ובהתאם לתנאי הרישיון שניתן לה.

פרק ד': רישוי שירות נתוני אשראי

7. (א) הממונה רשאי לתת רישיון שירות נתוני אשראי (בפרק זה – רישיון) למבקש שמתקיימים בו כל אלה:

(1) המבקש הוא חברה כהגדרתה בחוק החברות;

ד ב ר י ה ס ב ר

כולם למטרות החוק כפי שנקבעו בסעיף 1 המוצע, וכן לשימושים הקבועים בחוק המוצע ועל פי הוראותיו.

בסעיף 4 המוצע, מוצע לקבוע איסור על איסוף נתוני אשראי, החוקה בנתונים שנאספו כאמור לצורך מסירתם לאחר ומסירת נתוני אשראי לאחר, כדרך עיסוק, בידי מי שאינו בנק ישראל. לשכות אשראי ולשכות מידע על עוסקים יוכלו להפעיל שירות נתוני אשראי או שירות מידע על עוסקים, לפי העניין, בהתאם לרישיונותיהן, אך לשכות אשראי לא יוכלו לאסוף נתוני אשראי בעצמן. זאת בשונה מהחוק הקיים, אשר מגביל את הפעילות של שירותי אשראי לבעלי רישיונות בלבד אך מתיר להם, במסגרת הרישיון, לפעול בתחום האיסוף.

סעיפים 5 ו-6 העיסוק בשירות נתוני אשראי ובשירות מידע על עוסקים יותר רק לאלה אשר בידם רישיונות מתאימים, ועל פי תנאי הרישיונות.

סעיף 7 לסעיף קטן (א)

שירות נתוני אשראי כולל, כאמור קבלת נתוני אשראי הכלולים במאגר מבנק ישראל, והחזקתם לצורך מסירה לאחר או מתן חיווי אשראי לאחר, כדרך עיסוק. לאור הגישה של לשכות האשראי למידע שבמאגר ולנתוני האשראי לגבי לקוחות שהם מידע אישי ורגיש לגביהם, וכן לאור תפקידן המשמעותי של לשכות האשראי בהסדר המוצע, מוצע לקבוע כי פעילותן תמשיך להיות תחת פיקוח, וכי שירותים אלה יינתנו רק בידי מי שקיבל רישיון מהממונה. על פי המוצע רשאי הממונה לתת רישיון שירות נתוני אשראי למבקש רק אם האחרון עמד בתנאים המפורטים בסעיף קטן (א) המוצע.

התנאים לקבלת רישיון שירות נתוני אשראי מהווים תנאי סף שנועדו להבטחת הניהול התקין של הלשכות והשמירה על זכויותיהם של הלקוחות ומקבלי השירות. החוק המוצע קובע שני תנאים חדשים (בהשוואה לחוק הקיים) שעל מבקש רישיון לעמוד בהם. האחד, כי מבקש הרישיון הוא חברה כהגדרתה בחוק החברות,

אשראי. יתרונות אלה משמעותיים ביותר בשל גודל השוק הישראלי ומידת הריכוזיות של המערכת הבנקאית. מכאן עדיפותו של מודל הכולל מאגר מרכזי על פני מודל פרטי מבחינת שיקולי תחרות ושימוש.

מבחינת שיקולי פרטיות, קיימים אמנם סיכונים לפגיעה בפרטיות הכרוכים בקיומו של מאגר כאמור בשל ריכוז המידע שייאסף וישמר בו, היקף המידע ורגישותו. לכך מצטרף החשש מפריצה למאגר או דליפה של מידע מהמאגר. עם זאת, למודל המוצע בחוק זה, המשלב מאגר מרכזי בבעלות ציבורית שבו נשמר כל המידע לצד לשכות אשראי פרטיות הפועלות כצינור המזרים את המידע לנתוני האשראי, יש יתרון על פני מודל הבנוי מכמה מאגרים המנוהלים בידי לשכות אשראי פרטיות, בעיקר מההיבטים של פרטיות ואבטחת המידע, שכן ריכוז המידע במאגר אחד מקטין את סיכוני אבטחת המידע ולפיכך מפחית את הפגיעה בפרטיות. העובדה שאין המידע נאסף ללשכות פרטיות או נשמר בהן לאורך זמן, מקטינה את הסיכון הכרוך בפעילות הלשכות, וכתוצאה מכך צפויה להקל את הנטל האסדרתי המוטל על שכמיהן, לפחות בכל הנוגע להחזקת מאגר מידע.

כאמור החוק המוצע מבקש ליצור הסדר מידתי ומאוזן המביא בחשבון, לצד מטרותיו העיקריות של ההסדר, את צמצום הפגיעה בזכותם של הלקוחות לפרטיות. הגנת הפרטיות היא שיקול מרכזי בגיבוש ההסדר המוצע. שיקול זה בא לידי ביטוי בהסדר עצמו שמתווה את איסוף המידע, את היקף המידע הנאסף ואת זכויות הלקוח בקשר לנתוני האשראי שנאספים או נמסרים לגביו. גם היותו של המאגר מאגר ציבורי, וכן קיומו כמאגר יחיד, בשונה מהמצב על פי הוראות החוק הקיים, נועדו להבטיח את ההגנה על פרטיות הלקוח.

סעיף 3 המוצע קובע את אחד מיסודותיו של ההסדר המוצע בחוק זה – תפקידיו של בנק ישראל כמי שמופקד על איסוף המידע, שמירתו במאגר ומסירתו. על פי המוצע, על בנק ישראל לאסוף נתוני אשראי ממקורות המידע, להחזיק את הנתונים במאגר ולמסור אותם ללשכות האשראי וללקוחות. האיסוף, ההחזקה והמסירה ייעשו

(2) המבקש אינו בעל שליטה במשתמש בנתוני אשראי או במיפוח כוח בתמורה ואינו נשלט בידי משתמש או מיפוח כוח כאמור או בידי בעל שליטה במשתמש או במיפוח כוח כאמור;

(3) המבקש רשם את מאגר המידע כמאגר מידע לפי חוק הגנת הפרטיות;

(4) המבקש המציא ערובה בהתאם להוראות סעיף 8;

(5) המבקש, בעל שליטה בו ונושא משרה בו לא הורשעו בעבירה אשר מפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה, המבקש אינו ראוי לקבל רישיון, ולא הוגש נגד מי מהם כתב אישום בשל עבירה כאמור וטרם ניתן בעניינו פסק דין סופי.

(ב) היה לממונה יסוד סביר להניח שמבקש הרישיון ישתמש במידע שיקבל שלא למטרות חוק זה או שלא יעמוד בדרישות לפי החוק, רשאי הוא שלא לתת לו רישיון.

(ג) הנגיד יקבע הוראות לעניין אופן הגשת בקשה לרישיון לפי סעיף זה, הפרטים שייכללו בה והמסמכים שיצורפו אליה.

8. (א) הממונה ידרוש ממבקש הרישיון, כתנאי למתן הרישיון, שיפקיד בידי ערובה בסכום שורה, בהתחשב בהיקף עסקו; הנגיד רשאי לקבוע הוראות לעניין זה, ובכלל זה את סוג הערובה, אופן קביעת סכומה, אופן הפקדתה, מטרותיה, התנאים שבהם ניתן לממשה ודרכי מימושה.

(ב) נוכח הממונה כי השתנו הנסיבות, באופן שמחייב את שינוי הערובה, רשאי הוא להורות על שינויה.

9. חל שינוי בפרט מהפרטים שמסר מבקש הרישיון לממונה במסגרת בקשתו או במסגרת המסמכים שצורפו לה, ידווח על כך לממונה, בהקדם האפשרי ולא יאוחר מ-10 ימים מהיום שנודע לו על השינוי, ויצרף את המסמכים הנוגעים לעניין.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 8 הערובה שמוצע לדרוש ממבקש הרישיון כתנאי לקבלת רישיון לפי סעיף זה נועדה להבטיח את עמידתו של המבקש בחובותיו לפי החוק המוצע. מכיוון שהיקף עסקיהם של מבקשי הרישיון עשוי להיות שונה, מוצע להסמיך את הממונה לקבוע את סכום הערובה שתידרש כתנאי למתן רישיון, בהתחשב בהיקף עסקו של מבקש הרישיון. כמו כן מוצע להסמיכו להורות על שינוי הערובה, אם נוכח שהשתנו הנסיבות באופן שמחייב זאת, למשל אם חל גידול ניכר בהיקף הפעילות של השירות.

מוצע גם להסמיך את הנגיד לקבוע כללים לעניין מתן הערובה, ובין השאר את אופן קביעת סכום הערובה, מטרות הפקדתה והתנאים שבהתקיימם רשאי הממונה לממש ערובה זו.

סעיף 9 מוצע לקבוע, כפי שקבוע היום בחוק הקיים, שעל מבקש הרישיון תחול חובת דיווח לממונה על כל שינוי שחל בפרטים שמסר לממונה במסגרת בקשת הרישיון או במסגרת המסמכים שצורפו לה. זאת כדי להבטיח שמבקש הרישיון יעמוד בתנאים שהיו תנאי למתן רישיונו, ושהממונה ישקול את הפרטים המעורכנים בבקשה לקבלת הרישיון.

התקופה לדיווח שמוצע לקבוע קצרה מוז שבהק הקיים. מוצע לקבוע כי דיווח כאמור ייעשה בהקדם

התשנ"ט-1999 (להלן – חוק החברות), קרי חברה שהתאגדה בישראל. תנאי זה נועד לאפשר את ביצוע הפיקוח מכוח החוק המוצע. התנאי השני הוא שמבקש הרישיון אינו בעל שליטה (כהגדרתה בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968) במשתמש בנתוני אשראי או במיפוח כוח בתמורה ואינו נשלט בידי משתמש או מיפוח כוח כאמור או בידי בעל שליטה במשתמש או במיפוח כוח כאמור. תנאי זה נועד למנוע ניגוד עניינים אפשרי בין העיסוק במתן שירות נתוני אשראי לבין העיסוק של אלה המשתמשים בשירות זה.

לסעיף קטן (ב)

סעיף קטן זה נועד להקנות לממונה שיקול דעת שלא לתת רישיון למבקש, אם היה לו יסוד סביר להניח שמבקש הרישיון ישתמש במידע שיקבל שלא למטרות חוק זה, או שלא יעמוד בדרישות החוק, וזאת אף אם אותו מבקש עמד בכל התנאים המנויים בסעיף קטן (א) המוצע.

לסעיף קטן (ג)

כדי לאפשר גמישות תפעולית בכל הנוגע להליך בקשת רישיון שירות נתוני אשראי, מוצע להסמיך את הנגיד לקבוע הוראות לעניין אופן הגשת בקשה לרישיון כאמור, הפרטים שייכללו בה והמסמכים שיצורפו אליה.

- תנאים ברישיון 10. הממונה רשאי לקבוע תנאים והגבלות ברישיון במטרה להבטיח את פעולתה של לשכת אשראי בהתאם להוראות לפי חוק זה, ובכלל זה דרישות לעניין אבטחת מידע.
- ביטול או התליה של רישיון 11. (א) הממונה רשאי לבטל רישיון או להתלותו אם מצא כי התקיים אחד מאלה:
- (1) הרישיון ניתן על יסוד מידע כוזב או שגוי;
 - (2) חדל להתקיים תנאי מהתנאים למתן הרישיון;
 - (3) לשכת האשראי הפרה הוראה מהוראות לפי חוק זה או מהוראות הממונה או תנאי מתנאי הרישיון;
 - (4) לשכת האשראי לא החלה להפעיל שירות נתוני אשראי בתוך שנתיים ממועד מתן הרישיון או שהפסיקה להפעיל את השירות במשך תקופה כאמור;
 - (5) לשכת האשראי החליטה על פירוקה מרצון או שביט המשפט מינה לה כונס נכסים או ציווה על פירוקה;
 - (6) טעמים שבטובת הציבור מצדיקים את ביטול הרישיון או את התליתו.
- (ב) הממונה ימסור לרשם, כהגדרתו בסעיף 7 לחוק הגנת הפרטיות, הודעה על ביטול רישיון או התליתו ויפרסם הודעה על כך לציבור בדרך שיקבע הנגיד.
- הפעלת שירות נתוני אשראי וייחוד העיסוק 12. (א) לשכת אשראי רשאית, במסגרת הפעלת שירות נתוני אשראי, לעסוק בפעולות המפורטות להלן:

ד ב ר י ה ס ב ר

- האפשרי ולא יאוחר מ-10 ימים מהיום שנודע למבקש הרישיון על השינוי. לדיווח על שינוי כאמור יצרף מבקש הרישיון את המסמכים הנוגעים לעניין.
- סעיף 10** מוצע להסמיך את הממונה לקבוע תנאים והגבלות במסגרת רישיון שירות נתוני אשראי. זאת, במטרה להבטיח שלשכות האשראי יפעלו בהתאם להוראות החוק המוצע, ובכלל זה בהתאם לתנאים ולדרישות אבטחת המידע שייקבעו מכוחו.
- סעיף 11** סעיף 9 לחוק הקיים מקנה לרשם סמכות לבטל רישיון שירות נתוני אשראי בהתקיים עילות שהוגדרו באותו חוק, וכן מקנה לו סמכות נקודתית להתלית רישיון. החוק המוצע מבקש להקנות לממונה סמכות להתלות רישיון כאמור, בהתקיים אחת העילות לביטול או התליתו, וזאת כדי ליצור מדרג של פעולות שהממונה יכול לנקוט כלפי לשכת אשראי. קביעת סמכות ההתלית בכל העילות (לצד סמכות הביטול) מיטיבה מטבע הדברים גם עם לשכות האשראי.
- נוסף על העילות הקיימות בחוק הקיים, מוצע לקבוע בפסקה (3) של סעיף קטן (א) המוצע, עילה שנועדה להבטיח כי לשכות האשראי מפעילות את השירות בהתאם לחוק ולהוראות שניתנו מכוחו הרבות הוראות הממונה. למעט לעניין הוראות הממונה, דומה עילה זו לעילה הקבועה בסעיף 9(א)(3) לחוק הקיים.
- כמו כן מוצע לקבוע, בפסקאות (4) ו-(5) של אותו סעיף קטן, עילות חדשות שבשלהן יוכל הממונה להתלות או לבטל את רישיונה של לשכת אשראי. העילה שמוצע לקבוע בפסקה (4) באה להבטיח שלשכת האשראי פעילה
- והיא מנהלת עסקים בהיקף המצדיק את מתן הרישיון, והעילה הנוספת שמוצע לקבוע בפסקה (5) באה להבטיח שלשכת האשראי אינה נמצאת בהליכי פירוק, כינוס נכסים או הקפאת הליכים.
- כמו כן, מוצע לקבוע, בפסקה (6) של סעיף קטן (א) המוצע, כי הממונה יהיה רשאי לבטל או להתלות רישיון של לשכת אשראי מטעמים שבטובת הציבור, וזאת כדי לשמור על האינטרס הציבורי ועל האינטרס של מקבלי השירות והלקוחות.
- במטרה להתריע לפני הציבור ולפני מקבלי השירותים מלשכת האשראי מפני התקשרות עם לשכת אשראי שרישיונה בוטל או הותלה, ושאינה רשאית להעניק שירותי נתוני אשראי, מוצע שהממונה יפרסם הודעה לציבור בדרך שקבע הנגיד, על כל ביטול או התליתו של רישיון. נוסף על כך יודיע הממונה על ביטול רישיון כאמור או התליתו לרשם מאגרי המידע, כדי שהאחרון יוכל לנקוט בפעולות הנדרשות לגבי מאגר המידע הרשום אצלו, ככל שקיים צורך בכך.
- סעיף 12** כאמור לעיל, היות ולשכת אשראי עוסקת במידע אישי לגבי יחידים, מוצע לקבוע, בדומה לקבוע היום בסעיף 15 לחוק הקיים, כי היא מנועה מלעסוק בעיסוקים נוספים. לשכת אשראי תוכל לעסוק בקבלת נתוני אשראי והחזקתם של נתוני אשראי, לשם עריכת דוח או חיובי אשראי בעבור אחר, ולמסור את הדוח או החיובי לאחר וכן לקבל דוח ריכוז נתונים בעבור לקוח או מיפוח כוח בתמורה. לשכת האשראי לא תוכל לעסוק בעיסוקים נוספים אלא אם כן אישר זאת הממונה, זאת

- (1) לקבל נתוני אשראי הכלולים במאגר, מבנק ישראל, ולהחזיקם, לשם עריכת דוח אשראי או חייווי אשראי בעבור אחר, ולמסור את הדוח או החייווי לאחר;
- (2) לקבל דוח ריכוז נתונים מבנק ישראל לצורך מסירתו ללקוח או למיופה כוח בתמורה, ומסירתו כאמור.

(ב) לשכת אשראי לא תעסוק בעיסוק שאינו שירות נתוני אשראי כאמור בסעיף קטן (א), אלא אם כן קיבלה אישור לכך מאת הממונה.

(ג) ממונה לא ייתן אישור לפי סעיף קטן (ב) אלא לאחר ששוכנע כי לא יהיה בעיסוק הנוסף, המבוקש, משום פגיעה בקיום מטרות חוק זה או בניהול התקין של שירות נתוני אשראי או משום פגיעה בעניינים של המשתמשים בנתוני אשראי או של הלקוחות.

(ד) הוראות סעיף זה לא יחולו על פעולות אלה, הנעשות בידי לשכת אשראי:

(1) מתן שירותים המתבססים על נתוני אשראי;

(2) הפעלת שירות מידע על עוסקים, אם קיבלה רישיון שירות מידע על עוסקים, ומתן כל שירות על בסיס מידע שקיבלה במסגרת פעילותה כאמור.

13. לשכת אשראי רשאית, נוסף על הפעלת שירות נתוני אשראי כאמור בסעיף 12, לעסוק במתן שירותים אלה:

שירותים
המתבססים על
נתוני אשראי

(1) שירותים כמפורט להלן לנותן אשראי, על בסיס נתוני אשראי שהתקבלו מהמאגר לצורך דוח אשראי:

(א) דירוג האשראי של לקוח;

(ב) הודעה על שינוי בדירוג האשראי של לקוח או בנתוני האשראי לגביו הכלולים במאגר;

(ג) ייעוץ בעניינים אלה;

ד ב ר י ה ס ב ר

שירותים המתבססים על נתוני האשראי שהן מקבלות אגב בקשה לקבלת דוח אשראי או דוח ריכוז נתונים מהמאגר (להלן – שירותים המתבססים על נתוני אשראי). כך, יוכלו לשכות האשראי לפתח שירותים נוספים הנדרשים בשוק האשראי, וכך יוכלו שחקנים חדשים או קטנים להיעזר בלשכות האשראי בביצוע פעולות שנתוני אשראי גדולים מבצעים דרך כלל באופן עצמאי.

על פי המוצע כוללים שירותים אלה הן שירותים לנותן האשראי והן שירותים ללקוח.

לשכת אשראי רשאית על פי המוצע לתת לנותן אשראי את השירותים האלה: דירוג האשראי של לקוח, קרי הערכת הסיכוי שלקוח יעמוד בפירעון התשלומים שבהם הוא מתחייב; הודעה על שינוי בדירוג האשראי של לקוח או בנתוני האשראי לגביו הכלולים במאגר, כלומר שירות התרעה לגבי שינוי בסיכון של לקוח; וייעוץ בענייני חיתום של אשראי – התקשרות בעסקת אשראי ותנאי העסקה, ייעוץ בדבר הכדאיות של מאמצי גבייה מלקוח המפגור בפירעון התשלומים שבהם התחייב וכן ייעוץ לגבי הסיכון המצרפי שבתיק האשראי שנותן האשראי מחזיק לגבי כלל לקוחותיו או חלק מהם.

במטרה, בין השאר, למנוע ניגוד עניינים אפשרי בין עיסוקה כנותנת שירות נתוני אשראי לבין עיסוקים אחרים. על כן, כפי שקבוע גם בחוק הקיים, תוכל לשכת אשראי לעסוק בשירות נוסף שאינו שירות נתוני אשראי רק אם קיבלה לכך את אישור הממונה לאחר ששוכנע כי לא יהיה בעיסוק הנוסף, המבוקש, משום פגיעה בקיום מטרות החוק, בניהול התקין של שירות נתוני אשראי או בעניינים של המשתמשים בנתוני אשראי או של הלקוחות.

החוק המוצע מוציא מכלל ייחוד העיסוק שלוש פעילויות שבהן הלשכה תוכל לעסוק נוסף על העיסוקים כאמור, והם מתן שירותים המתבססים על נתוני אשראי אשר מפורטים בסעיף 13 המוצע, הפעלת שירות מידע על עוסקים כאמור בפרק י' המוצע וכן קבלת ריכוז דוח נתונים בעבור לקוח כאמור בסעיפים 37 או 39 המוצעים. באשר לעיסוקה האפשרי בהפעלת שירות מידע על עוסקים, מותר יהיה ללשכת האשראי לעסוק בכך ולהעניק שירותים על בסיס מידע שקיבלה במסגרת פעילותה כאמור, אם יש בידה רישיון שירות מידע על עוסקים, זאת בדומה לחוק הקיים.

סעיף 13 בשל ייחוד העיסוק שמוצע להחיל על לשכות אשראי, מוצע לאפשר ללשכות אלה להעניק

- (1) התקשרות בעסקת אשראי עם הלקוח ותנאי העסקה;
- (2) הכדאיות בנקיטת אמצעי גבייה לגבי לקוח שפיגר בפירעון תשלומים שבהם התחייב;
- (3) רמת הסיכון הנובעת מהאשראי המצרפי שנתן נותן האשראי לכלל לקוחותיו או לחלק מהם;
- (2) שירותים כמפורט להלן ללקוח, על בסיס דוח ריכוז נתונים:
- (א) דירוג האשראי של הלקוח;
- (ב) ייעוץ בדבר שיפור דירוג האשראי של הלקוח;
- (ג) הודעה על שינוי בדירוג האשראי של הלקוח או בנתוני האשראי לגביו הכלולים במאגר.

פרק ה': הקמת מאגר לנתוני אשראי ומטרותיו

14. (א) בנק ישראל יקים מאגר מידע שיכלול נתוני אשראי שהתקבלו ממקורות מידע לפי הוראות פרק ו'; נוסף על כך יכלול מאגר המידע נתונים לגבי בקשות לתיקון מידע שהוגשו לפי פרק ח' וכן נתונים לגבי פניות לקוח למאגר לפי החוק.
- (ב) המאגר ישמש למטרות אלה, בלבד:
- (1) מסירת נתוני אשראי ללשכות האשראי לגבי לקוח מסוים לשם עריכת דוח אשראי או חיווי אשראי לגבי אותו לקוח, בהתאם להוראות סימנים ב' ו'ג' לפרק ז' או לשם מסירתם למיזם כוח בתמורה בהתאם להוראות סימן ה' לפרק האמור;
- (2) מסירה ללקוח של מידע לגביו, בהתאם להוראות סימן ד' לפרק ז';
- (3) יצירת בסיס מידע לא מזוהה שימש את בנק ישראל לצורך ביצוע תפקידיו לפי חוק בנק ישראל, בהתאם להוראות סעיף 42;
- (4) יצירת בסיס מידע לא מזוהה שימש את לשכות האשראי לצורך פיתוח מודלים סטטיסטיים הדרושים להן לשם מתן שירותים המתבססים על נתוני אשראי, בהתאם להוראות סעיף 43.

הקמת המאגר לנתוני אשראי ומטרותיו

ד ב ר י ה ס ב ר

שככל שמבקש השירות המתבסס על נתוני אשראי, קרי נותן האשראי או הלקוח, מחזיק בדוח אשראי או דוח ריכוז נתונים שקיבל לפי החוק המוצע, תוכל הלשכה לתת לו את השירותים האמורים על סמך הדוח שבידו.

סעיפים 14(א) ו-15(ב) ולסעיף 15

15 ו-14 כאמור, המודל שנבחר כמודל המתאים להפעלת שיתוף בנתוני אשראי בישראל הוא המודל המעורב שכלבו הקמתו של מאגר ציבורי. להצעה להקים מאגר מרכזי אחד בבעלות ציבורית, שיופעל בידי בנק ישראל, הובילו, בין השאר, שיקולים של אבטחת מידע והגנת הפרטיות.

ככל שיש יותר מאגרי מידע כך האתגר באבטחת המידע גדול יותר, ולכן המודל הפרטי כרוך בפגיעה גדולה יותר בפרטיות ומעמיד סיכונים גדולים יותר לאבטחת המידע. בהקשר זה, ניתנה הדעת גם לעלויות שהיו

ללקוח רשאית לשכת אשראי להציע את השירותים האלה: דירוג האשראי שלו כאמור לעיל, ייעוץ בדבר שיפור דירוג האשראי שלו וכן הודעה על שינוי בדירוג האשראי שלו או בנתוני האשראי הכלולים לגביו במאגר, אם יחפוץ בעדכון שוטף לגבי המידע המצוי במאגר לגביו.

על פי המוצע, רשאית לשכת אשראי לתת את השירותים האמורים לנותן האשראי על בסיס נתוני האשראי שהתקבלו מהמאגר לצורך עריכתו של דוח אשראי, בהתאם להוראות סימן ב' בפרק ז' המוצע, הקובעות באילו תנאים ניתן לבקש ולקבל דוח כאמור. אם לא מתקיימים התנאים האמורים, לא תהיה רשאית לשכת האשראי לבקש דוח אשראי ולא תהיה רשאית לתת את השירותים המתבססים על נתוני אשראי.

באופן דומה לא תוכל הלשכה לתת שירותים כאמור ללקוח, אם אותו לקוח לא ביקש דוח ריכוז נתונים. יובהר,

(ג) המערכת הטכנולוגית שתשמש את המאגר תמוזע, ככל האפשר ובשים לב לחלופות טכנולוגיות מקובלות, את הסיכון לפגיעה בפרטיותם של הלקוחות ואת הסיכון לפגיעה באבטחת מידע שבמאגר, ותעוצב בהתייעצות עם הרשם כהגדרתו בסעיף 7 לחוק הגנת הפרטיות.

15. המאגר ינוהל בידי עובד בנק ישראל שימנה הנגיד (להלן – מנהל המאגר). מנהל המאגר

פרק ו': העברת מידע למאגר ושמירתו

16. (א) מקורות המידע המפורטים להלן יעבירו למאגר נתוני אשראי לשם הכללתם במאגר:

העברת נתוני
אשראי למאגר בידי
מקורות המידע

(1) כונס הנכסים הרשמי;

(2) לשכות ההוצאה לפועל;

(3) בנק ישראל;

ד ב ר י ה ס ב ר

סימן ב' (לפרק ו' המוצע) שגם הן, לפי מודלים מקובלים בעולם, חלק מהמידע הנדרש לצורך הערכת סיכוני אשראי של לקוח. כמו כן, יישמרו במאגר נתונים לגבי בקשות לתיקון מידע שהוגשו לפי פרק ח' המוצע וכן נתונים לגבי פניות אחרות של לקוח למאגר לפי החוק המוצע.

סעיף קטן (ב) המוצע קובע את המטרות שלשמן ניתן לעשות שימוש במידע הכלול במאגר. על פי המוצע ישמש המאגר למסירת נתוני אשראי ללשכות אשראי לגבי לקוח מסוים לשם עריכת דוח אשראי או חיווי אשראי לגבי אותו לקוח, או למסירת נתוני אשראי כאמור ללשכות אשראי לשם מסירתם למיפוח כוח בתמורה של הלקוח, וכן ישמש למסירה ללקוח של מידע לגביו. עוד ישמש המאגר, על פי המוצע, ליצירת בסיס מידע לא מזוהה שישמש את בנק ישראל לצורך ביצוע תפקידיו לפי חוק בנק ישראל, וכן ליצירת בסיס מידע לא מזוהה שישמש את לשכות האשראי לצורך פיתוח מודלים סטטיסטיים הדרושים להן לשם מתן שירותים המתבססים על נתוני אשראי.

לסעיף 14(ג)

בשל רגישות המידע הנאסף במאגר, נדרש לוודא כי המאגר יהיה מאובטח באופן הולם כך שתובטח, בין השאר, ההגנה על פרטיותם של הלקוחות שלגביהם נאסף המידע. לפיכך מוצע לקבוע כי המערכת הטכנולוגית שתשמש את המאגר, תמוזע ככל האפשר, ובשים לב לחלופות טכנולוגיות מקובלות, את הסיכון לפגיעה בפרטיותם של הלקוחות ואת הסיכון לפגיעה באבטחת מידע שבמאגר. יעוצב המערכת הטכנולוגית בידי בנק ישראל ייעשה על פי המוצע בהתייעצות עם רשם מאגרי המידע.

סעיפים מוצע כי איסוף המידע אל המאגר ייעשה **16 עד 20** כברירת מחדל ולא על פי הסכמה של הלקוח. **כללי** לשחקנים הקיימים בשוק האשראי בישראל, המחזיקים היום במידע לגבי לקוחות, אין עניין לשתף מתחרים אחרים בשוק במידע שברשותם, ועל כן הם אינם מעוניינים בכך שהלקוחות ייתנו הסכמה לאיסוף

מוטלות על לשכות אשראי אם הן היו אלה שאוספות את המידע ממקורות המידע ושומרות אותו. עלויות ההשקעה של הלשכות בתחום אבטחת המידע במצב דברים כזה צפויות להיות גבוהות במידה משמעותית לעומת העלויות כאמור במצב שבו הלשכות רק משתמשות במידע המצוי במאגר הציבורי. האמור נכון גם לעניין העלויות שהיו נובעות מהאסדרה – המכבידה יותר – שהיתה נקבעת במצב זה, ובכלל זה התנאים לקבלת רישיון, וכן האסדרה במהלך הפעילות. אם כן, במצב שבו לשכות האשראי היו אוספות את המידע, עלויות ההקמה והתפעול שלהן היו משמעותיות באופן שעלול היה לפגוע בתמריץ של חברות נוספות להיכנס לשוק לשכות האשראי ולהשפיע לרעה על מתן השירותים ועל תחרות בשוק.

נוסף על כך קיומו של מאגר מרכזי מקטין את החסם הטכנולוגי לכניסה של מתחרים חדשים לתחום לשכות האשראי. התחרות בין לשכות האשראי צפויה בתורה לתרום לתחרות בין נותני האשראי.

כמו כן, קיומו של מאגר ציבורי מפחית את החשש מהפרכתו של שוק לשכות האשראי לשוק מונופוליסטי, חשש רווח בשווקים בסדר גודל של שוק האשראי הקמעונאי הקיים בישראל.

מהטעמים המנויים לעיל, מוצע לקבוע שבנק ישראל יקים מאגר נתוני אשראי אשר ינוהל בידי עובד מעובדיו שימנה הנגיד (להלן – מנהל המאגר). מחמת שיקולים של הגנת הפרטיות, מוצע להסדיר במפורט את אופן ניהול המאגר, הן באשר לסוגי המידע שייאספו ויישמרו בו, והן באשר למטרות שלשמן יהיה ניתן לעשות שימוש במידע הנאסף במאגר.

כמוצע בסעיף, יכלול המאגר נתוני אשראי לגבי לקוחות שהועברו בידי מקורות המידע לפי הוראות פרק ו' המוצע. נתונים אלה כוללים, כאמור בדברי ההסבר להגדרה "נתוני אשראי", גם נתונים לגבי בקשות של נותני אשראי לקבל דוח אשראי לגבי לקוחות (בהתאם להוראות

- (4) בית המשפט;
- (5) חברת תשתית ציבורית;
- (6) תאגיד בנקאי;
- (7) מנפיק כרטיס חיוב.

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע כי היקף המידע הנאסף לפי החוק המוצע יהיה רחב, וזאת מתוך כוונה לסייע לשחקנים קטנים בשוק להתגבר על מחסור במידע. לבנקים הגדולים בישראל מאגרי מידע גדולים ביותר, ובהעדר שיתוף בנתוני אשראי בהיקף המתקרב להיקף הנתונים שבידי הבנקים, היתרון העסקי שלהם בשוק האשראי צפוי להישמר.

סוגי המידע שיועברו למאגר בידי מקורות המידע ייקבעו כאמור בידי שר המשפטים על בסיס עקרונות הסטנדרט הבין-לאומי הפומבי "מטרו 2" (Metro 2) שהוא הפורמט הפומבי הסטנדרטי היחיד ונמצא בשימוש במדינות שונות. פורמט זה מקובל בשוק וקיימים ספקי תוכנה רבים המספקים פתרון ממוחשב לניהול לשכת אשראי על בסיס פורמט זה. על כן, צפוי כי השימוש בפורמט האמור יקצר את הזמן שיידרש להקמת המערכת לשיתוף בנתונים וכן יוריד את עלות הקמתה. כמו כן, שימוש בסטנדרט הבין-לאומי צפוי לצמצם את חסמי הכניסה לשחקנים בין-לאומיים חדשים בישראל אשר פועלים כבר מחוץ לישראל.

הסוגים המרכזיים של מידע המשמשים מודלים לדירוג אשראי צרכני הם, בין השאר, היסטוריית תשלומי חוב של הלקוח, קרי תשלומים ששולמו בזמן ותשלומים ששולמו באיחור או לא שולמו כלל, יתרת החוב הכולל של הלקוח, המנוצלת וזו שאינה מנוצלת, וכן תמהיל מוצרי האשראי בתיק הלקוח. בין סוגי המידע שעשויים להיות רלוונטיים ולהיקבע כאמור בתקנות בידי שר המשפטים, מצויים נתונים לגבי סוג מוצר האשראי, פרטי האשראי, פרטי החשבון, מצב החשבון, היסטוריית תשלומים של הלקוח, הערות מיוחדות, בין השאר בדבר חוב שסולק או נמחל, ומידע לגבי ערובות ובטוחות. לגבי חוב שבפיגור, הרי שלא יועבר מידע על חוב שלא חלפה לגביו תקופה מינימלית של 30 ימים ממועד תחילת הפיגור בתשלומו.

שוק האשראי הוא שוק דינמי, אשר עשויות לחול בו תמורות במהלך השנים, ובהתאם עשויים להשתנות גם סוגי נתוני האשראי שיידרשו לשם יישום מטרות החוק. כדי לאפשר את הגמישות הנדרשת בתחום זה, מוצע כאמור כי סוגי נתוני האשראי שיעבירו מקורות המידע ייקבעו בידי שר המשפטים, בהסכמת הנגיד ושר האוצר. גם הוראות סעיף קטן (ז) המוצע, המסמיך את הממונה להורות על אופן העברתם של נתוני אשראי למאגר וכן לקבוע הוראות מפורטות לעניין נתוני אשראי שיועברו, בכפוף לסוגי נתוני האשראי שנקבע שיועברו, נועדו לאפשר גמישות כאמור ולהבטיח כי יהיה ניתן לערוך את ההתאמות הנדרשות לצורך יישום מטרות החוק.

מידע לגביהם. מסיבה זו לא התפתחה בישראל מערכת רצונית של שיתוף בנתוני אשראי כפי שהתפתחה במדינות אחרות שאינן סובלות מריכוזיות בתחום הבנקאי.

במדינות שבהן איסוף נתוני אשראי מבוסס על רצון המשתתפים בשוק האשראי, נעשה איסוף המידע על בסיס ברירת מחדל בחוזים למתן אשראי ובחוזים אחרים, שלפיה איסוף המידע הוא תנאי למתן האשראי. העובדה שמדובר בחוזים אחידים מעוררת שאלות בדבר מודעות הלקוחות לנוסח החוזים ובדבר יכולת הבחירה שלהם במקרה שאינם מעוניינים לתת את הסכמתם לאיסוף המידע.

לאור מטרות החוק, וכן לאור הקשיים הקיימים במציאת המודרנית לעניין הסכמה ואופן קבלתה, מוצע להתוות פתרון שיביא לשיתוף בנתוני אשראי באופן שיצמצם ככל האפשר את הפגיעה בפרטיות, ולצד זה יעצים את כוחו של הלקוח לשלוט במסירת המידע לגבי מהמאגר.

כאמור, לעיצוב ברירת המחדל השפעה ברורה על היקף השיתוף בנתוני אשראי. לפיכך, ולשם השגת תכליות ההסדר, מוצע שאיסוף המידע ממקורות המידע ייעשה בלא הסכמת הלקוחות, שכן מודל שידרוש את הסכמתו הפוזיטיבית של הלקוח להעברת המידע לא יביא, מהטעמים הנוכחים לעיל לגבי שוק האשראי המקומי, לשיתוף המצופה בנתוני אשראי. זאת ועוד, הלקוחות וכלל הציבור יפיקו תועלת מאיסוף המידע במאגר רק אם יצטבר בו מידע רב, לגבי כלל הלקוחות.

עוד יש לציין כי החוק הקיים אפשר ללקוחות לתת את הסכמתם מראש ללשכת אשראי לאיסוף נתוני אשראי לגביהם (ראו סעיף 18 לחוק הקיים), ולמרות זאת, בפועל, רק מתי מעט הסכימו מרצונם שייאסף לגביהם מידע חיובי.

על אף האמור, ולשם צמצום הפגיעה בפרטיות הלקוחות, מוצע לאפשר ללקוחות לבקש כי לא ייכללו נתונים על אודותיהם במאגר, כמפורט להלן בדברי ההסבר לסעיף 19 להצעת החוק.

סעיף 16 על פי המוצע, ייאספו במאגר נתוני אשראי ממוגון מקורות מידע. מוצע לפרט את סוגי מקורות המידע שהם, ורק הם, יעבירו מידע, בין בחובה ובין ברשות. למאגר בנק ישראל רשאי לשמור במאגר המידע את נתוני האשראי שקיבל מהמקורות המפורטים בסעיף זה בלבד. סוגי המידע שיעבירו מקורות אלה ייקבעו על פי המוצע בידי שר המשפטים, בהסכמת הנגיד ושר האוצר.

(ב) נתוני האשראי שיעבירו מקורות המידע לפי סעיף קטן (א) יהיו מסוג שיקבע השר בהסכמת הנגיד ושר האוצר, בכפוף להוראות אלה:

(1) הנתונים שיעביר בנק ישראל יהיו נתונים בדבר היות הלקוח לקוח מוגבל או לקוח מוגבל חמור, כמשמעותם בחוק שיקים ללא כיסוי, התשמ"א-1981¹¹;

(2) הנתונים שיעביר בית המשפט יהיו נתונים בדבר צו הגבלה שנתן לפי סעיף 7 לחוק החברות;

(3) הנתונים שתעביר חברת תשתית ציבורית יהיו נתונים בדבר תשלומים בעד צריכת חשמל או מים.

(ג) על אף הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב), רשאי השר, בהסכמת הנגיד ושר האוצר, לקבוע כי מקור מידע מהמקורות המנויים בסעיף קטן (א) שמתקיימים לגבי תנאים שיקבע, לא יהיה חייב בהעברת נתוני אשראי למאגר.

(ד) מקור מוסמך רשאי להעביר למאגר נתוני אשראי מהסוג שיקבע השר, בהסכמת הנגיד ושר האוצר, ורשאי השר, בהתייעצות עם שר האוצר, אם מצא כי יש צורך בכך לשם השגת מטרות חוק זה, לקבוע מקורות מידע נוספים שיהיו רשאים להעביר למאגר נתוני אשראי מהסוג שיקבע.

(ה) על אף הוראות סעיף קטן (ד), רשאי השר לקבוע כי מקור ממקורות המידע המנויים בסעיף קטן (ה) האמור יהיה חייב להעביר נתוני אשראי למאגר, כאמור באותו סעיף קטן, ורשאי הנגיד, בהתייעצות עם השר, לקבוע כי מקור מידע כאמור שהיקף האשראי שהוא מעניק ללקוחות עולה על סכום שיקבע, יהיה חייב בהעברת נתוני אשראי כאמור.

ד ב ר י ה ס ב ר

להטיל על חברות אלה עלויות, הרי שבמידע שיועבר גלום ערך של ממש לשיפור מצבן של אוכלוסיות בלא היסטוריה בנקאית, ולכן הכללתו במאגר חיונית.

כאמור לעיל, סוגי נתוני האשראי אשר יידרשו מקורות המידע להעביר למאגר נתוני האשראי ייקבעו בידי שר המשפטים, בהסכמת הנגיד ושר האוצר. עם זאת, מוצע להבהיר בחוק עצמו, לעניין בתי המשפט, בנק ישראל וחברות התשתית הציבורית, אילו נתונים יידרשו גופים אלה להעביר.

לסעיף קטן (ג)

מוצע להעניק לשר המשפטים, בהסכמת הנגיד ושר האוצר, את הסמכות לפטור מקור מידע שמתקיימים לגבי תנאים מסוימים שקבע שר המשפטים, מחובת העברת מידע למאגר. כך, למשל, אם מצא השר כי אין הצדקה להטיל חובה כאמור על אותו מקור מידע, או שיש שיקולים שבטובת הציבור המצדיקים מתן פטור כאמור.

לסעיפים קטנים (ד) ו-(ה)

על פי המוצע, מקורות מוסמכים רשאים, אם הם עומדים בתנאי החוק המוצע, להעביר נתוני אשראי למאגר. עוד מוצע להסמיך את שר המשפטים לקבוע מקורות נוספים, שאינם נכללים בהגדרת מקור מוסמך (ראו לעיל דברי ההסבר לסעיף 2 להצעת החוק), שיהיו רשאים להעביר נתוני אשראי למאגר, וכן לקבוע אילו

לסעיפים קטנים (א) ו-(ב)

סעיפים קטנים אלה מפרטים את מקורות המידע אשר מוצע לחייבם להעביר מידע למאגר נתוני האשראי, ואת נתוני האשראי שמקורות אלה יעבירו למאגר. מקורות אלה כוללים את מקורות המידע החייבים למסור מידע ללשכות האשראי גם לפי החוק הקיים: מקורות מידע ציבוריים (כונס הנכסים הרשמי, לשכות ההוצאה לפועל, בנק ישראל, בית המשפט) וכן תאגידיים בנקאיים ומנפיקי כרטיסי חיוב.

כמו כן מוצע לכלול בין המקורות שחויבו למסור מידע למאגר גם חברות תשתית ציבורית. חברת תשתית ציבורית היא, על פי הגדרתה המוצעת בסעיף 2 המוצע, בעל רישיון ספק שירות חיוני או בעל רישיון הספקה כהגדרתם בחוק משק החשמל, התשנ"ו-1996, וכן חברה כהגדרתה בחוק תאגידי מים וביוב, התשס"א-2001, או רשות מקומית המספקת מים לתושביה. חברות אלה מחזיקות במידע רב לגבי אוכלוסיות שאינן נגישות לאשראי בנקאי או שנגישותן לאשראי כזה פחותה, ועל כן איסוף של מידע ממקורות בנקאיים לא יביא לצבירת מידע לגביהן במאגר, והן לא ייהנו מהתועלות שבקיומן של מאגר כזה לצורכי האשראי שלהן. בין האוכלוסיות האמורות ניתן למנות אוכלוסיות המודרות באופן מסורתי מאשראי וכן אוכלוסיות של צעירים שטרם צברו היסטוריית אשראי. הטלת החובה על חברות אלה להעביר מידע למאגר נועדה להביא להרחבת המידע שבמאגר ולהפחתת התלות של הלקוחות במידע שבידי הבנקים. על אף שדרישה זו עלולה

¹¹ ס"ח התשמ"א, עמ' 136.

(ו) מקור מידע ינקוט אמצעים סבירים להבטחת הדיוק והמהימנות של נתוני האשראי שהוא מעביר למאגר לפי סעיף זה; הממונה רשאי להורות על אמצעים להבטחת הדיוק והמהימנות כאמור.

(ז) הממונה יורה על אופן העברת נתוני אשראי למאגר לפי סעיף זה והמועד להעברתם, ורשאי הוא לקבוע הוראות מפורטות לעניין נתוני האשראי שיועברו בכפוף לסוגי נתוני האשראי שקבע השר לפי סעיפים קטנים (ב) ו-(ד).

17. הגבלה על העברת נתוני אשראי למאגר

18. שמירת נתוני האשראי במאגר

(א) בנק ישראל ישמור במאגר את נתוני האשראי שהועברו למאגר ממקורות המידע לפי סעיף 16.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), רשאי בנק ישראל שלא לשמור במאגר נתוני אשראי שהועברו ממקור מידע מסוים, אם מצא כי מקור המידע לא נקט אמצעים סבירים להבטחת הדיוק והמהימנות של נתוני האשראי בהתאם להוראות סעיף 16(ו) או שלא נקט אמצעים לאבטחת המידע בהתאם להוראות לפי סעיף 57 או אם התקיימו נסיבות חריגות אחרות שהורה הממונה.

ד ב ר י ה ס ב ר

שהרישום מתבצע מיד עם החיוב והמערכות הטכנולוגיות עומדות בסטנדרטים הנדרשים).

כמו כן מוצע להסמיך את הממונה להורות על האמצעים שמקור מידע המעביר מידע למאגר חייב לנקוט כדי להבטיח את הדיוק והמהימנות של המידע שהוא מעביר.

לסעיף קטן (ז)

מאחר שהממונה מופקד על תפעול המאגר, מוצע להסמיכו להורות למקורות המידע באיזה אופן עליהם להעביר את נתוני האשראי למאגר, ובאילו מועדים להעבירם. כמו כן, מוצע כי הממונה יוכל לקבוע הוראות בנוגע לפרטי המידע שיועברו למאגר, זאת בכפוף לסוגי נתוני האשראי שיקבע שר המשפטים לפי הוראות סעיף קטן (ב) המוצע.

סעיפים כאמור, לפי הוראות סעיף 16 המוצע, יעבירו 17 ו-18 מקורות המידע, או יהיו רשאים להעביר, מידע למאגר נתוני האשראי. עם זאת, מוצע להקנות לממונה, בתור הגורם המופקד על הפיקוח על ההסדר, סמכות להחליט כי מקור מידע מסוים לא יוכל, על אף הוראות סעיף 16 האמור, להתחבר למאגר. מתן הסמכות כאמור לממונה תבטיח כי הוא יוכל למנוע חיבור למאגר או להגביל חיבור כאמור, אם סבר כי היבר דרוש לשם שמירה על מטרות החוק המוצע ובהתקיים נסיבות חריגות שיוורה. יצוין בהקשר זה כי הממונה ישקול להפעיל את סמכותו, למשל, אם מצא כי מקור מידע אינו מקיים את התנאים המתאימים להתחברות למאגר, בין השאר משיקולים של אבטחת מידע, או אם מצא כי המידע שבידי אותו מקור אינו תורם למאגר.

באופן דומה, קובע סעיף 18 המוצע כי בנק ישראל ישמור את הנתונים שהועברו במאגר. עם זאת, אם סבור

נתונים יעברו, וזאת אם מצא כי הדבר נדרש לשם השגת מטרות החוק.

ככלל, יוכלו המקורות המוסמכים, והמקורות הנוספים שקבע שר המשפטים, אם קבע, להעביר את המידע למאגר באופן רצוני. ואולם בסעיף קטן (ה) מוצע לקבוע כי שר המשפטים יוכל לחייב גם את המקורות האמורים בהעברת מידע למאגר. כמו כן, מוצע כי נגיד בנק ישראל יהיה מוסמך לקבוע כי מקור מידע מהמקורות האמורים, המעניק אשראי ללקוחות בהיקף העולה על היקף שקבע הנגיד, חייב גם כן בהעברת מידע למאגר.

העברת נתוני אשראי ממקורות המידע למאגר נתוני האשראי היא הבסיס לקיומו של המאגר ולשיתוף בנתוני אשראי, ובהעדרה, לא יהיה ניתן לקיים את החוק המוצע כנדרש. מאחר שהרכב השחקנים המעניקים אשראי והיקף האשראי שהם מעניקים, עשויים להשתנות במהלך השנים, נדרשת גמישות ביחס לסוגי מקורות מידע שתוטל עליהם חובה למסור מידע למאגר נתוני האשראי, ומכאן הסמכויות שמוצע להקנות לשר המשפטים ולנגיד, בסעיף קטן (ה) המוצע.

לסעיף קטן (ו)

הדיוק והמהימנות של המידע המועבר ממקור המידע למאגר הכרחיים לשם הגנה על זכויותיהם של הלקוחות ולשם קיום מטרות המאגר. על כן, מוצע לחייב את מקורות המידע לנקוט אמצעים סבירים להבטחת הדיוק והמהימנות של נתוני האשראי שהם מוסרים למאגר. אמצעים אלה כוללים, בין השאר, את הפעולות הננקטות להבטיח כי המידע מתייחס לאותו לקוח שלגביו נתבקש, וכי הוא אינו חסר או שגוי, וכן כי אופן התנהלותו של מקור המידע מבטיח ככל האפשר את מהימנות המידע (למשל, העובדה

19. (א) לקוח רשאי לבקש מבנק ישראל שנתוני האשראי לגביו לא ייכללו במאגר (בסעיף זה – בקשה לאי-הכללת נתונים).

(ב) הגיש לקוח בקשה לאי-הכללת נתונים, לא ישמור בנק ישראל נתוני אשראי לגבי אותו לקוח שיעברו למאגר אחרי מועד הגשת הבקשה, וימחק מהמאגר את הפרטים המזהים של הלקוח הכלולים בנתוני האשראי לגביו שבמאגר במועד הגשת הבקשה, למעט פרטים מזהים כאמור הכלולים בנתוני אשראי שנמסרו ללשכת אשראי לפי פרק ז' לפני המועד האמור, שיישמרו במאגר לצורך תיעוד בלבד; מחיקת הפרטים המזהים לפי סעיף קטן זה תיעשה באופן שלא יהיה ניתן עוד לקשר בין נתוני האשראי שמהם נמחקו הפרטים המזהים לבין הלקוח.

(ג) ביקש הלקוח מבנק ישראל לחזור בו מבקשה לאי-הכללת נתונים, ישמור בנק ישראל במאגר את נתוני האשראי לגבי הלקוח שיעברו למאגר לאחר המועד שבו ביקש כאמור.

(ד) ביקשה לשכת אשראי מבנק ישראל לקבל נתוני אשראי מהמאגר לגבי לקוח מסוים, ואין במאגר נתוני אשראי לגבי הלקוח בשל בקשה לאי-הכללת נתונים שהגיש, יודיע על כך בנק ישראל ללשכת האשראי, והלשכה תיידע את המשתמש בנתוני האשראי בדבר.

ד ב ר י ה ס ב ר

נוסף על כך, במקרה שבו טרם הגשת הבקשה לאי-הכללת נתונים בידי לקוח, נמסרו לגבי אותו לקוח נתוני אשראי לפי פרק ז' המוצע (לבקשת לשכת אשראי), הרי שבנק ישראל יוכל לשמור במאגר את נתוני האשראי האמורים, לרבות פרטים המזהים של הלקוח, לצורכי תיעוד בלבד (ראו דברי הסבר לסעיף 20 להצעת החוק).

לסעיף קטן (ג)

על פי המוצע, זכאי לקוח לבקש מבנק ישראל לחזור בו מבקשה לאי-הכללת נתונים, ואם עשה כן, ישמור בנק ישראל את נתוני האשראי לגבי הלקוח שהועברו למאגר לאחר שביקש כאמור. מאחר שנתוני האשראי לגבי לקוח שחזר בו מבקשתו כאמור ישובו וייאספו רק מעת שחזר בו, הרי שהיקף המידע הנתון לשם הערכת מוניטין האשראי של אותו לקוח יהיה מוגבל למשך תקופה מסוימת.

לסעיפים קטנים (ד) עד (ו)

אי-הכללת מידע לגבי לקוח צפויה לפגוע בלקוח שביקש שלא ייכלל לגביו מידע, מאחר שבבואו לבקש אשראי לא יהיו לגביו נתונים שנאספו, ואם יבקש לחזור בו מבקשתו לא תהיה לגביו במאגר היסטוריית נתוני אשראי לגבי התקופה שבה בקשתו חלה.

מוצע כי במקרה שבו נמסרו לגבי לקוח נתוני אשראי המפורסמים על פי דין או נתוני אשראי אחרים שקבע שר המשפטים, המעידים באופן מובהק על כך שהלקוח אינו עומד בפירעון התשלומים שבהם התחייב, לא יהיה הלקוח זכאי להגיש בקשה לאי-הכללת נתונים, ואם הגיש בקשה כאמור, ישוב בנק ישראל לשמור במאגר את כל המידע לגביו, על אף בקשתו. הגבלה זו על האפשרות להגיש בקשה לאי-הכללת נתונים תחול למשך חמש שנים מעת שהועברו הנתונים האמורים למאגר (להלן – תקופת ההגבלה). הטעם

בנק ישראל שמקור המידע לא נקט את האמצעים הנדרשים לשם הבטחת הדיקו והמדימונות של המידע או אבטחתו, רשאי הוא שלא לשמור את אותו מידע במאגר המידע. זאת, כדי לשמור על ביטחון המידע המצוי במאגר וכן על רמת הדיקו והמדימונות שלו.

מאחר שעשויות להיות נסיבות נוספות המצדיקות את הימנעותו של בנק ישראל משמירת המידע המועבר אליו בידי מקורות המידע במאגר נתוני האשראי, מוצע להסמיך את הממונה להורות על נסיבות חריגות נוספות אשר בהתקיימן לא ישמור בנק ישראל את המידע במאגר כן למשל, במקרה שבו הועבר למאגר מידע על לקוח שאינו כולל בסוגי המידע שרשאי מקור מידע להעביר.

סעיף 19 לסעיפים קטנים (א) ו-(ב)

כאמור, על פי ההסדר המוצע, איטוף המידע לגבי לקוח אינו מצריך את הסכמתו, ואולם מסירת מידע על אודותיו לאחר, במסגרת דוח אשראי, תוכל להיעשות רק אם נתן את הסכמתו למסירת מידע כאמור.

חרף זאת, במטרה לאפשר ללקוח לממש את זכותו לפרטיות במקרה שבו הוא אינו מעוניין שייאספו נתוני אשראי לגביו במאגר, מוצע כי לקוח יהיה רשאי להגיש לבנק ישראל בקשה שלא ייכללו נתוני אשראי לגביו במאגר (להלן – בקשה לאי-הכללת נתונים). מוצע כי אם הגיש הלקוח בקשה כאמור ימחק בנק ישראל את נתוני המזהים של הלקוח מנתוני האשראי השמורים אצלו, באופן שלא יהיה ניתן עוד לקשר בין נתוני האשראי לבין הלקוח. שמירתו של מידע לא מוזהה, שלא ניתן לקשר בינו לבין הלקוח שביקש כאמור, נדרשת לשם ביצוע בדיקות סטטיסטיות בנוגע לקבוצת הלקוחות שהגישו בקשה לאי-הכללת נתונים והערכת השלכות יציאתם של לקוחות אלה מהמאגר על מדימונות המידע שבמאגר.

(ה) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב) –

(1) הועברו למאגר, בידי מקור מידע, נתוני אשראי המפורסמים על פי דין או נתוני אשראי אחרים שקבע השר, בהסכמת הנגיד, המעידים באופן מובהק על כך שהלקוח אינו עומד בפירעון תשלומים שבהם התחייב (בסעיף קטן זה – נתונים בדבר אי-פירעון), לא יהיה הלקוח זכאי להגיש בקשה לאי-הכללת נתונים עד תום חמש שנים ממועד העברת הנתונים כאמור (בסעיף קטן זה – תקופת ההגבלה);

(2) הועברו למאגר, בידי מקור מידע, נתונים בדבר אי-פירעון, לאחר שהלקוח הגיש בקשה לאי-הכללת נתונים, ישמור בנק ישראל במאגר, ממועד העברת הנתונים כאמור למאגר ואילך, על אף הגשת הבקשה, את כל נתוני האשראי לגבי הלקוח שיועברו למאגר; בתום תקופת ההגבלה יהיה רשאי הלקוח לחזור ולהגיש בקשה לאי-הכללת נתונים.

(ו) חלות לגבי לקוח הוראות סעיף קטן (ה), יידע בנק ישראל את הלקוח על כך וכן יודיע לו, בתום תקופת ההגבלה, על זכותו לחזור ולהגיש בקשה לאי-הכללת נתונים.

(ז) בקשות לקוח לפי סעיף זה יוגשו באופן שיקבע הנגיד.

20. תקופת החוקת מידע במאגר (א) בנק ישראל ישמור את המידע שבמאגר המפורט בסעיף 14(א), לתקופה של 12 שנים מהמועד שבו הועבר למאגר; חלפו חמש שנים מהמועד האמור, תיעשה השמירה ביתרת התקופה לצורך תיעוד בלבד (בסעיף זה – תקופת התיעוד).

(ב) לשכת אשראי, משתמש בנתוני אשראי או מיופה כוח בתמורה רשאים לקבל מבנק ישראל, בתקופת 12 השנים האמורה בסעיף קטן (א), את הנתונים השמורים במאגר כאמור בסעיף קטן (א), שנמסרו להם בעבר לפי סימנים ב' עד ה' לפרק ז', ובלבד שהנתונים דרושים להם לצורך הליך משפטי, לצורך בקרה או פיקוח או לצרכים אחרים שיקבע השר; אין בהוראת סעיף קטן זה כדי לגרוע מזכותו של הלקוח לקבל את הנתונים האמורים לפי סימן ד' לפרק ז'.

ד ב ר י ה ס ב ר

חמש שנים מאותו מועד, תיעשה השמירה לצורך תיעוד בלבד, כאמור בסעיף 19(ב) המוצע.

מאחר שקיימות מגבלות על שמירת נתוני אשראי שנמסרו מהמאגר, ומאחר שהגורמים הרשאים לקבל מידע מהמאגר נדרשים למחוק את הנתונים בחלוף תקופה קצרה (לעניין התקופות שבמהלכן מותר ללשכת אשראי או למיופה כוח בתמורה להחזיק בנתוני אשראי שקיבלו מהמאגר ראו דברי ההסבר לסעיף 47 להצעת החוק), מוצע שהמאגר ישמור את הנתונים לתקופה נוספת לצורכי תיעוד.

בסעיף קטן (ב) מוצע לקבוע את זכותם של לשכת אשראי, משתמש בנתוני אשראי ומיופה כוח בתמורה לקבל מבנק ישראל נתונים השמורים במאגר, ובלבד שמדובר בנתונים שנמסרו להם בעבר לצורך עריכת דוח אשראי או חייוי אשראי או במסגרת דוח ריכוז נתונים, לפי העניין, ושהנתונים דרושים להם לצורכי הליך משפטי, ביקורת או פיקוח של המפקח הממונה על פעילותם או לצרכים אחרים שקבע השר. מוצע להבהיר כי ללקוח שמורה הזכות לקבל את הנתונים השמורים במאגר במהלך התקופה האמורה במסגרת דוח ריכוז נתונים, באמצעות לשכת אשראי (לפי סעיף 37 המוצע).

להסדר המוצע הוא, שסביר להניח כי לקוח שנאסף לגביו מידע כזה, לא יוכל לקבל אשראי, ואם לא יהיו לגביו נתוני אשראי אחרים שעשויים להיטיב את מצבו, הרי שעלול להיגרם לו נזק למשך תקופה לא מבוטלת.

בסעיף קטן (ו) מוצע לקבוע כי אם התקיימו לגבי לקוח הנסיבות המיוחדות כאמור בסעיף קטן (ה) המוצע, ובנק ישראל חזר לשמור מידע לגביו במאגר, יידע בנק ישראל את הלקוח על כך, וכן יידע אותו, בתום תקופת ההגבלה, על כך שהוא זכאי לשוב ולהגיש בקשה לאי-הכללת נתונים.

לפי סעיף קטן (ד) המוצע, בנסיבות שבהן הגיש לקוח בקשה לאי-הכללת נתונים, והתבקשו לגביו נתוני אשראי בידי לשכת אשראי, יודיע על כך בנק ישראל ללשכת האשראי, והיא תודיע על כך למשתמש בנתוני אשראי.

לסעיף קטן (ז)

מוצע להסמיך את הנגיד לקבוע כיצד יוגשו בקשות לאי-הכללת נתונים על פי החוק המוצע.

סעיף 20 מוצע לקבוע את התקופה שבמהלכה על בנק ישראל לשמור במאגר את המידע שנמסר לו. מוצע כי הבנק ישמור את המידע לתקופה של 12 שנים מהמועד שבו הועבר המידע למאגר. ואולם מוצע כי לאחר

(ג) בתום תקופת התייעוד, ימחק בנק ישראל מהמאגר את הפרטים המזהים של הלקוח המתייחסים למידע שחלפה לגביו התקופה האמורה, באופן שלא יהיה ניתן עוד לקשר בין המידע האמור לבין הלקוח.

פרק ז': גישה למידע שבמאגר והשימושים במידע

סימן א': הוראות כלליות

21. לא יימסר מידע מהמאגר ולא תהיה גישה למידע כאמור אלא לגורמים המפורטים מסירת מידע מהמאגר בפרק זה, לשימושים כמפורט בו, ובהתאם להוראותיו.
22. (א) מי שקיבל נתוני אשראי הכלולים במאגר, לפי הוראות פרק זה, יעשה בהם שימוש רק למטרה שלשמה התבקשו.
- (ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), רשאית לשכת אשראי לעשות שימוש בנתוני אשראי שקיבלה לצורך עריכת דוח אשראי, גם לצורך מתן שירותים המתבססים על נתוני אשראי.

סימן ב': דוח אשראי

23. נותן אשראי רשאי לבקש מלשכת אשראי לקבל דוח אשראי לגבי לקוח ובו נתוני אשראי לגבי אותו לקוח הכלולים במאגר, לשם התקשרות בעסקת אשראי עם אותו לקוח, לשם הבטחת קיום תנאי העסקה או לשם קביעת רמת הסיכון הנובעת מהאשראי המצרפי שנתן לכלל לקוחותיו או לחלק מהם, ובלבד שמתקיימים התנאים להעברת נתונים לצורך דוח אשראי כמשמעותם בסעיף 26.
24. הוגשה ללשכת אשראי בקשה לקבל דוח אשראי לגבי לקוח, כאמור בסעיף 23, ונוכחה הלשכה כי מתקיימים התנאים להעברת נתונים לצורך דוח אשראי כמשמעותם בסעיף 26, רשאית היא, לצורך עריכת הדוח, לבקש מבנק ישראל לקבל נתוני אשראי לגבי אותו לקוח, הכלולים במאגר.
25. נוכח בנק ישראל כי מתקיימים התנאים להעברת נתונים לצורך דוח אשראי כמשמעותם בסעיף 26, ימסור ללשכת אשראי, בהתאם לבקשתה שהוגשה לפי סעיף 24, נתוני אשראי לגבי הלקוח, הכלולים במאגר.
26. (א) לא יועברו נתוני אשראי לגבי לקוח לפי הוראות סימן זה מהמאגר ללשכת אשראי ומלשכת אשראי לנותן אשראי, אלא אם כן מתקיימים כל אלה (בסעיף זה – התנאים להעברת נתונים לצורך דוח אשראי):

ד ב ר י ה ס ב ר

מידע מהמאגר, ומטילה חובה על מי שקיבל נתוני אשראי מהמאגר, לעשות בהם שימוש רק למטרה שלשמה התבקשו. עם זאת, לאור הרצון לאפשר ללשכות האשראי לתת שירותים המתבססים על נתוני אשראי (כאמור בדברי ההסבר לסעיף 13 להצעת החוק), מוצע להחריג לשכות אלה מהוראת ייחוד השימוש המוצעת, ולקבוע כי הן יהיו רשאיות לעשות שימוש בנתוני האשראי שקיבלו לצורך עריכת דוח אשראי, גם לצורך מתן שירותים כאמור.

סעיפים סימן ב' לפרק ז' המוצע עניינו במסירת נתוני 23 עד 26 אשראי בידי לשכת אשראי, לנותן אשראי, בצורה של דוח אשראי.

סעיף 23 המוצע קובע את התנאים שבהתקיימם רשאי נותן אשראי לבקש מלשכת האשראי דוח אשראי לגבי לקוח.

בסעיף קטן (ג) מוצע לקבוע כי בתום תקופת התייעוד ימחק בנק ישראל את הפרטים המזהים של הלקוח, כך שהמידע שחלפה לגביו תקופת התייעוד יהיה לא מוזהה, ולא יהיה ניתן לקשר עוד בין המידע לבין הלקוח. את המידע הלא מוזהה יוכל בנק ישראל לשמור לתקופה נוספת.

סעיף 21 פרק ז' המוצע עניינו בגישה למידע שבמאגר והשימושים במידע. מוצע, לאור הפגיעה בזכות הפרטיות, לקבוע בצורה מפורטת כיצד תיעשה מסירת המידע מהמאגר, מיהם הגורמים שרשאים להשתמש במידע ומהם השימושים שאותם רשאים הגורמים האמורים לעשות במידע והתנאים לשימוש במידע.

סעיף 22 ההוראה המוצעת בסעיף זה משלימה את ההוראה המוצעת בסעיף 21 לעניין מסירת

- (1) נתוני האשראי דרושים לנותן האשראי לשם התקשרות בעסקת אשראי עם אותו לקוח, לשם הבטחת קיום תנאי העסקה או לשם קביעת רמת הסיכון הנובעת מהאשראי המצרפי שנתן לכלל לקוחותיו או לחלק מהם;
- (2) נותן האשראי הוא מקור מידע המעביר נתוני אשראי למאגר לפי פרק ו' או שהתחייב להעביר, באופן שהורה הממונה, נתוני אשראי כאמור;
- (3) נותן האשראי אינו נותן אשראי בסיכון נמוך; לעניין זה, "נותן אשראי בסיכון נמוך" – עוסק הנותן אשראי אגב מכירת נכס או מתן שירות, לתקופות קצרות או בסכומים נמוכים, כפי שיקבע השר;
- (4) הלקוח נתן את הסכמתו לכך שנתוני האשראי לגביו הכלולים במאגר יימסרו ללשכת אשראי לצורך עריכת דוח אשראי ושהדוח יימסר לנותן האשראי; הסכמת הלקוח כאמור תינתן רק לגבי עסקת אשראי מסוימת והיא תעמוד בתוקפה לכל המאוחר עד למועד סיום עסקת האשראי.
- (ב) על אף הוראות סעיף קטן (א)2(2) רשאי השר לקבוע, בהסכמת הנגיד, כי נותן אשראי מסוג שיקבע, יהיה רשאי לבקש דוח אשראי מלשכת האשראי אף שאינו מעביר או מתחייב להעביר נתוני אשראי למאגר.
- (ג) השר רשאי לקבוע הוראות לעניין אופן מתן ההסכמה בידי הלקוח כאמור בסעיף קטן (א)4(4) ולעניין אופן הוכחת קיומם של התנאים להעברת נתונים לצורך דוח אשראי.

ד ב ר י ה ס ב ר

החלופה בדבר התחייבות להעביר נתוני אשראי באופן שהורה הממונה (ראו סעיף 26(א)2(2) המוצע) נועדה לאפשר לנותני אשראי חדשים להתחייב, באופן שיורה הממונה, על כך שיעבירו נתוני אשראי בעתיד לאחר שיצברו נתונים כאלה או שהיקפי הפעילות שלהם יצדיקו את הטלת החובה האמורה.

על אף האמור מוצע, בסעיף 26(ב) המוצע, להסמיך את השר לקבוע, בהסכמת הנגיד, כי נותן אשראי מסוג שיקבע יהיה רשאי לבקש דוח אשראי מלשכת אשראי על אף שאינו מעביר או מתחייב להעביר נתוני אשראי למאגר. סעיף זה מבקש להקנות גמישות מסוימת להסדר, ולאפשר לשר המשפטים, במקרה הצורך, לפטור נותן אשראי מחובת ההדדיות.

תנאי חשוב אחר שמוצע לקבוע, בסעיף 26(א)4(4) המוצע, הוא הסכמת הלקוח למסירת נתוני אשראי לגביו מהמאגר. כאמור בדברי ההסבר לסעיף 16 להצעת החוק, העברת המידע למאגר שבבנק ישראל אינה תלויה בהסכמת הלקוח אלא נעשית בהתאם להוראות החוק המוצע, בכפוף לזכותו (המוגבלת כאמור) של הלקוח לבקש שנתוני אשראי לגביו לא ייכללו במאגר, כמפורט בדברי ההסבר לסעיף 19 להצעת החוק.

על פי המוצע צריכה הסכמת הלקוח להתייחס לכלל תהליך המסירה של נתוני האשראי לגביו, כלומר, הן להעברת נתוני אשראי מהמאגר ללשכת האשראי והן להעברת דוח האשראי שנערך על בסיס הנתונים, מלשכת האשראי אל נותן האשראי.

כמו כן מוצע לקבוע כי הסכמת הלקוח תינתן רק לגבי עסקת אשראי מסוימת, כלומר, לא די לעניין זה בהסכמה

מעבר לכך שמי שרשאי לבקש את הדוח הוא רק נותן אשראי, מוצע כי הוא יהיה רשאי לעשות כן רק לכמה מטרות: לשם התקשרות בעסקת אשראי עם הלקוח – כלומר לשם עצם קבלת ההחלטה על ההתקשרות וקביעת תנאיה, כגון גובה האשראי ומחירו; לשם הבטחת קיום תנאי עסקה שלו עם הלקוח; או לשם קביעת רמת הסיכון הנובעת מהאשראי המצרפי שנתן לכלל לקוחותיו או לחלק מהם.

כמו כן נדרש שיתקיימו התנאים להעברת נתוני אשראי לגבי לקוח לצורך דוח אשראי, מהמאגר ללשכת אשראי, ומהלשכה לנותן אשראי, הקבועים בסעיף 26 המוצע. לפי אותו סעיף, מותנית העברת המידע כאמור בכך שנותן האשראי הוא מקור מידע שמעביר נתוני אשראי למאגר או שהתחייב להעביר נתוני אשראי למאגר, באופן שהורה הממונה, והוא אינו נותן אשראי בסיכון נמוך כהגדרתו באותו סעיף. תנאי נוסף להעברת המידע הוא שהלקוח נתן את הסכמתו לכך שנתוני האשראי לגביו יימסרו ללשכת האשראי לצורך עריכת דוח אשראי ושהדוח יימסר לנותן האשראי.

עיקרון ההדדיות שבבסיס ההסדר המתואר לעיל, המעוגן בסעיף 23 המוצע, הוא שרק נותן אשראי אשר מעביר מידע למאגר (או התחייב להעביר מידע) יוכל ליהנות מהמידע שבמאגר. עיקרון זה מבטיח שרק מי שמחזיק במידע רלוונטי למאגר יהיה זכאי לקבל ממנו מידע, וכך מצמצם בצורה ניכרת את החשש משימוש לרעה במידע שבמאגר. כמו כן, יוצר ההסדר המוצע תמריץ לנותני אשראי אשר בידם מידע מתאים, להעביר את המידע למאגר וכך להרחיב את המידע שבמאגר ולהעשיר אותו, כך שהמאגר יהיה מהימן יותר והמודלים לדירוג אשראי שייבנו על בסיס המידע שבו – מדויקים יותר.

27. (א) לקוח רשאי לבקש מבנק ישראל שנתוני אשראי לגביו, הכלולים במאגר, לא יימסרו לצורך עריכת דוח אשראי לפי הוראות סימן זה (בסעיף זה) – בקשה לאי-מסירת נתונים; השר רשאי לקבוע כי בקשה לאי-מסירת נתונים יכול שתוגש לגבי נתוני אשראי מסוימים, ורשאי הוא לקבוע תנאים לבקשה כאמור.
- (ב) הגיש לקוח בקשה לאי-מסירת נתונים, לא ימסור בנק ישראל נתוני אשראי בהתאם לבקשה, כל עוד הלקוח לא חזר בו וביקש מבנק ישראל כי יימסרו נתוני האשראי לגביו, והכול גם אם נותן האשראי קיבל את הסכמת הלקוח כאמור בסעיף 26(א)(4).
- (ג) ביקשה לשכת אשראי מבנק ישראל לקבל נתוני אשראי מהמאגר לגבי לקוח מסוים, והלקוח הגיש בקשה לאי-מסירת נתונים, יודיע על כך בנק ישראל ללשכת האשראי, והלשכה תיידע את נותן האשראי בדבר.
- (ד) בקשות לפי סעיף זה יוגשו באופן שיקבע הנגיד.
28. השר רשאי לקבוע הוראות לעניין מסירת נתוני אשראי מהמאגר לצורך דוח אשראי, לפי סימן זה, ובין השאר רשאי הוא לקבוע תנאים למסירה כאמור.
- הוראות לעניין מסירת נתוני אשראי מהמאגר

ד ב ר י ה ס ב ר

יימסור ללשכת האשראי, בהתאם לבקשתה הנוכרת לעיל, את נתוני האשראי לגבי הלקוח הכלולים במאגר.

סעיף 27 כדי לאפשר ללקוח לשלוט בצורה טובה יותר בהסכמתו, מתוך הנחה שהסכמת הלקוח תינתן בשגרה במסגרת תנאי חוזה אחיד, מוצע לקבוע כי ללקוח תהיה זכות לבקש מבנק ישראל שנתוני אשראי לגביו, הכלולים במאגר, לא יימסרו לצורך עריכת דוח אשראי לפי הוראות סימן ז' המוצע (להלן – בקשה לאי-מסירת נתונים). מוצע להסמיך את השר לקבוע כי בקשה כאמור יכולה להיות מוגשת לגבי נתוני אשראי מסוימים וכן לקבוע תנאים לבקשה כאמור.

על פי המוצע, בנק ישראל לא ימסור נתוני אשראי לגבי לקוח שהגיש בקשה כללית כאמור אף אם נותן האשראי קיבל את הסכמת הלקוח, במסגרת עסקה ספציפית, לכך שנתוני האשראי לגביו יימסרו ללשכת אשראי ויכללו בדוח אשראי הנמסר לנותן האשראי (ראו סעיף 26(א)(4) המוצע).

מוצע כי בנק ישראל יודיע על קיומה של בקשה לאי-מסירת נתונים ללשכת אשראי שביקשה נתוני אשראי לגבי אותו לקוח, והיא תעדכן על כך את נותן האשראי. כמו כן מוצע להסמיך את הנגיד לקבוע כיצד יוגשו בקשות כאמור.

יודגש כי בשונה מבקשה לאי-הכללת נתונים, לבקשה לאי-מסירת נתונים אין השלכות לטווח ארוך על הלקוח, שכן נתוני האשראי שלו ממשיכים להישמר במאגר והוא יכול לחזור מבקשתו האמורה בכל עת.

יצוין עם זאת, כי בהתאם להוראות סימן ג' לפרק ז' המוצע, תוכל לשכת אשראי לקבל נתוני אשראי לגבי לקוח מהמאגר לצורך מתן חיווי אשראי, גם אם הלקוח הגיש בקשה לאי-מסירת נתונים (ראו להלן דברי הסבר לסעיף 33 להצעת החוק).

סעיף 28 מוצע להסמיך את השר לקבוע בתקנות הוראות לעניין מסירת נתוני אשראי לצורך דוח אשראי לפי סימן ב' לפרק ז' המוצע, ובין השאר, לקבוע תנאים למסירה כאמור.

כללית לעסקאות שונות, וכי היא תעמוד בתוקפה לכל המאוחר עד למועד סיום העסקה. דרישה זו נועדה לוודא שלא ייעשה שימוש לרעה בהסכמת הלקוח, כחלק מההבנה שהסכמה כאמור ניתנת לרוב בחוזה אחיד, ומודעותו של הלקוח לתנאיה וכן יכולתו להשפיע עליה, ובפרט על היקפה, מוגבלות.

בשל החשיבות של הסכמת הלקוח, מוצע להסמיך את השר, בסעיף 26(ג) המוצע, לקבוע הוראות לעניין אופן מתן ההסכמה בידי הלקוח. כמו כן מוצע להסמיכו לקבוע הוראות לעניין אופן הוכחת קיומם של כלל התנאים להעברת נתונים לצורך דוח אשראי.

סעיף 26(א)(3) המוצע קובע כי נותן אשראי בסיכון נמוך לא יוכל לקבל נתוני אשראי מהמאגר. הוראה זו מחריגה מגדר נתוני האשראי שרשאים לקבל נתוני אשראי מהמאגר את מי שהוא עוסק הנותן אשראי אגב מכירת נכס או מתן שירות, שהאשראי שהוא נותן הוא לתקופות קצרות או בסכומים נמוכים – מאפיינים המבטאים רמה נמוכה של סיכון. אין הצדקה לתת נתוני אשראי מהמאגר למי שנוטלים סיכון מוגבל כאמור, שכן גופים אלה זקוקים בדרך כלל לייעוץ בלבד בנוגע למתן האשראי, ואינם מבססים את הליך חיתום האשראי שלהם על נתוני אשראי מפורטים של הלקוח, ועל כן מוצע להחריגם. נותני אשראי כאלה יוכלו לקבל מלשכת אשראי חיווי אשראי לפי הוראות סימן ג' המוצע.

סעיפים 24 ו-25 המוצעים משלימים את ההליך שבו נמסר המידע מהמאגר לנותן האשראי, באמצעות לשכת האשראי. סעיף 24 המוצע קובע כי לשכת האשראי רשאית, לאחר שנותן אשראי הגיש לה בקשה לקבל דוח אשראי לגבי לקוח (לפי סעיף 23 המוצע), והיא נוכחה לדעת שמתקיימים התנאים שבסעיף 26 המוצע לקבלת נתוני אשראי מהמאגר ולהעברתם אל נותן האשראי, לבקש מבנק ישראל נתוני אשראי לגבי אותו לקוח הכלולים במאגר. בהתאמה קובע סעיף 25 המוצע כי בנק ישראל, אם נוכח לדעת שמתקיימים התנאים להעברת נתונים כאמור,

29. נותן אשראי המסרב להתקשר בעסקת אשראי או שינה לרעה את התנאים של עסקת אשראי שהתקשר בה, יודיע על כך מיד ללקוח וימסור לו את דוח האשראי, את דירוג האשראי שלו – ככל שנמצא בידי, וכן פרטים נוספים כפי שהורה הממונה.
- (א) נותן אשראי שקיבל דוח אשראי, ועל בסיס הדוח סירב להתקשר בעסקת אשראי או שינה לרעה את התנאים של עסקת אשראי שהתקשר בה, יודיע על כך מיד ללקוח וימסור לו את דוח האשראי, את דירוג האשראי שלו – ככל שנמצא בידי, וכן פרטים נוספים כפי שהורה הממונה.
- (ב) השר רשאי לקבוע נסיבות נוספות שבהן יחולו הוראות סעיף קטן (א) על נותן אשראי.
30. השר בהסכמת הנגיד רשאי, אם מצא כי הדבר דרוש לשם השגת מטרות חוק זה, לקבוע כי מי שאינו נותן אשראי יהיה רשאי לקבל מלשכת אשראי דוח אשראי, בתנאים שיקבע השר, ובלבד שניתנה הסכמת הלקוח כאמור בסעיף 26(א); קבע השר כאמור, יחולו לגבי מי שקבע ההוראות החלות לגבי נותן אשראי הזכאי לקבל דוח אשראי, בשינויים המחוייבים ובשינויים שיקבע השר.

סימן ג': חיווי אשראי

31. נותן אשראי רשאי לבקש מלשכת אשראי לקבל חיווי בשאלה האם לתת אשראי ללקוח או בדבר רמת הסיכון הכרוכה במתן אשראי כאמור (בסימן זה – חיווי אשראי), ובלבד שיידע את הלקוח על כוונתו לקבל חיווי כאמור ועל כך שלצורך קבלת החיווי תוגש לבנק ישראל בקשה לקבלת נתוני האשראי לגביו הכלולים במאגר.
32. בקשת לשכת אשראי לקבל חיווי אשראי מהמאגר לצורך חיווי אשראי
33. בקשת לשכת אשראי לקבל נתוני אשראי מהמאגר לצורך חיווי אשראי
31. נותן אשראי רשאי לבקש מלשכת אשראי לקבל חיווי בשאלה האם לתת אשראי ללקוח או בדבר רמת הסיכון הכרוכה במתן אשראי כאמור (בסימן זה – חיווי אשראי), ובלבד שיידע את הלקוח על כוונתו לקבל חיווי כאמור ועל כך שלצורך קבלת החיווי תוגש לבנק ישראל בקשה לקבלת נתוני האשראי לגביו הכלולים במאגר.
32. הוגשה ללשכת אשראי בקשה לקבל חיווי אשראי לגבי לקוח, כאמור בסעיף 31, רשאית היא, לצורך מתן חיווי האשראי, לבקש מבנק ישראל לקבל נתוני אשראי לגבי אותו לקוח, הכלולים במאגר.
- (א) הוגשה לבנק ישראל, לפי סעיף 32, בקשה מאת לשכת אשראי לקבל נתוני אשראי מהמאגר לצורך חיווי אשראי, ומצא הבנק כי נתוני האשראי לגבי אותו לקוח הכלולים במאגר מעידים באופן מובהק על כך שהלקוח אינו עומד בפירעון תשלומים שבהם התחייב, ימסור בנק ישראל ללשכת האשראי את נתוני האשראי לגבי הלקוח הכלולים במאגר; לענין זה יקבע השר, בהסכמת הנגיד, נסיבות שיש בהן כדי להעיד באופן מובהק על כך שהלקוח אינו עומד בפירעון תשלומים שבהם התחייב.

דברי הסבר

סעיף 29 מוצע לקבוע הוראות שיחולו בנסיבות שבהן דוח אשראי שנמסר לנותן אשראי הביא לכך שנותן האשראי סירב להתקשר בעסקת אשראי או שינה לרעה את התנאים של עסקת אשראי שהתקשר בה. בנסיבות אלה מוצע לחייב את נותן האשראי להודיע על כך מיד ללקוח, ולמסור לו את דוח האשראי ואת דירוג האשראי – ככל שנמצא בידי. כמו כן מוצע להסמיך את הממונה להורות על פרטים נוספים שייכללו בהודעת נותן האשראי.

סעיפים 31 ו-32 מוצע לקבוע חוק זה, שמכות לקבוע כי מי שאינו נותן אשראי יהיה רשאי לקבל מלשכת אשראי דוח אשראי, בתנאים שיקבע, ובלבד שניתנה הסכמת הלקוח שהיא כאמור עיקרון יסוד בחוק המוצע. הסיפה של הסעיף מחילה על מי שקבע שר המשפטים כאמור את ההוראות החלות על נותן אשראי, בשינויים המחוייבים ובשינויים שיקבע השר.

סעיפים 31 ו-32 מוצע לקבוע חוק זה, שמכות לקבוע כי מי שאינו נותן אשראי יהיה רשאי לקבל מלשכת אשראי דוח אשראי, בתנאים שיקבע, ובלבד שניתנה הסכמת הלקוח שהיא כאמור עיקרון יסוד בחוק המוצע. הסיפה של הסעיף מחילה על מי שקבע שר המשפטים כאמור את ההוראות החלות על נותן אשראי, בשינויים המחוייבים ובשינויים שיקבע השר.

סעיפים 31 ו-32 מוצע לקבוע חוק זה, שמכות לקבוע כי מי שאינו נותן אשראי יהיה רשאי לקבל מלשכת אשראי דוח אשראי, בתנאים שיקבע, ובלבד שניתנה הסכמת הלקוח שהיא כאמור עיקרון יסוד בחוק המוצע. הסיפה של הסעיף מחילה על מי שקבע שר המשפטים כאמור את ההוראות החלות על נותן אשראי, בשינויים המחוייבים ובשינויים שיקבע השר.

הסעיף המוצע מעגן את זכות הלקוח לדעת מהו המידע שבשלו סירב נותן האשראי לתת לו אשראי או שינה את התנאים של עסקת האשראי, מאליו מובן כי אין בהוראות סעיף זה כדי לאפשר לנותן אשראי לשנות את תנאי העסקה, אם על פי תנאי העסקה ועל פי כל דין לא ניתן לעשות כן.

מוצע להסמיך את שר המשפטים לקבוע נסיבות נוספות שבהן תוטל חובה כאמור על נותן אשראי.

סעיף 30 הסעיף המוצע מבקש להקנות לשר המשפטים, בהסכמת הנגיד, ואם מצא כי הדבר דרוש לשם

(ב) אין במאגר נתוני אשראי המעידים באופן מובהק על כך שהלקוח אינו עומד בפירעון תשלומים שבהם התחייב, כאמור בסעיף קטן (א), יודיע על כך בנק ישראל ללשכת האשראי, והלשכה תיידע את נותן האשראי בדבר; אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מחובת היידוע לפי סעיף 19(ד).

34. לשכת אשראי רשאית למסור לנותן אשראי, יחד עם חיווי האשראי, נתוני אשראי לגבי הלקוח המפורסמים לציבור על פי דין.
35. (א) פיגר לקוח בתשלומיו לחברת תשתית ציבורית בעד צריכת חשמל או מים, כפי שקבע השר, רשאית החברה לבקש מלשכת אשראי לקבל חיווי בשאלה האם לנקוט אמצעי גבייה לגבי אותו לקוח, ובלבד ששלחה ללקוח הודעה על כוונתה לקבל חיווי לגביו ועל כך שלצורך קבלת החיווי תוגש לבנק ישראל בקשה לקבלת נתוני האשראי לגביו הכלולים במאגר.

ד ב ר י ה ס ב ר

שירות אינו תלוי בהסכמת הלקוח למסירת המידע לגביו, שכן במקרים רבים קבלת הסכמה של הלקוח אינה מעשית, ולפיכך הוא מותנה ביידוע הלקוח על הכוונה לקבל חיווי כאמור, בלבד. בשל העדר ההסכמה, מוצע שלא יימסרו במסגרת שירות זה נתוני אשראי לגבי הלקוח לבד מאלה שהם כבר נחלת הכלל (כמפורט בדברי ההסבר לסעיף 34 להצעת החוק), ומכל מקום, מוצע לסייג את מתן השירות בקיומן של נסיבות שמעידות, באופן מובהק, על כך שהלקוח אינו עומד בפירעון תשלומים שבהם התחייב, כמפורט להלן בדברי ההסבר לסעיף 33 להצעת החוק. בהתקיים נסיבות כאלה, יש מקום לאפשר חיווי אשראי וכך להזהיר נותני אשראי, כדי שיוכלו לשקול אם ליטול את סיכון האשראי או שמא, אם הדבר אפשרי, לבקש מהלקוח להשתמש באמצעי תשלום אחר.

שקבע לכך שר המשפטים, בהסכמת הנגיד. אם אין נתוני אשראי כאמור במאגר, יודיע על כך בנק ישראל ללשכת האשראי, שתיידע את נותן האשראי בדבר.

יובהר כי שירות חיווי אשראי יינתן גם לגבי לקוח שהגיש לבנק ישראל בקשה לאי מסירת נתונים לפי סעיף 27 המוצע (הנוגעת כאמור למסירת נתוני אשראי לצורך עריכת דוח אשראי לגבי אותו לקוח). יודגש, כי ככל שהסיבה לאי-הימצאות מידע לגבי לקוח במאגר נובעת מבקשה לאי-הכללת נתונים שהגיש הלקוח, ימסור בנק ישראל הודעה על כך ללשכת האשראי, אשר תיידע בדבר את נותן האשראי (בהתאם להוראות סעיף קטן (ד) של סעיף 19 האמור).

34 סעיף מוצע לקבוע כי לשכת אשראי רשאית למסור לנותן אשראי, יחד עם חיווי האשראי, נתוני אשראי המפורסמים לציבור על פי דין, כגון נתונים שמפורסמים בידי בנק ישראל לפי סעיף 14 לחוק שיקים ללא כיסוי.

35 סעיף מוצע לעגן בחוק המוצע שירות חיווי מיוחד לחברות תשתית ציבורית. מוצע לקבוע כי אם פיגר לקוח בתשלומיו בעד צריכת חשמל או מים לחברת תשתית ציבורית, רשאית החברה לבקש מלשכת אשראי לקבל חיווי בשאלה האם לנקוט לגבי אמצעי גבייה. מוצע להתנות את האפשרות להשתמש בשירות האמור בכך שהחברה שלחה הודעה ללקוח על כוונתה לקבל חיווי כאמור, ועל כך שלצורך קבלת תוגש בקשה לקבלת נתוני האשראי לגביו הכלולים במאגר.

חיווי בדבר נקיטת אמצעי גבייה עשוי לסייע לחברות תשתית ציבורית למקד את מאמצי הגבייה שלהן בלקוחות שיש סיכוי שיפרעו את חובותיהם, ולשם כך מוצע לתת לחברות אלה גישה לחיווי כאמור. מיקוד מאמצי הגבייה בידי אותן חברות עשוי להקטין את הוצאותיהן על הליכי גבייה ולהביא להתייעלותן, וכך להשפיע על המחיר שחברות אלה גובות מהציבור.

מאחר שחברות תשתית ציבורית, דוגמת ספקי מים או חשמל, מספקות את שירותי התשתית על פי דין, והן

שירות אינו תלוי בהסכמת הלקוח למסירת המידע לגביו, שכן במקרים רבים קבלת הסכמה של הלקוח אינה מעשית, ולפיכך הוא מותנה ביידוע הלקוח על הכוונה לקבל חיווי כאמור, בלבד. בשל העדר ההסכמה, מוצע שלא יימסרו במסגרת שירות זה נתוני אשראי לגבי הלקוח לבד מאלה שהם כבר נחלת הכלל (כמפורט בדברי ההסבר לסעיף 34 להצעת החוק), ומכל מקום, מוצע לסייג את מתן השירות בקיומן של נסיבות שמעידות, באופן מובהק, על כך שהלקוח אינו עומד בפירעון תשלומים שבהם התחייב, כמפורט להלן בדברי ההסבר לסעיף 33 להצעת החוק. בהתקיים נסיבות כאלה, יש מקום לאפשר חיווי אשראי וכך להזהיר נותני אשראי, כדי שיוכלו לשקול אם ליטול את סיכון האשראי או שמא, אם הדבר אפשרי, לבקש מהלקוח להשתמש באמצעי תשלום אחר.

31 סעיף מוצע לקבוע את מהותו של שירות חיווי האשראי ואת תנאיו. על פי המוצע, במסגרת השירות האמור, רשאית לשכת האשראי לתת לנותן האשראי המלצה האם להתקשר עם לקוח או לא להתקשר עמו, או חיווי לגבי רמת הסיכון שיש בהתקשרות כאמור עם אותו הלקוח. יצוין כי כל נותן אשראי, גם נותן אשראי בסיכון נמוך כאמור בסעיף 26(א)3 המוצע, רשאי לבקש חיווי אשראי לגבי לקוח.

מוצע לקבוע כי נותן האשראי יידע את הלקוח על כוונתו לקבל חיווי אשראי ועל כך שלצורך זה, יתבקשו נתוני אשראי לגביו הכלולים במאגר.

סעיפים 32 בסעיף המוצע, מוצע כי אם הוגשה ללשכת 32 ו-33 אשראי בקשה לקבלת חיווי אשראי לגבי לקוח, רשאית היא, לצורך מתן חיווי כאמור, לבקש מבנק ישראל לקבל נתוני אשראי לגבי אותו לקוח הכלולים במאגר.

העברת נתוני האשראי מבנק ישראל ללשכת האשראי, לבקשתה, לצורך חיווי אשראי, מותנית על פי המוצע בסעיף 33 בכך שנתוני האשראי הכלולים במאגר לגבי אותו לקוח מעידים, באופן מובהק, על כך שהוא אינו עומד בפירעון תשלומים שבהם התחייב, וזאת בהתאם לרשימת נסיבות

- (ב) על חייווי לפי סעיף קטן (א) יחולו הוראות סימן זה החלות על חייווי אשראי, בשינויים המחוייבים.
- (ג) הוראות סעיף זה לא יחולו על חברת תשתית ציבורית שאינה מעבירה נתוני אשראי למאגר בשל ההוראות לפי סעיפים 16(ג) או 17.

סימן ד': דוח ריכוז נתונים לבקשת לקוח

36. (א) לקוח זכאי לקבל מבנק ישראל דוח הכולל את כל המידע לגביי הכלול במאגר (בסימן זה – דוח ריכוז נתונים).
- (ב) דוח ריכוז נתונים יימסר ללקוח בלא תשלום, לפי בקשתו, אחת לשנה.
- (ג) בנק ישראל רשאי למסור ללקוח, לפי בקשתו, מידע לגביי הכלול במאגר גם שלא במסגרת דוח ריכוז נתונים או למסור לו דוח ריכוז נתונים בתדירות גבוהה מהקבוע בסעיף קטן (ב), הכול תמורת תשלום וכפי שיקבע הנגיד.
37. לשכת אשראי רשאית, לבקשת לקוח, לקבל מבנק ישראל דוח ריכוז נתונים לגביי קבלת דוח ריכוז נתונים באמצעות לשכת אשראי
- סימן ה': דוח ריכוז נתונים לבקשת מיופה כוח בתמורה
38. מיופה כוח בתמורה אינו רשאי לקבל מבנק ישראל דוח ריכוז נתונים לגבי הלקוח שייפה את כוחו, אלא באמצעות לשכת אשראי ובהתאם להוראות סימן זה.
- מסירת דוח ריכוז נתונים למיופה כוח בתמורה

ד ב ר י ה ס ב ר

ריכוז נתונים). דוח ריכוז נתונים יימסר ללקוח בלא תשלום, לפי בקשתו, אחת לשנה, ובנק ישראל רשאי לתת ללקוח את המידע לגביי, לבקשתו, גם במסגרת דוח שאינו דוח ריכוז נתונים, או למסור לו דוח ריכוז נתונים בתדירות גבוהה יותר, ובתשלום וכפי שיקבע הנגיד. בנק ישראל יהיה רשאי להעניק שירותים כאמור ללקוח באמצעות הסתייעות במיקור חוץ.

בסעיף 37 המוצע, מוצע לאפשר ללקוח המעוניין בכך, לקבל את דוח ריכוז הנתונים לגביי באמצעות לשכת אשראי.

סעיף 38 מוצע כי מיופה כוח בתמורה לא יוכל לקבל דוח ריכוז נתונים לגבי לקוח שייפה את כוחו לכך אלא באמצעות לשכת אשראי ובהתאם להוראות סימן ה' לפרק ז' המוצע. מיופה כוח בתמורה הוא מי שהלקוח ייפה את כוחו לבקש בעבורו את הדוח, ומתקיימים לגביי שאר התנאים שבהגדרה "מיופה כוח בתמורה" (ראו לעיל דברי ההסבר לסעיף 2 להצעת החוק). עם זאת, מיופה כוח בתמורה אינו יכול לפעול כפי שיכול הלקוח לפעול, ועל כן מוצע להבהיר שמיופה כוח כאמור אינו רשאי לפנות לבנק ישראל ישירות כפי שהלקוח זכאי לעשות לפי סעיף 36 המוצע, אלא עליו לפנות ללשכת האשראי כדי לקבל באמצעותה את דוח ריכוז הנתונים לגביי הלקוח.

אינן יכולות להתנות את ההתחברות לשירות שהן מספקות במתן זכות גישה למידע לגבי לקוחותיהן, הרי שרק לאחר שלקוח מפגר בתשלומיו יש הצדקה לאפשר להן גישה לחייווי אשראי לגביי.

בסעיף קטן (ב) מוצע להחיל על בקשה לחייווי כאמור את הוראות סימן ג' לפרק ז' המוצע החלות על חייווי אשראי, בשינויים המחוייבים. כמו כן מוצע לקבוע כי הוראות סעיף זה לא יחולו על חברת תשתית ציבורית ששר המשפטים קבע, לפי הוראות סעיף 16(ג) המוצע, שאינה חייבת למסור מידע למאגר, או על חברת תשתית ציבורית שהממונה אסר על העברת נתוני אשראי ממנה למאגר, או הגביל העברה כאמור, לפי הוראות סעיף 17 המוצע. ההוראה המוצעת מבטאת את חובת ההדדיות שחלה גם על חברת תשתית ציבורית, כך שאם חברה כאמור אינה מעבירה מידע למאגר, היא לא תוכל לקבל חייווי לעניין נקיטת אמצעי גבייה (לעניין חובת ההדדיות ראו גם דברי ההסבר לסעיף 26 להצעת החוק).

סעיפים מוצע להגביר את השקיפות והנגישות של 36 ו-37 המידע שבמאגר, ללקוח. מידע שבמאגר עשוי להועיל ללקוח שכן באמצעותו יוכל לשפר את דירוג האשראי שלו. לשם כך מוצע לעגן, בסעיף 36 המוצע, את זכותו של הלקוח לקבל מבנק ישראל דוח הכולל את כל המידע לגביי הכלול במאגר (להלן – דוח

39. ביקש מיופה כוח בתמורה מלשכת אשראי לקבל באמצעותה דוח ריכוז נתונים לגבי לקוח, רשאית לשכת האשראי לפנות לבנק ישראל בבקשה לקבל דוח ריכוז נתונים כאמור, ובלבד שנוכחה שהתקיימו לגבי מיופה הכוח התנאים שקבע הנגיד לפי סעיף 41 וכן תנאים שהורה הממונה לצורך קבלת הדוח מהמאגר (בסימן זה – התנאים להעברת דוח ריכוז נתונים).
40. נוכח בנק ישראל כי מתקיימים לגבי מיופה כוח בתמורה התנאים להעברת דוח ריכוז נתונים, ימסור ללשכת האשראי, בהתאם לבקשתה שהוגשה לפי סעיף 39, דוח ריכוז נתונים לגבי הלקוח; מסירת הדוח תהיה בהתאם להוראות שנתן הממונה לעניין זה.
41. הנגיד, בהסכמת השר, רשאי לקבוע תנאים שעל מיופה הכוח לעמוד בהם לצורך קבלת דוח ריכוז נתונים לגבי הלקוח, ובכלל זה לקבוע את השימושים שמיופה הכוח יהיה רשאי לעשות בנתוני האשראי שיקבל מהמאגר ואת התקופה שבה יחזיק בנתוני האשראי האמורים.
- סימן ו': גישה למידע לא מזוהה במאגר והשימושים בו**

42. (א) בנק ישראל רשאי לעשות שימוש במידע לא מזוהה הכלול במאגר לצורך ביצוע תפקידיו לפי חוק בנק ישראל.
- (ב) בנק ישראל רשאי להעביר למאגר מידע מזוהה לגבי לקוחות, הנמצא בידיו מכוח סמכויותיו לפי דין (בסעיף קטן זה – מידע חיצוני), לצורך הצלבתו עם מידע מזוהה הכלול במאגר והפקת מידע לא מזוהה הדרוש לו לצורך ביצוע תפקידיו לפי חוק בנק ישראל, ובלבד שהמידע החיצוני יימחק מהמאגר מיד לאחר הפקת המידע הלא מזוהה; הצלבת המידע לפי סעיף קטן זה תיעשה באופן שלא ייחשף במסגרתה, ככל האפשר, מידע מזוהה לפני בנק ישראל.

ד ב ר י ה ס ב ר

- סעיפים** במטרה לאפשר ללקוחות להתקשר עם גופים 39 עד 41 שונים כגון מתוכי אשראי או גופים העוסקים בייעוץ בענייני אשראי, אשר יוכלו לסייע להם, בין השאר, בקבלת דירוג אשראי לגביהם, במתן ייעוץ בדבר נתוני האשראי שלהם ואף באיתור עסקת אשראי מתאימה לצרכיהם, מוצע לתת למיופי כוח בתמורה גישה למידע שבמאגר באמצעות לשכת אשראי.
- על פי המוצע, יועברו נתוני האשראי למיופה הכוח בתמורה במסגרת דוח ריכוז נתונים, שכן הוא בא בנעליו של הלקוח. מיופה הכוח יוכל להשתמש במידע המקיף שבדוח האמור, בהתאם לשימושים שעליהם יורה הנגיד לפי סעיף 41 המוצע, דוגמת ייעוץ ללקוח או תיווך בעסקת אשראי המתאימה ללקוח.
- סעיפים** המוצעים מתווים את הדרך שבה יימסרו 39 עד 41 נתוני האשראי לגבי לקוח, לבקשת מיופה כוח בתמורה של הלקוח, בדומה להוראות המקבילות בסימנים ב' ו'ג' המוצעים לעניין מסירת נתונים לצורך דוח אשראי או חיווי אשראי, בהתאמה.
- סעיף 39 המוצע קובע, אם כן, כי אם ביקש מיופה כוח בתמורה לקבל דוח ריכוז נתונים לגבי הלקוח שייפה את כוחו לכך, רשאית לשכת האשראי לפנות לבנק ישראל ולבקש דוח ריכוז נתונים לגבי אותו לקוח, וזאת אם נוכחה
- שמתקיימים לגבי מיופה הכוח התנאים שקבע הנגיד לפי סעיף 41 המוצע, וכן תנאים שהורה הממונה לצורך קבלת דוח מהמאגר.
- סעיף 40 המוצע קובע כי בנק ישראל ימסור ללשכת האשראי את דוח ריכוז הנתונים לגבי הלקוח רק לאחר שנוכח שמתקיימים לגבי מיופה הכוח בתמורה התנאים להעברת דוח ריכוז נתונים שקבע הנגיד כאמור. כמו כן מוצע כי מסירת הדוח ללשכה תיעשה בהתאם להוראות שנתן הממונה לעניין זה.
- בסעיף 41 המוצע להסמיך את הנגיד, בהסכמת שר המשפטים, לקבוע תנאים שעל מיופה כוח בתמורה לעמוד בהם לצורך קבלת דוח ריכוז נתונים בעבור הלקוח. מוצע כי במסגרת התנאים כאמור יוכל הנגיד לקבוע, בין השאר, אילו שימושים רשאי מיופה הכוח בתמורה לעשות בנתוני האשראי שקיבל מהמאגר ולמשך כמה זמן יהיה רשאי להחזיק בנתונים. סמכות זו נועדה להגדיר הגדר היטב את השימושים האפשריים במידע המועבר לפי סימן ה' לפרק דוח ' המוצע, בדומה להוראות המוצעות לעניין מסירת דוח אשראי (בסימן ב' לפרק ז' המוצע) ולעניין חיווי אשראי (בסימן ג' לפרק ז' המוצע).
- סעיף 42 מוצע לאפשר לבנק ישראל לעשות שימוש במידע לא מזוהה הכלול במאגר לצורך ביצוע

- גישה של לשכת
אשראי למידע לא
מזוהה במאגר
43. (א) בנק ישראל רשאי לתת ללשכת אשראי גישה למידע לא מזוהה הכלול במאגר, לצורך פיתוח מודל סטטיסטי הנדרש ללשכה לשם מתן שירותים המתבססים על נתוני אשראי.
- (ב) לשכת אשראי לא תעתיק ולא תשמור מידע לא מזוהה שיש לה גישה אליו לפי סעיף קטן (א); השר, בהסכמת הנגיד, רשאי לקבוע נסיבות שבהן תהיה לשכת אשראי רשאית להעתיק ולשמור חלק ממידע לא מזוהה כאמור, באופן ובתנאים שיקבע, וככל הדרוש לצורך פיתוח המודל הסטטיסטי כאמור בסעיף קטן (א).
- סימן ז': הוראות שונות לעניין מסירה ושימוש**
44. בנק ישראל לא יכלול בנתוני האשראי שהוא מוסר מהמאגר ללשכת אשראי לפי פרק זה לצורך עריכת דוח אשראי או חיווי אשראי, פרטי מידע מזהים לגבי מקורות המידע, למעט לגבי מקורות המידע המפורטים בסעיף 16(א)(1) עד (5); השר רשאי לקבוע פרטי מידע נוספים שאין לכלול בנתוני האשראי הנמסרים.
45. (א) בנק ישראל ימסור ללשכת אשראי לצורך עריכת דוח אשראי או חיווי אשראי, לפי בקשת הלשכה שהוגשה בהתאם להוראות סימנים ב' או ג', רק נתוני אשראי שמועד הכללתם במאגר חל בחמש השנים שקדמו למועד הגשת הבקשה בידי הלשכה.
- (ב) השר רשאי לקבוע תקופות קצרות מהתקופה שבסעיף קטן (א) לגבי סוגי נתוני אשראי שיקבע.

ד ב ר י ה ס ב ר

- משמעותיים של מידע על לקוחות, וספק אם מטרת החוק יושגו, שכן הדבר עלול להביא לפגיעה בנתוני אשראי קטנים או חדשים יחסית.
- במטרה להגן על פרטיות הלקוחות, מוצע לאסור על לשכות אשראי להעתיק או לשמור מידע לא מזוהה שקיבלו גישה אליו לפי הוראות הסעיף המוצע. על אף האמור, מוצע להסמיך את שר המשפטים, בהסכמת הנגיד, לקבוע נסיבות שבהן תהיה לשכת האשראי רשאית להעתיק ולשמור מידע לא מזוהה מסוים, וכן לקבוע את הדרך והתנאים לכך. העתקה או שמירה יתאפשרו כאמור רק ככל שאלה נדרשות ללשכת האשראי לצורך פיתוח המודל הסטטיסטי האמור.
- סעיף 44** מוצע לקבוע כי בנק ישראל לא יכלול בנתוני אשראי שהוא מוסר מהמאגר ללשכת אשראי, לצורך עריכת דוח אשראי או חיווי אשראי, פרטים מזהים לגבי מקורות המידע, למעט לגבי הגופים המפורטים בסעיף 14(א)(1) עד (5) המוצע שהם גופים בעלי אופי ציבורי. יובהר לעניין זה כי סוג מקור המידע, כגון בנק או גוף הנותן אשראי חוץ בנקאי, אינו מהווה פרט מזהה.
- עוד מוצע להסמיך את שר המשפטים לקבוע פרטי מידע נוספים שאין לכלול בנתוני אשראי הנמסרים כאמור ללשכות האשראי. הוראה זו מבקשת, בין השאר, למנוע העברה ללשכות של פרטים מהמאגר שלגביהם עדיפה זכותו של הלקוח לפרטיות, וכן פרטים העלולים לחשוף מידע שיש בו כדי לפגוע בתחרות.
- סעיף 45** מוצע ליצור הסדר המאזן בין חשיבותם של נתוני אשראי להערכה מדויקת של הסיכון במתן תפקידיו לפי חוק בנק ישראל, ובין השאר, הפיקוח על יציבות הבנקים או התמיכה ביציבותה של המערכת הפיננסית לפי סעיף 3(א)(3) לחוק בנק ישראל.
- עוד מוצע כי בנק ישראל יוכל להיעזר במאגר המידע לצורך הצלבתו של המידע המזוהה הכלול במאגר עם מידע מזוהה אחר המצוי בידי מכוח סמכותו על פי דין, לשם הפקת מידע לא מזוהה הדרוש לבנק לצורך ביצוע תפקידיו לפי חוק בנק ישראל. לשם הגנה על פרטיות הלקוחות, מוצע לקבוע כי הצלבת המידע תיעשה באופן שלא ייחשף במסגרתה, ככל האפשר, מידע מזוהה לפני בנק ישראל.
- כמו כן, מוצע לקבוע כי מיד לאחר הצלבה עם הפקת המידע הלא מזוהה, ימחק בנק ישראל את המידע המזוהה שמקורו מחוץ למאגר.
- סעיף 43** המאגר שיוקם על פי המוצע בבנק ישראל, נועד, בין השאר, להיות בסיס מידע לצורך פיתוח מודלים סטטיסטיים בידי לשכות האשראי, כך שהן יוכלו לפתח מודל ולתקף אותו מול המידע הנאגר. על כן מוצע לאפשר לבנק ישראל לתת ללשכת אשראי גישה למידע לא מזוהה הכלול במאגר, לצורך פיתוח מודל סטטיסטי הנדרש לה לשם מתן שירותים המתבססים על נתוני אשראי.
- פיתוח של שירותים תומכים בידי הלשכות צפוי לעודד שחקנים קטנים או חדשים בשוק, שיוכלו להיעזר בלשכות אשראי בביצוע פעולות שונות אשראי גדולים מבצעים באופן עצמאי על בסיס המידע שברשותם. בלא גישה למידע כאמור, לא יוכלו הלשכות לפתח מודל סטטיסטי וכך יישמר היתרון של נתוני אשראי בעלי מאגרים

46. הממונה רשאי להורות על דרכי מסירת המידע הכלול במאגר בידי בנק ישראל לפי פרק זה, בכפוף לתקנות שהותקנו לפי סעיף 28, ובכלל זה להורות כי המסירה תהיה בדרך של מתן גישה למאגר באופן ובתנאים שיוורה.
47. (א) לשכת אשראי שקיבלה נתוני אשראי מהמאגר לפי פרק זה תחזיק בהם לתקופה המזערית הנדרשת לצורך מתן שירות נתוני אשראי או שירות המתבסס על נתוני אשראי, אך לא יותר מהתקופה שיקבע השר.
(ב) השר רשאי לקבוע את התקופה המרבית להחזקת נתוני אשראי בידי מיופה כוח בתמורה.
48. הנגיד רשאי לקבוע את הסכום המרבי שתגבה לשכת אשראי בעד מסירת דוח אשראי או חיווי אשראי או בעד מסירת דוח ריכוז נתונים בהתאם להוראות פרק זה; קבע הנגיד כאמור, לא תגבה לשכת אשראי תשלום בסכום העולה על הסכום המרבי שקבע.
49. לצורך דירוג אשראי של לקוח, לא תביא לשכת אשראי בחשבון נתונים בדבר מינו, גילו, נטייתו המינית, גזעו, דתו, ארץ מוצאו, לאומיותו או מקום מגוריו.
50. נותן אשראי רשאי להחזיק בדוח אשראי עד תום תקופת עסקת האשראי עם הלקוח שבקשר אליה התבקש הדוח, ואם התבקש הדוח לצורך החלטה על התקשרות בעסקת אשראי, ולא נכרתה העסקה – ימחק את דוח האשראי בתוך תקופה שלא תעלה על התקופה שקבע השר.

ד ב ר י ה ס ב ר

החוק המוצע, קרי עריכת דוח אשראי, חיווי אשראי או דוח ריכוז נתונים או מתן שירותים המתבססים על נתוני אשראי, אך לא יותר מהתקופה שיקבע שר המשפטים בתקנות. התקופה המרבית להחזקת נתוני אשראי בידי מיופה כוח בתמורה תיקבע על פי המוצע בידי השר.

סעיף 48 מוצע להסמיך את הנגיד לקבוע סכום מרבי שלשכת אשראי תוכל לגבות בעד דוח אשראי או חיווי אשראי או בעד מסירת דוח ריכוז נתונים, ולאסור על גביית תשלום העולה על הסכום המרבי שקבע, אם אכן קבע.

סעיף 49 מוצע לאסור על לשכת אשראי להביא בחשבון, לצורך דירוג האשראי של לקוח, נתונים בדבר השתייכות אישית או קבוצתית של הלקוח, ובכלל זה נתונים בדבר מין, גיל, נטייה מינית, גזע, דת, מוצא, לאומיות או מקום מגורים. הוראה דומה קיימת היום בתקנה 43א(ג) לתקנות שירות נתוני אשראי, התשס"ד-2004 (ק"ת התשס"ד, עמ' 422).

סעיף 50 בדומה להוראות סעיף 47 המוצע, הקובע עד מתי מותר ללשכת אשראי או למיופה כוח בתמורה להחזיק בנתוני אשראי שנמסרו מהמאגר, מוצע כי נותן אשראי יהיה רשאי להחזיק בדוח אשראי שקיבל מלשכת אשראי עד תום תקופת עסקת האשראי עם הלקוח שבקשר אליה התבקש הדוח.

כמו כן מוצע להסמיך את השר לקבוע בתקנות את התקופה המרבית להחזקת דוח אשראי בידי נותן אשראי, בנסיבות שבהן נותן האשראי ביקש את הדוח לשם התקשרות בעסקת אשראי, והעסקה לא נכרתה לבסוף.

אשראי ללקוח, לבין זכותו של הלקוח לשקם את אמינותו הכלכלית. בהתאם, מוצע שבנק ישראל ימסור ללשכת אשראי, לצורך עריכת דוח אשראי או חיווי אשראי, רק נתוני אשראי שמועד הכללתם במאגר חל בחמש השנים שקדמו למועד הגשת הבקשה לקבלת נתוני אשראי בידי לשכת האשראי.

כמו כן מוצע להסמיך את שר המשפטים לקבוע תקופות קצרות מהתקופה כאמור לגבי סוגים מסוימים של נתוני אשראי, דוגמת מידע על בקשות שהוגשו למאגר לגבי הלקוח. לגבי בקשות מסוג זה, מקובל להסתפק במידע על בקשות שהוגשו כאמור בשנתיים שקדמו למועד הגשת הבקשה לקבלת נתוני אשראי בידי הלשכה (ראו סעיף 22 לחוק הקיים).

סעיף 46 מוצע להסמיך את הממונה להורות על הדרכים שבהן ימסור בנק ישראל את המידע הכלול במאגר ללשכות האשראי או ללקוח, לפי העניין (במסלולים השונים הקבועים בפרק ז' המוצע). בכפוף לתקנות שקבע שר המשפטים לעניין מסירת נתוני אשראי מהמאגר מכוח סמכותו לפי סעיף 28 המוצע. בין השאר רשאי הממונה, על פי המוצע, להורות כי המסירה תהיה בדרך של מתן גישה למאגר, ולהורות על אופן הגישה למאגר והתנאים למתן הגישה כאמור.

סעיף 47 מאחר שנתוני אשראי הם מידע אישי רגיש, ולאור תפקידן המוצע של לשכות האשראי בהעברת מידע מן המאגר, מוצע לקבוע כי הלשכות ימחקו את המידע שקיבלו מהמאגר לאחר תקופה מזערית הנדרשת להן לצורך השירותים שהן מורשות לתת לפי

51. הגבלה על העברת נתוני אשראי להגביל מסירת נתוני אשראי הכלולים במאגר ללשכת אשראי לפי פרק זה, וכן לאסור או להגביל העברת נתוני אשראי שקיבלה לשכת אשראי לפי פרק זה למשתמש בנתוני אשראי או למיזמה כוח בתמורה, אם סבר כי הדבר דרוש לשם שמירה על מטרות חוק זה ובהתקיים נסיבות מסוימות שיוורה.

פרק ח': תיקון מידע הכלול במאגר

52. תיקון מידע בידי מקור מידע גילה מקור מידע כי נתוני אשראי לגבי לקוח שהעביר למאגר אינם שלמים או מדויקים או שחל בהם שינוי מכל סיבה שהיא, יודיע על כך לבנק ישראל ויעביר לו את נתוני האשראי המעודכנים, באופן שיוורה הממונה.

53. תיקון מידע לבקשת לקוח (א) לקוח זכאי לפנות לבנק ישראל בבקשה למחוק מידע הכלול במאגר, להשלים מידע או לתקנו, אם סבר כי המידע לגביו אינו נכון או שלם.

(ב) הוגשה לבנק ישראל בקשת לקוח לפי סעיף קטן (א), וסבר הבנק כי יש צורך, לשם טיפול בבקשה, בעריכת בירור בידי מקור המידע, יציין במאגר בנוגע לאותו מידע כי מתקיים הליך בירור לגביו, ויפנה למקור המידע לשם בירור הבקשה.

(ג) פנה בנק ישראל אל מקור המידע כאמור בסעיף קטן (ב), יערוך מקור המידע בירור בעניין ויעביר לבנק ישראל את תוצאות הבירור, ואם העלה הבירור כי יש צורך בהשלמת המידע או בתיקונו – גם את המידע המעודכן, והכול בהקדם האפשרי ולא יאוחר מהמועד שהורה הממונה ובאופן שהורה.

(ד) לא העביר מקור המידע את תוצאות הבירור בתוך תקופה שהורה הממונה, יורה הממונה לבנק ישראל על הפעולות שיש לנקוט במאגר בנוגע למידע.

54. עדכון המידע במאגר והודעה על העדכון (א) בנק ישראל רשאי לעדכן את המידע הכלול במאגר בהתאם למידע המעודכן שהועבר ולבירור שנערך לפי סעיפים 52 או 53, לפי העניין; מצא בנק ישראל שקיימת מחלוקת בין מקור המידע והלקוח לעניין נתון אשראי הכלול במאגר, רשאי הוא לרשום הערה בעניין במאגר או למחוק את נתון האשראי שבמחלוקת.

ד ב ר י ה ס ב ר

הודיע על כך לבנק ישראל ולהעביר למאגר את נתוני האשראי המעודכנים. על פי המוצע יעביר מקור המידע את המידע המעודכן כאמור באופן שיוורה הממונה.

קיומו של מידע לא שלם, לא מדויק או לא עדכני במאגר עלול בנסיבות מסוימות, נוסף על הפגיעה באמינות המאגר, לפגוע גם בלקוח. על כן מוצע לקבוע, בסעיף 53 המוצע, הסדר מקביל למחיקת מידע או לתיקון מידע, לבקשת לקוח, אם סבר כי המידע לגביו אינו שלם או נכון. בסעיפים קטנים (ב) עד (ד) של אותו סעיף, מוצע לקבוע כיצד יתנהל הליך הבירור של בקשת הלקוח וכן לקבוע את סמכויות בנק ישראל וסמכויות הממונה לעניין זה.

סמכויות בנק ישראל וסמכויות הממונה בכל הנוגע לתוצאות הבירור שנערך בעקבות הודעת מקור מידע לפי סעיף 52 המוצע, או בעקבות בקשת לקוח כאמור בסעיף 53 המוצע, קבועות בסעיף 54 המוצע. בין השאר מוצע להסמיך את בנק ישראל לעדכן את המידע שבמאגר בהתאם למידע שעלה מן הבירור, וכן מוצע להסמיכו, אם עלה מהבירור שקיימת מחלוקת בין מקור מידע לבין לקוח לגבי נתון אשראי מסוים, לרשום הערה בעניין במאגר או למחוק את נתון האשראי.

סעיף 51 מוצע להסמיך את הממונה לאסור או להגביל מסירת נתוני אשראי הכלולים במאגר ללשכת אשראי לפי פרק ז' המוצע, וכן לאסור או להגביל העברת נתוני אשראי שקיבלה לשכת אשראי לפי פרק זה למשתמש בנתוני אשראי או למיזמה כוח בתמורה, אם הדבר דרוש לדעתו לשם שמירה על מטרות החוק המוצע ובהתקיים נסיבות מסוימות שיוורה.

הוראה זו נועדה לאפשר לממונה לפקח על המידע הנמסר מן המאגר, לאורך כל שרשרת המסירה (מהמאגר ללשכות האשראי, ומהן למשתמשים השונים), כדי להבטיח כי במקרים המתאימים לא יימסר מידע או שהמידע יימסר במגבלות שיקבע הממונה. סמכות זו נחוצה, למשל, במקרה שבו הממונה מוצא שקיימת בעיה בניהול המידע בידי מי שהמידע נמסר לו, ובין השאר, שהמידע אינו מנוהל באופן שמבטיח את מהימנותו של המידע שנמסר או שקיימת בעיה באבטחתו של המידע. סמכות דומה מוקנית לממונה לעניין העברת מידע בידי מקורות המידע, בסעיף 17 המוצע.

סעיפים בדומה להוראה הקבועה היום בסעיף 31(ז) לחוק 52 עד 54 הקיים, מוצע להטיל חובה על מקור מידע אשר גילה כי העביר למאגר נתוני אשראי שאינם שלמים או מדויקים, או שחל בהם שינוי מכל סיבה שהיא,

(ב) הממונה רשאי לתת הוראות לעניין מסירת מידע שעודכן לפי סעיף קטן (א) ללקוח, ללשכות האשראי, למשתמשים בנתוני אשראי ולמיופי כוח בתמורה.

פרק ט': שמירת סודיות ואבטחת מידע

55. (א) אדם שהגיע אליו מידע על לקוח לפי חוק זה לא יגלה אותו ולא יעשה בו שימוש, אלא לפי הוראות חוק זה או לפי צו של בית משפט.
- (ב) קיבל אדם מידע לא מוזהה שמקורו במאגר, לא יבצע כל פעולה לאיתור זהות הלקוח שהמידע מתייחס אליו.
56. על אף הוראות פרק ד' לחוק הגנת הפרטיות, לא יועבר מידע אל המאגר או ממנו, אלא בהתאם להוראות חוק זה.
57. (א) בנק ישראל יאסוף את המידע המועבר למאגר, ישמור וימסור אותו –
- (1) בדרך שתבטיח הגנה מפני דליפת מידע מהמאגר או פריצה אליו, וכן מפני העברה, חשיפה, מחיקה, שימוש, שינוי או העתקה בלא רשות כדון;
 - (2) בדרך שתמנע שימוש במידע בניגוד להוראות לפי חוק זה;
 - (3) בדרך שתבטיח כי הגישה למידע תהיה בהתאם להוראות לפי חוק זה ותאפשר בקרה ופיקוח על אופן השימוש במאגר;
 - (4) בדרך שתבטיח שהמידע הלא מוזהה נשמר ונמסר ככזה.
- (ב) בנק ישראל ישמור את נתוני האשראי במאגר בנפרד מכל פרט מזהה, ואולם יהיה ניתן לקשר בין הנתונים לפרטים המזהים לצורך עדכון הנתונים במאגר לגבי לקוח מסוים ומסירתם בהתאם להוראות חוק זה, וכן לצורך אחר הנדרש במישרין לשם הפעלת המאגר כפי שיקבע הנגיד בהסכמת שר המשפטים; קישור הנתונים לפי סעיף קטן זה ייעשה בדרך שיוורה הממונה.

ד ב ר י ה ס ב ר

אל המאגר או ממנו אלא בהתאם להוראות החוק המוצע. יצוין עם זאת, כי לאור הוראת סעיף 99 המוצע, יוכל בנק ישראל לפנות למרשם האוכלוסין בבקשה לקבלת פרטים מזהים לגבי לקוח, לצורך אימות זהותו.

סעיף 57 לסעיף קטן (א)

המוצע בשל רגישות המידע הנאסף למאגר והכלול בו, ובמטרה להגן על פרטיות הלקוחות ולהבטיח כי יינקטו אמצעי אבטחת מידע נאותים שייתנו מענה לסיכון הכרוך באיסוף המידע ושמירתו, מוצע לקבוע כי המידע ייאסף ויישמר בדרך שתבטיח הגנה מפני דליפת המידע או פריצה אליו, תמנע שימוש במידע בניגוד להוראות החוק המוצע והתקנות מכוחו, תבטיח כי הגישה למידע תהיה בהתאם להוראות אלה ותאפשר בקרה ופיקוח על אופן השימוש במאגר, וכן תבטיח שהמידע הלא מוזהה נשמר ונמסר ככזה.

לסעיף קטן (ב) המוצע

בשל רגישותם המיוחדת של נתוני האשראי, מוצע לקבוע כי בנק ישראל ישמור אותם במאגר בנפרד מכל פרט מזהה. לצד זאת, לצורך ניהולו השוטף של המאגר, מוצע לקבוע כי יהיה ניתן לקשר בין הנתונים לפרטים המזהים

כמו כן מוצע להסמיך את הממונה לתת הוראות לעניין מסירת מידע שעודכן ללשכות האשראי, למשתמשים בנתוני אשראי ולמיופה כוח בתמורה.

סעיף 55 כדי להבטיח שמידע על לקוח שהתקבל לפי החוק המוצע לא יימסר שלא בהתאם להוראותיו או לפי צו של בית משפט, מוצע לקבוע כי אדם שהגיע אליו מידע כאמור חב בחובת סודיות ואסור לו לגלות את המידע האמור לאחר או לעשות בו שימוש (בדומה לקבוע בסעיף 37 לחוק הקיים). כמו כן, בשל החשיבות היתירה המוקנית להבחנה בין מידע מוזהה למידע שאינו מוזהה ולאור האפשרויות הטכנולוגיות הקיימות היום המאפשרות, בדרכים שונות, להפוך מידע שאינו מוזהה למוזהה (ראו דברי ההסבר להגדרות המוצעות למונחים "מידע מוזהה" ו"מידע לא מוזהה"), מוצע לאסור על אדם שקיבל מידע לא מוזהה שמקורו במאגר, לבצע כל פעולה לאיתור זהות הלקוח שהמידע מתייחס אליו.

סעיף 56 פרק ד' לחוק הגנת הפרטיות קובע הוראות לעניין העברת מידע או ידיעות מגופים ציבוריים, ובין השאר מתיר מסירת מידע בין גופים ציבוריים. מוצע להבהיר שעל אף הוראות פרק ד' האמור, לא יועבר מידע

- (ג) הנגיד, בהסכמת השר, רשאי לקבוע הוראות הדרושות לשם אבטחת המידע המועבר למאגר, הכלול בו והנמסר ממנו, ובין השאר הוראות בעניינים אלה:
- (1) אופן איסוף המידע ורישומו, בידי מקור המידע, בדרך שתבטיח את מהימנות המידע, דיוקו ואבטחתו;
- (2) אופן העברת המידע למאגר, אופן שמירתו במאגר, אופן השימוש בו ואבטחתו;
- (3) אופן הגישה למידע הכלול במאגר, ובכלל זה מורשי הגישה למידע מזהה או לא מזהה, ואמצעי הזיהוי הנדרשים מלשכת אשראי לשם שימוש במערכת הטכנולוגית המשמשת את המאגר, כאמור בסעיף 14(ג) לרבות ביצוע פעולות בה, וכן הוראות בדבר בקרה על המערכת האמורה.

פרק י': הפעלת שירות מידע על עוסקים

58. (א) הממונה רשאי לתת רישיון שירות מידע על עוסקים (בפרק זה – רישיון) למבקש שמתקיימים בו כל אלה:
- (1) המבקש הוא חברה כהגדרתה בחוק החברות;
- (2) המבקש רשם את מאגר המידע כמאגר מידע לפי חוק הגנת הפרטיות;
- (3) המבקש המציא ערובה בהתאם להוראות סעיף 8;
- (4) המבקש, בעל שליטה בו ונושא משרה בו לא הורשעו בעבירה אשר מפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה, המבקש אינו ראוי לקבל רישיון, ולא הוגש נגד מי מהם כתב אישום בשל עבירה כאמור וטרם ניתן בעניינו פסק דין סופי.
- (ב) היה לממונה יסוד סביר להניח שמבקש הרישיון ישתמש במידע שיקבל שלא למטרות חוק זה או שלא יעמוד בדרישות לפי החוק, רשאי הוא שלא לתת לו רישיון.
- (ג) הנגיד יקבע הוראות לעניין אופן הגשת בקשה לרישיון לפי סעיף זה, הפרטים שייכללו בה והמסמכים שיצורפו אליה.
- (ד) הוראות פרק ד' יחולו על רישוי שירות מידע על עוסקים, למעט סעיפים 12 ו-13.
59. לשכת מידע על עוסקים רשאית, במסגרת הפעלת שירות מידע על עוסקים, לאסוף ולהחזיק בכל מידע שקיבלה כדין על לקוח בפעילותו כעוסק בלבד, לרבות נתוני אשראי על לקוח בפעילותו כאמור (בפרק זה – נתוני אשראי על עוסק). ולמסרם לאחר, הכול בכפוף לתקנות שקבע השר לפי סעיף 60, ככל שקבע.
60. השר רשאי לקבוע הוראות לעניין הפעלת שירות מידע על עוסקים בידי לשכת מידע על עוסקים, בין השאר בעניינים אלה:

ד ב ר י ה ס ב ר

- אבטחת המידע המועבר למאגר, הכלול בו והנמסר ממנו. בכלל זה, מוצע להסמיך את הנגיד כאמור לקבוע הוראות לעניין אופן איסוף המידע ורישומו בידי מקור המידע, אופן העברתו למאגר, שמירתו במאגר, השימוש בו ואבטחתו, וכן לעניין אופן הגישה למידע הכלול במאגר, ובכלל זה מורשי הגישה למידע, אמצעי הזיהוי הנדרשים מלשכת אשראי והוראות בדבר בקרה על המערכת האמורה.
- לצורך עדכונם ומסירתם בהתאם להוראות החוק המוצע, וכן לצורך אחר הנדרש במישורין לשם הפעלת המאגר כפי שיקבע הנגיד בהסכמת שר המשפטים. לשם השלמת הסדרתו של היבט משמעותי זה, מוצע לקבוע כי קישור הנתונים כאמור ייעשה בדרך שיוורה הממונה.

לסעיף קטן (ג) המוצע

- לשם הגנה על פרטיות הלוקחות והבטחת הנקיטה באמצעי אבטחת מידע נאותים שייתנו מענה לסיכון הכרוך באיסוף המידע ושמירתו, מוצע להסמיך את הנגיד לקבוע, בהסכמת שר המשפטים, הוראות הדרושות לשם
- סעיפים** החוק הקיים מסדיר את פעולתו של בעל רישיון 58 עד 61 שירות מידע על עוסקים. מוצע לעגן בחוק המוצע את הוראות החוק הקיים לעניין זה, בכמה שינויים כפי שיפורט להלן.

- (1) סוג נתוני אשראי על עוסק שלשכת מידע על עוסקים לא תהיה רשאית לאסוף, להחזיק ולמסור;
- (2) מקורות המידע שמהם לשכת המידע על עוסקים לא תהיה רשאית לאסוף נתוני אשראי;
- (3) שימושים אסורים בנתוני אשראי על עוסק;
- (4) אופן מסירת נתוני אשראי על עוסק.
61. לשכת מידע על עוסקים תחזיק במידע שאספה במסגרת מתן שירות מידע על עוסקים החזקת מידע לתקופה של שבע שנים לפחות מיום קבלת המידע.

פרק י"א: הממונה על שיתוף בנתוני אשראי

סימן א': מינוי הממונה ותפקידו

62. הנגיד ימנה עובד בנק ישראל שיהיה ממונה על שיתוף בנתוני אשראי לפי חוק זה, ובכלל זה ייתן רישיונות שירות נתוני אשראי ורישיונות שירות מידע על עוסקים ויפקח ויערוך בקרה על פעולתן של לשכות האשראי ולשכות המידע על עוסקים, וכן על פעולתם לפי חוק זה של מקורות המידע המעבירים מידע למאגר, של המשתמשים בנתוני אשראי ושל מיופי כוח בתמורה.

סימן ב': מרשמים

63. (א) הממונה ינהל מרשמים כמפורט להלן; מרשמים

ד ב ר י ה ס ב ר

קבועה היום בסעיף 36 לחוק הקיים (ציון מועד קבלת המידע ברוח האשראי), אך היא מתייתרת נוכח ההסמכה האמורה לש.

סעיף 62 מוצע לקבוע כי הנגיד ימנה עובד בנק ישראל שיהיה ממונה על שיתוף בנתוני אשראי לפי החוק המוצע (להלן – הממונה). הממונה הוא, על פי המוצע, המאסר של פעילות כלל המשתתפים הפרטיים במערכת, קרי, מקורות המידע, לשכות האשראי, לשכות מידע על עוסקים, משתמשים בנתוני אשראי ומיופי כוח בתמורה. על פי המוצע ייתן הממונה רישיונות שירות נתוני אשראי ושירות מידע על עוסקים ויפקח ויערוך בקרה על פעולתן של לשכות האשראי ולשכות המידע על עוסקים וכן על פעולתם לפי חוק זה של מקורות המידע המעבירים מידע למאגר, של המשתמשים בנתוני אשראי ושל מיופי כוח בתמורה.

לממונה יוקנו סמכויות מתאימות לאסדרת פעילות הגורמים האמורים ולפיקוח עליהם בהיבטים הנדרשים, לרבות סמכות לתת הוראות כמפורט להלן בדברי ההסבר לסעיף 64 להצעת החוק, וסמכות להטיל עיצומים כספיים כמפורט להלן בדברי ההסבר לסעיפים 84 עד 98 להצעת החוק.

סעיף 63 לאור האינטרס הציבורי הכרוך בפעילות השחקנים במערכת לשיתוף בנתוני אשראי, מוצע לקבוע כי הממונה ינהל מרשמים הפתוחים לעיון הציבור באתר האינטרנט של בנק ישראל, באופן שיאפשר לציבור לראות, בין השאר, מיהם הגופים אשר מוסרים

בסעיף 58 המוצע, מוצע לקבוע את התנאים לקבלת רישיון שירות מידע על עוסקים. בדומה לקבוע בסעיף 7(א) המוצע לעניין לשכת אשראי, מוצע להוסיף תנאי נוסף על התנאים הקבועים כיום בסעיף 5 לחוק הקיים (הקובע כאמור את התנאים לקבלת רישיון משני הסוגים – שירות נתוני אשראי ושירות מידע על עוסקים), שלפיו על המבקש להיות חברה כהגדרתה בחוק החברות (כלומר, חברה שהתאגדה בישראל).

בסעיף 59 המוצע, מוצע לקבוע הוראה דומה במהותה לזו הקבועה בסעיף 33 לחוק הקיים. ואולם על פי המוצע בסעיף זה (ובסעיף 6 המוצע), נדרש רישיון שירות מידע על עוסקים לפי החוק המוצע רק לצורך איסוף, החזקה או מסירה לאחר של מידע על יחיד בפעילותו כעוסק, ולא על כל עוסק כפי שקבוע בסעיף 33 לחוק הקיים.

בסעיף 61 המוצע, מוצע לקבוע הוראה לעניין תקופת החזקת המידע בידי לשכת מידע על עוסקים, הוזהרה להוראה הקבועה בסעיף 35 לחוק הקיים.

בסעיף 60 המוצע, מוצע להסמיך את שר המשפטים להגביל בתקנות את סוגי נתוני האשראי על עוסקים שלשכת מידע על עוסקים תוכל לאסוף, להחזיק ולמסור; להגביל כאמור את מקורות המידע שמהם תוכל לשכת מידע כאמור לאסוף נתוני אשראי; וכן לקבוע שימושים שיהיה אסור ללשכת מידע כאמור לעשות בנתוני אשראי על לקוח בפעילותו כעוסק. כמו כן מוצע להסמיכו לקבוע הוראות לעניין האופן שבו יימסרו נתוני אשראי על עוסקים. יצוין כי הוראה הנוגעת לאופן מסירת הנתונים

- (1) מרשם של לשכות אשראי;
- (2) מרשם של מקורות מידע המעבירים מידע למאגר לפי הוראות פרק ו';
- (3) מרשם של משתמשים בנתוני אשראי;
- (4) מרשם של מיופי כוח בתמורה מסוג שיקבע הנגיד;
- (5) מרשם של לשכות מידע על עוסקים.

(ב) המרשמים יהיו פתוחים לעיון הציבור באתר האינטרנט של בנק ישראל.

סימן ג': הוראות הממונה

64. הוראות הממונה רשא, לצורך ביצוע תפקידו, ולאחר התייעצות עם הוועדה שמונתה לפי סימן ד' –

- (1) לתת הוראות הנוגעות לדרכי פעולתם וניהולם של לשכות האשראי ולשכות המידע על עוסקים, של נושאי משרה בהן ושל כל מי שמועסק על ידם, לשם קיום מטרות חוק זה, לשם ניהולן התקין של הלשכות, ובכלל זה אבטחת המידע על ידיהן, ולשם השמירה על עניינם של המשתמשים בנתוני אשראי ושל הלקוחות ובכלל זה הגנה על פרטיותם של הלקוחות; הוראות כאמור יכול שיינתנו לכלל הלשכות או לסוג מסוים מהן;
- (2) לתת הוראות למקורות המידע המעבירים מידע למאגר לפי חוק זה, למשתמשים בנתוני אשראי ולמיופי כוח בתמורה, בפעולתם לפי חוק זה, לשם קיום מטרות חוק זה ולשם השמירה על עניינם של המשתמשים בנתוני אשראי ושל הלקוחות ובכלל זה הגנה על פרטיותם של הלקוחות; הוראות כאמור יכול שיינתנו לכלל מקורות המידע, המשתמשים בנתוני אשראי או מיופי הכוח בתמורה או לסוג מסוים מהם.

ד ב ר י ה ס ב ר

פעולתם של נושאי משרה בהן ושל כל מי שמועסק על ידם, והכול לשם קיום מטרות החוק המוצע ולשם ניהולן התקין של הלשכות, ובכלל זה אבטחת המידע על ידם, ולשם שמירה על עניינם של המשתמשים בנתוני אשראי ושל הלקוחות, ובכלל זה הגנה על פרטיותם של הלקוחות.

בפסקה (2) המוצעת, מוצע להסמיך את הממונה לתת הוראות למקורות המידע המעבירים מידע למאגר לפי החוק המוצע, למשתמשים בנתוני אשראי ולמיופי כוח בתמורה, בפעולתם לפי החוק המוצע, וזאת לשם השמירה על עניינם של המשתמשים בנתוני אשראי ושל הלקוחות, ובכלל זה ההגנה על פרטיותם של הלקוחות.

בשל העובדה שההסדר המוצע בחוק זה הוא הסדר מורכב שמעורבות בו, נוסף על ההיבטים התפעוליים המורכבים, זכויות של לקוחות ובהן זכותם לפרטיות, ובשל הפגיעה הסמוימת בזכות זו, מוצע להסמיך את הממונה, בדומה לסמכויות הנתונות למפקח על הבנקים ולממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, לתת למשתתפים השונים במערכת, הוראות שונות בהתאם למאפיינים השונים של כל אחד מהם ולמהות פעילותם. בהתאם לכך, מוצע שהלשכות האמורות, שהן בעלות רישיון, יפוקחו

מידע למאגר וכן מיהם הגופים אשר קונים את דוחות האשראי, דוחות ריכוז הנתונים וחיוויי האשראי. המרשמים שינהל הממונה על פי המוצע הם מרשם לשכות אשראי, מרשם מקורות מידע המעבירים מידע למאגר לפי הוראות פרק ו' המוצע, מרשם המשתמשים בנתוני אשראי, מרשם מיופי כוח בתמורה מסוג שקבע הנגיד וכן מרשם לשכות מידע על עוסקים.

סעיף 64 מוצע להסמיך את הממונה, בתור הגורם המופקד על פעולתה התקינה של המערכת לשיתוף בנתוני אשראי, והמפקח על השחקנים השונים במערכת, לתת הוראות לאותם שחקנים, לצורך קיום מטרות החוק המוצע. בשל מורכבות המערכת ומאחר שההוראות שיתן הממונה לפי הסעיף המוצע יהיו בחלקן הוראות בנות פועל תחיקתי, משהן מופנות כלפי כלל הגורמים המשתמשים במערכת או כלפי סוג מסוים שלהם, מוצע כי הממונה ייתן את ההוראות האמורות לאחר התייעצות עם ועדה מייעצת שימנה הנגיד לצורך זה.

בין השאר מוצע להסמיך את הממונה, בפסקה (1) המוצעת, לתת הוראות הנוגעות לדרכי פעולתן וניהולן של לשכות האשראי ולשכות המידע על עוסקים, וכן דרכי

65. (א) הוראות הממונה לפי סעיף 64 וכל הוראה אחרת של הממונה לפי חוק זה שהיא בת פועל תחיקתי, אין חובה לפרסמן ברשומות, ואולם הממונה יפרסם ברשומות הודעה על מתן הוראות כאמור ועל מועד תחילתן.

(ב) הוראות הממונה כאמור בסעיף קטן (א) וכל שינוי בהן, יועמדו לעיון הציבור במשרדי הממונה ויפורסמו באתר האינטרנט של בנק ישראל, ורשאי הנגיד לקבוע דרכים נוספות לפרסומן.

סימן ד': הוועדה המייעצת לעניין הוראות הממונה

66. (א) הנגיד ימנה ועדה שתפקידה לייעץ לממונה לעניין מתן הוראות לפי סעיף 64 (בסימן זה – הוועדה).

(ב) הוועדה תהיה בת חמישה חברים וזה הרכבה:

(1) אחד מחברי הוועדה יהיה משפטן שהוא עובד המדינה, שימונה בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה;

(2) אחד מחברי הוועדה יהיה עובד משרד האוצר;

(3) שאר חברי הוועדה ימונו מקרב הציבור או מקרב עובדי המדינה, ובלבד שמספר חברי הוועדה מקרב הציבור לא יפחת משניים;

(4) שניים מחברי הוועדה הממונים מקרב הציבור, לפחות, יהיו אנשי משק וכלכלה, או חברי הסגל האקדמי הבכיר או מי שהיו חברי סגל כאמור, במוסד מוכר כמשמעותו בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958¹², שהם בעלי ניסיון או השכלה בתחום השירותים הפיננסיים;

(5) אחד מחברי הוועדה יהיה מומחה באבטחת מידע או מומחה בטכנולוגיות מידע.

(ג) הנגיד ימנה אחד מחברי הוועדה ליושב ראש הוועדה ואחד מהם לסגן היושב ראש.

(ד) הוועדה תתכנס לבקשת יושב ראש הוועדה או לבקשת הממונה, ותכלול בסדר יומה כל נושא שבסמכותה על פי בקשת היושב ראש או הממונה.

(ה) שלושה חברי הוועדה וביניהם היושב ראש או סגן היושב ראש, יהיו מניין חוקי בישיבותיה.

67. (א) לא ימונה ולא יכהן כחבר הוועדה מי שעלול להימצא, במישרין או בעקיפין, באופן ניגוד עניינים תדיר, במצב של ניגוד עניינים בין תפקידו כחבר הוועדה לבין עניין אישי שלו או לבין תפקיד אחר שלו.

ד ב ר י ה ס ב ר

המוצע, יעמדו הוראות הממונה לעיון הציבור במשרדי הממונה ובאתר האינטרנט של בנק ישראל, ומוצע להסמיך את הנגיד לקבוע דרכים נוספות לפרסומן.

סעיפים כאמור בדברי ההסבר לסעיף 64 המוצע, ייוועץ 66 עד 72 הממונה בוועדה המייעצת לעניין מתן הוראות לפי אותו סעיף. מוצע, אפוא, להסמיך את הנגיד למנות את הוועדה המייעצת, וכן לקבוע כמה הוראות לעניין הוועדה, הרכבה, סדרי עבודתה, מניעת ניגוד עניינים של חבריה, תקופת כהונתם של חבריה וסודיות החלה על דיוניה ועל החומר הנמסר לחבריה.

גם לעניין דרכי פעולתן וניהולן התקין, ולא רק לשם קיום מטרות החוק ולשם שמירה על עניינם של המשתמשים בנתוני אשראי והלקוחות.

סעיף 65 מוצע לקבוע שאין חובה לפרסם ברשומות את ההוראות שנתן הממונה לפי סעיף 64 המוצע וכן כל הוראה של הממונה לפי החוק המוצע שהיא בת פועל תחיקתי. ואולם על פי המוצע, יפרסם הממונה ברשומות הודעה על מתן הוראות כאמור ועל מועד תחילתן. הסדר דומה להסדר המוצע בסעיף זה קיים בסעיף 5(2) לפקודת הבנקאות ובסעיף 59 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005. על פי

¹² ס"ח התשי"ח, עמ' 191.

(ב) חבר הוועדה יימנע מהשתתפות בדיון בישיבות הוועדה, אם הנושא הנדון עלול לגרום לו להימצא, במישרין או בעקיפין, במצב של ניגוד עניינים בין תפקידו כחבר הוועדה לבין עניין אישי שלו או לבין תפקיד אחר שלו; חבר הוועדה לא יטפל במסגרת תפקידו בוועדה בנושא כאמור גם מחוץ לישיבות הוועדה.

(ג) התברר לחבר הוועדה כי הנושא הנדון עלול לגרום לו להימצא במצב של ניגוד עניינים כאמור בסעיפים קטנים (א) או (ב), יודיע על כך, בכתב, בהקדם האפשרי, ליושב ראש הוועדה; היה חבר הוועדה האמור יושב ראש הוועדה – יודיע על כך לנגיד.

(ד) לעניין סעיף זה, אחת היא אם מילוי התפקיד האחר נעשה בתמורה או שלא בתמורה.

(ה) בסעיף זה –

“עניין אישי” – לרבות עניין אישי של קרובו או עניין של גוף אחר שהוא או קרובו הם בעלי עניין או נושאי משרה בו;

“קרוב” – בן זוג, הורה, בן, בת ובני זוגם, אח או אחות וילדיהם, גיס, גיסה, דוד, דודה, חותן, חותנת, חם, חמות, חתן, כלה, נכד או נכדה, לרבות חורגים, וכן אדם אחר הסמוך על שולחנו של חבר הוועדה;

“בעל עניין” – כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ”ח-1968.

תקופת כהונה 68. (א) תקופת כהונתו של חבר הוועדה תהיה שלוש שנים מיום מינויו.

(ב) חבר הוועדה שתמה תקופת כהונתו יכול שיתמנה מחדש לאותה התקופה.

פקיעת כהונה 69. (א) חבר הוועדה יחדל לכהן לפני תום תקופת כהונתו באחת מאלה:

(1) הוא התפטר במסירת כתב התפטרות לנגיד;

(2) נבצר ממנו דרך קבע, לדעת הנגיד, למלא תפקידו;

(3) הוא הורשע בעבירה אשר מפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי למלא את תפקידו או שהוגש נגדו כתב אישום בשל עבירה כאמור וטרם ניתן בעניינו פסק דין סופי.

(ב) עובד המדינה שהתמנה להיות חבר הוועדה, תפקע כהונתו כאשר יחדל להיות עובד המדינה.

סדרי עבודה 70. הוועדה תקבע את דרכי עבודתה וסדרי דיוניה ככל שלא נקבעו לפי חוק זה.

שמירת תוקף 71. קיום הוועדה, סמכויותיה ותוקף החלטותיה, לא ייפגעו מחמת שנתפנה מקומו של חבר בה או מחמת ליקוי במינויו או בהמשך כהונתו.

סודיות 72. לא יגלה אדם דבר מדיוני הוועדה או מכל חומר שנמסר לה, אלא אם כן הנגיד הסמיך אותו לכך.

ד ב ר י ה ס ב ר

ניסיון או השכלה בתחום השירותים הפיננסיים, וחבר אחד שהוא מומחה באבטחת מידע או מומחה בטכנולוגיות מידע, אשר יכול שיהיה מקרב הציבור או מקרב עובדי המדינה.

מאחר שהוראות הממונה צפויות לעסוק בין השאר בעניינים תפעוליים ומקצועיים של פעולת הלשכות ומקורות המידע, מוצע שבין חברי הוועדה הממונים מקרב הציבור יהיו לפחות שני חברים שהם אנשי משק וכלכלה או חברי סגל אקדמי בכיר בהווה או בעבר, שהם בעלי

סימן ה': בירור תלונות ציבור

73. (א) הממונה יברר תלונות ציבור שראה בהן ממש בדבר פעולה של לשכת אשׂראי, לשכת מידע על עוסקים, מקור מידע המעביר מידע למאגר לפי פרק ו', משתמש בנתוני אשׂראי או מיופה כוח בתמורה.
- (ב) נגעה תלונה לעניין שהדיון לגביו החל לפני בית המשפט או בורר או לעניין אשר הוכרע בידי בית משפט או בורר, יביא זאת הממונה בחשבון במסגרת שיקוליו אם לברר את התלונה.
74. (א) בירור תלונה יהיה בדרך שתיראה לממונה, והוא לא יהיה קשור להוראות שבסדרי הדין או בדיני ראיות.
- (ב) הממונה יביא את התלונה לידיעת מי שהתלונה עליו וייתן לו הזדמנות להשיב עליה.
75. (א) מצא הממונה שהתלונה היתה מוצדקת, יודיע על כך למתלונן ולמי שהתלונה עליו; הממונה רשאי לפרש בתשובתו את תמצית ממצאיו ורשאי הוא להורות למי שהתלונה עליו לתקן ליקוי שהעלה הבירור, בין לעניין המקרה שעליו התלונה ובין בדרך כלל, בדרך ובמועד שהורה, ורשאי הממונה להורות למנהל המאגר לתקן את המידע שבמאגר; הורה הממונה על תיקון מידע שבמאגר יחולו ההוראות לפי סעיף 54, בשינויים המחוייבים.
- (ב) מצא הממונה שהתלונה אינה מוצדקת, או שאינה ראויה לבירור, יודיע על כך למתלונן ולמי שהתלונה עליו, ורשאי הוא לפרש בתשובתו את תמצית ממצאיו.
- (ג) העלה הבירור חשד שנעברה עבירה פלילית, יביא הממונה את העניין לידיעת היועץ המשפטי לממשלה.

פרק י"ב: פיקוח

76. (א) בפרק זה –
"נתוני מערכת" – אחד מאלה:
- הגדרות

ד ב ר י ה ס ב ר

כי התלונה מוצדקת, רשאי הוא להורות למי שהתלונה עליו לתקן ליקוי שהעלה הבירור בדרך ובמועד שהורה. כמו כן הוא יוכל על פי המוצע להורות על תיקון ליקוי דרך כלל, ולא רק לעניין המקרה שהתלונה עליו, שכן תלונות ציבור מצביעות לעתים מזומנות על ליקויים רוחביים אצל מי שהתלונה עליו, או על ליקויים כאמור בשוק האשׂראי בכללותו.

כמו כן מוצע להסמיך את הממונה לתקן את הליקוי בדרך של מתן הוראה למנהל המאגר לתקן את המידע שבמאגר, ואם הורה כאמור, יחולו על פי המוצע הוראות סעיף 54 המוצע לעניין עדכון המידע במאגר והודעה על העדכון.

סעיף 76 מוצע להגדיר כמה מונחים המשמשים בפרק י"ב המוצע, ובהם המונח "נתוני מערכת". על פי המוצע נתוני מערכת הם אחד משניים: נתונים על החוקה וניהול של מידע ושל מאגרי מידע ועל השימוש בהם, בידי לשכות האשׂראי או לשכות המידע על עוסקים, הדרושים לשם פיקוח על ביצוע הוראות החוק המוצע והתקנות

סעיפים מוצע להסמיך את הממונה, בסעיף 73 המוצע, לברר תלונות ציבור בדבר פעולה של הגורמים המפוקחים, אם ראה בהן ממש. זאת בדומה לסמכות הנתונה למפקח על הביטוח בסעיפים 60 עד 62 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, וכן בדומה לסמכות הנתונה למפקח על הבנקים לפי סעיף 16 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981 (להלן – חוק הבנקאות (שירות ללקוח)).

במקרה שהבירור יעלה חשד לביצוע עבירה פלילית, מוצע שהממונה יביא את הדבר לידיעת היועץ המשפטי לממשלה.

על פי המוצע בסעיף 74, יוכל הממונה לברר את התלונה בדרך שתיראה לו והוא לא יהיה קשור להוראות שבסדרי דין או בדיני הראיות. כמו כן, על הממונה להביא את התלונה לידיעת מי שהתלונה עליו ולתת לו הזדמנות להשיב עליה.

על פי המוצע בסעיף 75, יודיע הממונה על תוצאות הבירור למתלונן ולמי שהתלונה עליו. ככל שימצא הממונה

(1) נתונים על החזקה וניהול של מידע ושל מאגרי מידע, בידי לשכת אשראי או לשכת מידע על עוסקים, והשימוש בהם, הדרושים לשם פיקוח על ביצוע ההוראות לפי חוק זה בידי הלשכה, ובלבד שאינם כוללים מידע מזוהה;

(2) רישומים שלשכת אשראי או לשכת מידע על עוסקים חייבת לשמור לפי חוק זה, אגב ניהול של מאגר מידע, אחזקתו או שימוש בו;

"מחשב", "חומר מחשב", "חדירה לחומר מחשב" ו"פלט" – כמשמעותם בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995.¹³

77. (א) הנגיד רשאי להסמיך מבין עובדי בנק ישראל מפקחים שיהיו נתונות להם הסמכויות לפי פרק זה, לשם פיקוח על ביצוע ההוראות לפי חוק זה.

(ב) לא ימונה מפקח לפי הוראות סעיף קטן (א) אלא אם כן מתקיימים לגביו כל אלה:

(1) הוא לא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה, אין הוא ראוי, לדעת הנגיד, להיות מפקח;

(2) הוא קיבל הכשרה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות לו לפי פרק זה, כפי שהורה הנגיד;

(3) הוא עומד בתנאי כשירות נוספים כפי שהורה הנגיד;

(4) לענין הסמכויות לפי סעיפים 78(4) ו-79 – הוא מיומן לביצוע פעולות של חדירה לחומר מחשב והפקת פלט תוך חדירה כאמור.

78. לשם פיקוח על ביצוע ההוראות לפי חוק זה, רשאי מפקח –

(1) לדרוש מכל אדם למסור לו את שמו ומענו ולהציג לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו;

(2) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו כל ידיעה או מסמך, לרבות פלט, שיש בהם כדי להבטיח את ביצוען של ההוראות לפי חוק זה;

ד ב ר י ה ס ב ר

בהפעלת הסמכויות הנתונות למפקח לפי החוק המוצע וכן הכשרה בנושאים מקצועיים אחרים, בהתאם לצורך.

3. המועמד לתפקיד מפקח עומד בתנאים אחרים (כגון השכלה, מעבר מבחני מיון וכדומה) שעליהם הורה הנגיד בנהלים.

סעיף 78 מוצע לקבוע כי למפקח שהוסמך לפי הוראות סעיף 77 המוצע, יהיו נתונות הסמכויות הקבועות בסעיף זה. סמכויות אלה נועדו לאפשר למפקח לפקח על ביצוע ההוראות החוק המוצע, כל עוד אין חשד שבוצעה עבירה על החוק.

סמכויות אלה דומות בעיקרן לסמכויות הנתונות לפי החוק הקיים לרשם (רשם שירותי נתוני אשראי או רשם שירותי מידע על עוסקים), בכמה שינויים. ראשית, סמכות התפיסה שהיתה נתונה לרשם לפי סעיף 10(4) לחוק הקיים בוטלה ואינה נתונה למפקח לפי החוק המוצע. שנית, מוצע לתת למפקח, בפסקה (1) המוצעת, סמכות לדרישת הזדהות. כמו כן, מוצע לקבוע את סמכות דרישת המסמכים, בפסקה (3) המוצעת, בצורה מפורטת יותר.

מכוחו, שאינם כוללים מידע מזוהה; או רישומים שלשכת אשראי או לשכת מידע על עוסקים חייבת לשמור לפי החוק המוצע אגב ניהול מאגר מידע, אחזקתו או שימוש בו. נתונים אלה מאפשרים לבחון את מבנה מאגר המידע ותוכנו, בלא קבלת פרטים על אדם זה או אחר, וכן את רישום פעולות המאגר המתחייב מהוראות החוק המוצע.

סעיף 77 מוצע להסמיך את הנגיד למנות, מבין עובדי בנק ישראל, מפקחים אשר יהיו נתונות להם הסמכויות לפי סעיפים 78 עד 80 המוצעים, לשם ביצוע ההוראות החוק המוצע והתקנות מכוחו.

מוצע לקבוע כי לא ימונה עובד בנק ישראל למפקח, אלא אם כן התקיימו בו התנאים האלה:

1. עברו הפלילי של המועמד לתפקיד נבדק ונמצא שהוא ראוי לשמש מפקח.

2. המועמד לתפקיד מפקח קיבל הכשרה מתאימה. הכשרה זו תיקבע בנהלים בידי הנגיד ותכלול הכשרה

¹³ ס"ח התשנ"ח, עמ' 366.

(3) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר להציג לפניו או למסור לו עותק מחומר מחשב הכולל נתוני מערכת או מידע מדגמי הדרוש לשם הפיקוח על ביצוע ההוראות לפי חוק זה; מידע מדגמי לפי פסקה זו יידרש רק בהיקף הנחוץ למימוש תכליות הפיקוח;

(4) לחדור לחומר מחשב של לשכת אשראי או לשכת מידע על עוסקים, בהתאם להוראות סעיף 79;

(5) להיכנס למקום שבו פועל גוף מפוקח, או למקום שיש לו יסוד סביר להניח כי פועל בו גוף מפוקח, ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים, אלא על פי צו של בית משפט; לעניין זה, "גוף מפוקח" – לשכת אשראי, לשכת מידע על עוסקים, מקור מידע המעביר מידע למאגר, משתמש בנתוני אשראי או מיופה כוח בתמורה.

79. לשם פיקוח על ביצוע ההוראות לפי חוק זה בידי לשכת אשראי או לשכת מידע על עוסקים, רשאי מפקח שמתקיימות לגביו הוראות פסקאות (1) עד (4) של סעיף 77(ב) –

(1) לחדור לחומר מחשב של לשכת אשראי או לשכת מידע על עוסקים לשם העתקת נתוני המערכת הכלולים בו, להעתיק את נתוני המערכת כאמור ולהפיק מהם פלט, ובלבד שלא תבוצע חדירה לחומר מחשב אם אינה נדרשת במישרין לשם איתור נתוני המערכת והעתקתם;

(2) לחדור לחומר מחשב של לשכת אשראי או לשכת מידע על עוסקים לשם איסוף מידע מדגמי; מידע מדגמי לפי פסקה זו ייאסף רק בהיקף הנדרש למימוש תכליות הפיקוח;

(3) לחדור לחומר מחשב של לשכת אשראי או לשכת מידע על עוסקים לשם העתקת מידע על לקוח, להעתיק את המידע ולהפיק ממנו פלט, ובלבד שאותו לקוח הסכים לכך מראש ובכתב, ושלא תבוצע חדירה לחומר מחשב אם אינה נדרשת במישרין לשם איתור המידע על אותו לקוח והעתקתו.

80. (א) לשם ביצוע הסמכויות לפי פסקאות (3) ו-(4) של סעיף 78, רשאי מפקח להסתייע במומחה, גם אם אינו עובד המדינה, לצורך עריכת בדיקה במקום שבו פועל מי שממנו נדרש חומר מחשב לפי אותן פסקאות, ולצורך דרישת חומר המחשב או החדירה לחומר המחשב, אם לצורך הדרישה או החדירה כאמור נדרש ניסיון, ידע או אמצעים שאין בידי המפקח, ובלבד שהמפקח נוכח במקום בעת ביצוע הפעולות בידי המומחה ומפקח על ביצוען; המפקח יודיע למומחה על חובת הסודיות החלה עליו.

ד ב ר י ה ס ב ר

המערכת הם כאמור הנתונים המאפשרים לבחון את מבנה מאגר המידע ותוכנו בלא קבלת פרטים מזהים, וכן לבחון את רישום פעולות המאגר המתחייב מהוראות החוק המוצע.

2. חדירה לחומר מחשב לשם איסוף מידע מדגמי, כלומר מידע מזהה בהיקף מוגבל הנדרש למימוש תכליות הפיקוח (ראו פסקה (2) המוצעת).

3. חדירה לחומר מחשב לשם קבלת מידע על לקוח מסוים, בתנאי שהסכים לכך מראש ובכתב.

סעיף 80 מוצע להבהיר כי לצורך דרישת עותק מחומר מחשב הכולל נתוני מערכת או מידע מדגמי וכן לשם ביצוע חדירה לחומר מחשב של לשכת אשראי או לשכת מידע על עוסקים, יוכל מפקח להסתייע במומחה שאינו עובד המדינה. המפקח, שהוא בעל הסמכות, חייב

סעיף 79 החוק הקיים מאפשר לרשם לחדור לחומר מחשב המצוי ברשות בעל רישיון, לצורכי פיקוח. לסמכות זו נודעת חשיבות רבה בתחום זה, מאחר שמערכת נתוני האשראי המוסדרת בחוק נשמרת ומנוהלת באופן ממוחשב.

הסמכות הקיימת היום בחוק רחבה, ומוצע לקבוע איוון חדש בין הפגיעה האפשרית בפרטיות, ובין צורכי הפיקוח, בדרך של צמצום האפשרות לקבלת מידע פרטי מזהה, וצמצום זהות המפוקח שלמחשבו ניתן לחדור. לפיכך, מוצע לאפשר חדירה לחומר מחשב של לשכת אשראי או לשכת מידע על עוסקים, לצורכי פיקוח, בשלושה סוגי מקרים:

1. חדירה לחומר מחשב לשם העתקה והפקת פלט מנתוני המערכת שבחומר המחשב (ראו פסקה (1) המוצעת). נתוני

- (ב) מידע מדגמי שנאסף לפי סעיף 78(3) ו-4), יימחק ממאגרי המידע של בנק ישראל לאחר סיום הליכי הפיקוח שלשמשם נאסף, אך לא יאוחר משה חודשים ממועד מסירתו או איסופו או במועד מאוחר יותר שיקבע השר.
81. חובת הודעה
מפקח לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי פרק זה, אלא בעת מילוי תפקידו ובהתקיים שניים אלה:
- (1) הוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו;
 - (2) יש בידו תעודה החתומה בידי הנגיד, המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו, שאותה יציג על פי דרישה.

פרק י"ג: עונשין

82. עונשין (א) אלה דינם מאסר שנה או הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין:
- (1) מי שעשה שימוש בנתוני אשראי שקיבל מהמאגר, שלא למטרה שלשמה התבקשו, בניגוד להוראות סעיף 22;
 - (2) נותן אשראי שביקש מלשכת אשראי חיווי אשראי, בלא שיידע את את הלקוח על כך, בניגוד להוראות סעיף 31;
 - (3) חברת תשתית ציבורית שביקשה חיווי בשאלה האם לנקוט אמצעי גבייה לגבי לקוח בלי ששלחה הודעה ללקוח, בניגוד להוראות סעיף 35;
 - (4) לשכת אשראי שהעתיקה או שמרה מידע לא מוזהה, בניגוד להוראות סעיף 43(ב);
 - (5) לשכת אשראי או מיופה כוח בתמורה שהחזיקו בנתוני אשראי מעבר לתקופה האמורה בסעיף 47;

ד ב ר י ה ס ב ר

הפרות של הוראות החוק הנוגעות לשימוש במידע המצוי במאגר שלא למטרה שלשמה התבקש, בקשת מידע על אודות לקוח בלי שמבקש המידע ערכן את הלקוח בכך או החזקה של המידע לתקופה העולה על המותר בחוק.

כמו כן, מוצע לקבוע שהעתיקה או שמירה של מידע שאינו מוזהה בידי לשכת אשראי, בניגוד להוראות החוק המוצע, תהווה עבירה פלילית כאמור. עוד מוצע לקבוע שאדם שקיבל לידיו מידע בלתי מוזהה וביצע פעולות לאיתור זהות הלקוח, בניגוד להוראות החוק המוצע, עובר עבירה פלילית כאמור.

נוסף על כך, בשל האיסור על מעסיק לבקש את נתוני האשראי של אדם לצורך העסקתו, שמוצע לקבוע בסעיף 103 המוצע, מוצע לקבוע כי בקשה כאמור או שימוש בנתוני האשראי לצורך זה תהווה גם כן עבירה פלילית שדינה מאסר שנה או קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין.

בין העבירות הפליליות שדינן מאסר שלוש שנים או הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, מוצע למנות התנהגויות אשר חומרתן גבוהה יותר והפגיעה הצפויה בעקבותיהן בזכות הלקוחות לפרטיות גדולה יותר.

בדומה לחוק הקיים, מוצע שאיסוף נתוני אשראי, החזקה בהם לצורך מסירתם לאחר או מסירתם לאחר, דרך

על פי המוצע להיות נוכח במקום בעת ההסתייעות, ועליו להודיע למומחה על חובת הסודיות החלה עליו.

81 סעיף מוצע לקבוע כי מפקח יעשה שימוש בסמכויותיו לפי פרק הפיקוח (פרק י"ב המוצע) רק אם הוא מפעיל אותן בעת מילוי תפקידו ורק אם קיים את חובת ההודעה באופן הקבוע בסעיף 81 המוצע (ענידת תג המזהה אותו והחזקת תעודה החתומה בידי הנגיד המפרטת את תפקידיו וסמכויותיו).

סעיפים במטרה להגביר את ההגנה על לקוחות ולהעניק 82 ו-83 סמכויות אכיפה לרשויות האכיפה, מוצע לקבוע, כפי שהיה קבוע גם בסעיף 49 לחוק הקיים, כי הפרות של הוראות שונות בחוק יהיו עבירות פליליות. בשל השינויים המבניים והמהותיים שנערכו בחוק המוצע לעומת החוק הקיים, מוצעות עבירות פליליות נוספות, וכן מוצע להבחין בין העבירות השונות בהתאם למידת חומרתן.

העבירות הפליליות נועדו בעיקרן להגן על הלקוחות ועל זכותם לפרטיות ולהבטיח כי בקשת המידע מהמאגר והשימוש במידע כאמור ייעשו בהתאם לאיזון שנקבע בחוק המוצע.

בין השאר, מוצע לקבוע עבירות פליליות שדינן מאסר שנה או הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין, בשל

(6) נותן אשראי שהחזיק ברוח אשראי מעבר לתקופת עסקת האשראי, בניגוד להוראות סעיף 50 או שלא מחק את דוח האשראי בתוך התקופה האמורה באותו סעיף;

(7) מי שקיבל מידע לא מזוהה שמקורו במאגר וביצע פעולה לאיתור זהות הלקוח שהמידע מתייחס אליו, בניגוד להוראות סעיף 55(ב);

(8) לשכת מידע על עוסקים שהחזיקה מידע שאספה במסגרת מתן שירות מידע על עוסקים, לתקופה הקצרה משבע שנים מיום קבלת המידע, בניגוד להוראות סעיף 61;

(9) מי שקיבל, לשם העסקת אחר, נתוני אשראי לגביו, או עשה בהם שימוש, בניגוד להוראות סעיף 103.

(ב) אלה דינם מאסר שלוש שנים או הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין:

(1) מי שאסף נתוני אשראי, החזיק בהם לצורך מסירתם לאחר או מסרם לאחר, דרך עיסוק, בניגוד להוראות סעיף 4;

(2) לשכת אשראי או לשכת מידע על עוסקים שפעלה שלא בהתאם לתנאי רישיונה, בניגוד להוראות סעיפים 5 או 6;

(3) לשכת אשראי העוסקת בעיסוק שאינו שירות נתוני אשראי, בלא שקיבלה אישור לכך מאת הממונה, בניגוד להוראות סעיף 12(ב);

(4) נותן אשראי שביקש מלשכת אשראי דוח אשראי בלא שקיבל את הסכמת הלקוח לכך, בניגוד להוראות סעיף 23;

(5) לשכת אשראי שהביאה בחשבון, לצורך דירוג אשראי של לקוח, נתונים בדבר מינו, גילו, נטייתו המינית, גזעו, דתו, ארץ מוצאו, לאומיותו או מקום מגוריו, בניגוד להוראות סעיף 49;

(6) מי שגילה מידע על לקוח שהגיע אליו לפי חוק זה או עשה בו שימוש, בניגוד להוראות סעיף 55(א).

83. (א) נושא משרה בתאגיד חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירה לפי פרק זה בידי התאגיד או בידי עובד מעובדיו; המפר הוראה זו, דינו – מחצית הקנס בשל אותה עבירה.

אחריות נושא משרה

ד ב ר י ה ס ב ר

פועלות בניגוד לתנאי רישיון, וכן לקבוע עבירה כאמור לגבי לשכת האשראי העוסקת בעיסוק נוסף שאינו שירות נתוני אשראי (שאינו מותר לה לפי החוק המוצע), בלי שקיבלה היתר לכך. כמו כן, מוצע לקבוע שלשכת אשראי אשר הביאה בחשבון במסגרת דירוג האשראי מאפיינים של הלקוח שאסור היה לה להתחשב בהם לפי חוק זה, מבצעת עבירה פלילית.

בשל חשיבותה של הסכמת הלקוח למסירת מידע לגביו, מוצע לקבוע כי בקשת נותן אשראי מלשכת אשראי לקבל דוח אשראי, בלי לבקש את הסכמת הלקוח לכך, תהווה גם כן עבירה פלילית. בדומה לחוק הקיים, מוצע לקבוע גם בחוק זה כי מי שגילה מידע על לקוח שהגיע אליו לפי החוק המוצע או עשה שימוש במידע כאמור, בניגוד לחוק המוצע, מבצע עבירה פלילית.

עיסוק, בניגוד להוראות החוק המוצע ובלא קבלת רישיון מתאים, יהוו עבירה פלילית כאמור. מאחר שהמאגר הוא הגורם היחיד המורשה לאסוף את נתוני האשראי לפי החוק המוצע, כל איסוף, החזקה או מסירה כאמור של נתוני אשראי (למעט בידי לשכת מידע על עוסקים שרשאית, במסגרת הפעלת שירות מידע על עוסקים, לאסוף ולהחזיק כל מידע שקיבלה כדין על לקוח בפעילותו כעוסק לפי הוראות סעיף 59 המוצע) מהווים עבירה על הוראות החוק. יצוין שגם לשכות אשראי או לשכות מידע על עוסקים שפועלות בלא רישיון מכוח החוק המוצע, נכנסות לגדר העבירה האמורה.

בשל תפקידן של הלשכות והיקף המידע שהן נחשפות אליו, הפרת החוק המוצע בידיהן עלולה לגרום לפגיעה חמורה בזכויות הלקוחות. על כן, מוצע לקבוע עבירה פלילית בנוגע להתנהלות הלשכות גם במקרה שבו הן

(ב) נעברה עבירה לפי פרק זה בידי תאגיד או בידי עובד מעובדיו, חוקה היא כי נושא
משרה בתאגיד הפר את חובתו לפי סעיף קטן (א), אלא אם כן הוכיח כי עשה כל שניתן
כדי למלא את חובתו.
(ג) בסעיף זה, "נושא משרה" – מנהל פעיל בתאגיד, שותף, למעט שותף מוגבל, או
פקיד האחראי מטעם התאגיד על התחום שבו בוצעה העבירה.

פרק י"ד: עיצום כספי

84. הגדרות. בפרק זה, "הסכום הבסיסי" – סכום כמפורט להלן, לפי העניין:
- (1) לעניין לשכת אשראי, לשכת מידע על עוסקים, מקור מידע המעביר מידע למאגר ומשתמש בנתוני אשראי – 500,000 שקלים חדשים;
 - (2) לעניין מיופה כוח בתמורה – 10,000 שקלים חדשים, ואם הוא תאגיד – 50,000 שקלים חדשים.
85. עיצום כספי. (א) הפעיל אדם שירות נתוני אשראי או שירות מידע על עוסקים, בלא שבידו רישיון לכך, בניגוד להוראות סעיפים 5 או 6, רשאי הממונה להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה, בסכום של 50,000 שקלים חדשים.
- (ב) מי שהפר הוראה מההוראות לפי חוק זה, כמפורט להלן, רשאי הממונה להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה בסכום הבסיסי:
- (1) לשכת אשראי או לשכת מידע על עוסקים שפעלה שלא בהתאם לתנאי רישונה, בניגוד להוראות סעיפים 5 או 6;
 - (2) לשכת אשראי העוסקת בעיסוק שאינו שירות נתוני אשראי, בלא שקיבלה אישור לכך מאת הממונה, בניגוד להוראות סעיף 12(ב);
 - (3) מקור מידע החייב בהעברת מידע למאגר לפי סעיף 16 ולא העבירו בהתאם להוראות הסעיף האמור;
 - (4) מקור מידע שלא נקט אמצעים סבירים להבטחת הדיוק והמהימנות של נתוני האשראי שהעביר למאגר, בניגוד להוראות הממונה לפי סעיף 16(ו), או שהעביר נתוני אשראי בניגוד להוראות הממונה לפי סעיף 16(ז);
 - (5) מי שעשה שימוש בנתוני אשראי שקיבל מהמאגר, שלא למטרה שלשמה התבקשו, בניגוד להוראות סעיף 22;
 - (6) לשכת אשראי שביקשה מבנק ישראל נתוני אשראי לצורך עריכת דוח אשראי, בלי שנוכחה כי מתקיימים התנאים להעברת נתונים לצורך דוח אשראי, בניגוד להוראות סעיף 24;
 - (7) נותן אשראי שסירב על בסיס דוח אשראי שקיבל להתקשר בעסקת אשראי או שינה לרעה את התנאים של עסקת אשראי שהתקשר בה, בלא שהודיע על כך ללקוח ומסר לו את דוח האשראי או את דיוג האשראי, בניגוד להוראות סעיף 29;

ד ב ר י ה ס ב ר

בסעיף 85 לחוק המוצע. בנוסף, מוצע לקבוע את השלבים של הליך הטלת עיצום כספי על מפר והוראות שונות לעניין העיצום הכספי המקובלות בחקיקה הכוללת אכיפה מינהלית.

סעיפים כדי לאפשר אכיפה יעילה ומהירה, מוצע 84 עד 98 להעניק לממונה סמכות להטיל עיצום כספי על מקור מידע, לשכת אשראי ולשכת מידע על עוסקים, משתמש בנתוני אשראי וכן מיופה כוח בתמורה, לפי העניין, בשל הפרה של הוראות החוק המוצע המנויות

- (8) לשכת אשראי שביקשה מבנק ישראל דוח ריכוז נתונים בעבור מיופה כוח בתמורה, בלי שנוכחה שהתקיימו התנאים להעברת דוח ריכוז נתונים, בניגוד להוראות סעיף 39;
- (9) לשכת אשראי שהעתיקה או שמרה מידע לא מזוהה, בניגוד להוראות סעיף 43(ב);
- (10) לשכת אשראי או מיופה כוח בתמורה שהחזיקו בנתוני אשראי מעבר לתקופה האמורה בסעיף 47;
- (11) לשכת אשראי שגבתה תשלום בסכום העולה על הסכום המרבי שקבע הנגיד, בניגוד להוראות לפי סעיף 48;
- (12) נותן אשראי שהחזיק בדוח אשראי מעבר לתקופת עסקת האשראי, בניגוד להוראות סעיף 50 או שלא מחק את דוח האשראי בתוך התקופה האמורה באותו סעיף;
- (13) לשכת אשראי שמסרה נתוני אשראי למשתמש בנתוני אשראי או למיופה כוח בתמורה, בניגוד להוראות הממונה לפי סעיף 51;
- (14) מקור מידע שלא הודיע לבנק ישראל על נתוני אשראי שאינם שלמים או מדויקים או שחל בהם שינוי ולא העביר את הנתונים המועדכנים, בהתאם להוראות הממונה, בניגוד להוראות סעיף 52;
- (15) מקור מידע שלא העביר לבנק ישראל תוצאות בירור שערך או מידע מעודכן, בניגוד להוראות סעיף 53(ג);
- (16) מקור מידע שלא אסף מידע ורשם אותו בהתאם להוראות שקבע הנגיד לפי סעיף 57(ג)1;
- (17) לשכת מידע על עוסקים שהפרה הוראות שקבע השר לפי פסקאות (1) עד (4) של סעיף 60;
- (18) לשכת מידע על עוסקים שהחזיקה מידע שאספה במסגרת מתן שירות מידע על עוסקים, לתקופה הקצרה משבע שנים מיום קבלת המידע, בניגוד להוראות סעיף 61;
- (19) מי שהפר הוראה מהוראות הממונה לפי סעיף 64.

ד ב ר י ה ס ב ר

שינויים ועדכונים במנגנון העיצומים הכספיים המוצע בחוק זה, שנועד להחליף את המנגנון הישן.

בין השינויים המוצעים נכלל ציון מפורש של סכומי העיצום הכספי, חלק הפניה לסכומי הקנסות המצויינים בסעיף 64 לחוק העונשין, בחוק הקיים. זאת משום שעניינו בהפרות המטופלות במישור המינהלי ולא בעבירות פליליות.

לנוכח העובדה שבחוק המוצע מנגנון הסדרה שונה מהקבוע בחוק הקיים, וגם הגורמים המפוקחים הם שונים, מוצע לעדכן בהתאם את ההפרות שביצוען יגרור הטלת עיצום כספי. ההפרות שבשלהן יוטל עיצום כספי לפי החוק המוצע מנויות בסעיף 85 המוצע.

הטלת עיצום כספי היא סמכות מינהלית המשמשת כאמצעי אכיפה רגולטורי יעיל ומהיר שמטרתו העיקרית היא כפיית קיום ההוראות החוקיות והחזרת המפוקח למשטר ציות.

סמכות זו היתה קיימת בחוק הקיים (ראו סעיפים 42 עד 48 לחוק הקיים) שהחוק המוצע מחליף אותו. לנוכח העובדה שמדובר בשוק בו שפועלים גורמים מורשים שכפופים לפיקוח, הסמכות להטיל עיצומים כספיים היא סמכות ראויה ומתאימה.

מאז חקיקת החוק הקיים, לרבות הסמכות להטיל עיצומים כספיים שעוגנה בו, התבססה בחקיקה תבנית נוהגת של מנגנון עיצומים כספיים, השונה מוז שחקקה בחוק הקיים שמוצע בחוק זה לבטלו. לפיכך, הוכנסו

86. הודעה על כוונת חיוב (א) היה לממונה יסוד סביר להניח כי אדם הפר הוראה מההוראות לפי חוק זה, כאמור בסעיף 85 (בפרק זה – המפר), ובכוונתו להטיל עליו עיצום כספי לפי אותו סעיף, ימסור למפר הודעה על הכוונה להטיל עליו עיצום כספי (בפרק זה – הודעה על כוונת חיוב).
- (ב) בהודעה על כוונת חיוב יציין הממונה, בין השאר, את אלה:
- (1) המעשה או המחדל (בפרק זה – המעשה), המהווה את ההפרה;
 - (2) סכום העיצום הכספי והתקופה לתשלומו;
 - (3) זכותו של המפר לטעון את טענותיו לפני הממונה לפי הוראות סעיף 87;
 - (4) הסמכות להוסיף על סכום עיצום הכספי בשל הפרה נמשכת או הפרה חוזרת לפי הוראות סעיף 89, והמועד שממנו יראו הפרה כהפרה נמשכת לענין הסעיף האמור.
87. זכות טיעון מפר שנמסרה לו הודעה על כוונת חיוב לפי הוראות סעיף 86 רשאי לטעון את טענותיו, בכתב, לפני הממונה, לענין הכוונה להטיל עליו עיצום כספי ולענין סכומו, בתוך 30 ימים ממועד מסירת ההודעה, ורשאי הממונה להאריך את התקופה האמורה בתקופה נוספת שלא תעלה על 30 ימים.
88. החלטת הממונה ודרישת תשלום (א) הממונה יחליט, לאחר ששקל את הטענות שנטענו לפי סעיף 87, אם להטיל על המפר עיצום כספי, ורשאי הוא להפחית את סכום העיצום הכספי לפי הוראות סעיף 90.
- (ב) החליט הממונה לפי הוראות סעיף קטן (א) –
- (1) להטיל על המפר עיצום כספי – ימסור לו דרישה, בכתב, לשלם את העיצום הכספי (בפרק זה – דרישת תשלום), שבה יציין, בין השאר, את סכום העיצום הכספי המעודכן ואת התקופה לתשלומו;
 - (2) שלא להטיל על המפר עיצום כספי – ימסור לו הודעה על כך, בכתב.
- (ג) בדרישת התשלום או בהודעה, לפי סעיף קטן (ב), יפרט המנהל את נימוקי החלטתו.
- (ד) לא טען המפר את טענותיו לפי הוראות סעיף 87, בתוך התקופה האמורה באותו סעיף, יראו את ההודעה על כוונת חיוב, בתום אותה תקופה, כדרישת תשלום שנמסרה למפר במועד האמור.
89. הפרה נמשכת והפרה חוזרת (א) בהפרה נמשכת ייוסף על העיצום הכספי הקבוע לאותה הפרה, החלק החמישים שלו לכל יום שבו נמשכת ההפרה.
- (ב) בהפרה חוזרת ייוסף על העיצום הכספי הקבוע לאותה הפרה, סכום השווה לעיצום הכספי כאמור; לענין זה, "הפרה חוזרת" – הפרת הוראה מההוראות לפי חוק זה כאמור בסעיף 85, בתוך שנתיים מהפרה קודמת של אותה הוראה שבשלה הוטל על המפר עיצום כספי או שבשלה הורשע.
90. סכומים מופחתים (א) הממונה אינו רשאי להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים בפרק זה, אלא לפי הוראות סעיף קטן (ב).
- (ב) השר רשאי לקבוע מקרים, נסיבות ושיקולים שבשלהם יהיה ניתן להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים בפרק זה, ובשיעורים שיקבע.

ד ב ר י ה ס ב ר

כמו כן, בסעיפים 86 עד 98 המוצעים, מוצעות הוראות מפורטות המסדירות את הפרוצדורה של הליך המינהלי שבמסגרתו מתקבלת ההחלטה להטיל עיצום כספי, לצורך הבטחת קיומו של הליך מינהלי שבמסגרתו נשמרות זכויות

91. (א) העיצום הכספי יהיה לפי סכומו המעודכן ביום מסירת דרישת התשלום, ולגבי מפר שלא טען את טענותיו לפני הממונה כאמור בסעיף 88(ד) – ביום מסירת ההודעה על כוונת חיוב; הוגש ערעור לבית משפט לפי סעיף 96 ועוכב תשלומו של העיצום הכספי בידי הממונה או בית המשפט – יהיה העיצום הכספי לפי סכומו המעודכן ביום ההחלטה בערעור.
- (ב) סכומי העיצום הכספי הקבועים בסעיפים 84 ו-85 יתעדכנו ב־1 בינואר בכל שנה (בסעיף קטן זה – יום העדכון). בהתאם לשיעור עליית המדד הידוע ביום העדכון לעומת המדד שהיה ידוע ב־1 בינואר של השנה הקודמת; הסכום האמור יעוגל לסכום הקרוב שהוא מכפלה של 10 שקלים חדשים; לעניין זה, "מדד" – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
- (ג) הממונה יפרסם ברשומות הודעה על סכומי העיצום הכספי המעודכנים לפי סעיף קטן (ב).
92. המפר ישלם את העיצום הכספי בתוך 30 ימים מיום מסירת דרישת התשלום כאמור בסעיף 88.
93. לא שילם המפר עיצום כספי במועד, ייווספו על העיצום הכספי, לתקופת הפיגור, הפרשי הצמדה וריבית כהגדרתם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961¹⁴ (בפרק זה – הפרשי הצמדה וריבית), עד לתשלומו.
94. עיצום כספי ייגבה לאוצר המדינה, ועל גבייתו תחול פקודת המסים (גבייה)¹⁵.
95. על מעשה אחד המהווה הפרה של הוראה מההוראות לפי חוק זה המנויות בסעיף 85 ושל הוראה מההוראות לפי חוק אחר, לא יוטל יותר מעיצום כספי אחד.
96. (א) על החלטה סופית של הממונה לפי פרק זה ניתן לערער לבית משפט השלום שבו יושב נשיא בית משפט השלום; ערעור כאמור יוגש בתוך 30 ימים מיום שנמסרה למפר הודעה על ההחלטה.
- (ב) אין בהגשת ערעור לפי סעיף קטן (א) כדי לעכב את תשלום העיצום הכספי, אלא אם כן הסכים לכך הממונה או שביית המשפט הורה על כך.
- (ג) החליט בית המשפט לקבל ערעור שהוגש לפי סעיף קטן (א), לאחר ששולם העיצום הכספי לפי הוראות פרק זה, והורה על החזרת סכום העיצום הכספי ששולם או על הפחתת העיצום הכספי, יוחזר הסכום ששולם או כל חלק ממנו אשר הופחת, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו.
97. (א) הטיל הממונה עיצום כספי לפי פרק זה, יפרסם באתר האינטרנט של בנק ישראל את הפרטים שלהלן, בדרך שתבטיח שקיפות לגבי הפעלת שיקול דעתו בקבלת ההחלטה להטיל עיצום כספי:
- (1) דבר הטלת העיצום הכספי;
 - (2) מהות ההפרה שבשלה הוטל העיצום הכספי ונסיבות ההפרה;
 - (3) סכום העיצום הכספי שהוטל;
 - (4) אם הופחת העיצום הכספי – הנסיבות שבשלהן הופחת סכום העיצום ושיעורי ההפחתה;

¹⁴ ס"ח התשכ"א, עמ' 192.

¹⁵ חוקי א"י, כרך ב' עמ' (ע) 1374, (א) 1399.

(5) פרטים על אודות המפר, הנוגעים לעניין;

(6) שמו של המפר – ככל שהמפר הוא תאגיד.

(ב) הוגש ערעור לפי סעיף 96, יפרסם הממונה את דבר הגשת הערעור ואת תוצאותיו.

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (א)(6), רשאי הממונה לפרסם את שמו של מפר שהוא יחיד, אם סבר שהדבר נחוץ לצורך אזהרת הציבור.

(ד) על אף האמור בסעיף זה, לא יפרסם הממונה פרטים שהם בגדר מידע שרשות ציבורית מנועה מלמסור לפי סעיף 9(א) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998¹⁶, וכן רשאי הוא שלא לפרסם פרטים לפי סעיף זה, שהם בגדר מידע שרשות ציבורית אינה חייבת למסור לפי סעיף 9(ב) לחוק האמור.

(ה) פרסום לפי סעיף זה בעניין עיצום כספי שהוטל על תאגיד יהיה לתקופה של ארבע שנים, ובעניין עיצום כספי שהוטל על יחיד – לתקופה של שנתיים.

(ו) הנגיד רשאי לקבוע דרכים נוספות לפרסום הפרטים האמורים בסעיף זה.

(א) תשלום עיצום כספי לפי פרק זה, לא יגרע מאחריותו הפלילית של אדם בשל הפרת הוראה מההוראות לפי חוק זה המנויות בסעיף 85, המהווה עבירה.

(ב) שלח הממונה למפר הודעה על כוונת חיוב בשל הפרה המהווה עבירה כאמור בסעיף קטן (א), לא יוגש נגדו כתב אישום בשל אותה הפרה, אלא אם כן התגלו עובדות חדשות, המצדיקות זאת.

(ג) הוגש נגד אדם כתב אישום בשל הפרה המהווה עבירה כאמור בסעיף קטן (א), לא ינקוט נגדו הממונה הליכים לפי פרק זה בשל אותה הפרה, ואם הוגש כתב האישום בנסיבות האמורות בסעיף קטן (ב) לאחר שהמפר שילם עיצום כספי, יוחזר לו הסכום ששולם, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלום הסכום עד יום החזרתו.

פרק ט"ז: שונות

99. בנק ישראל רשאי, לשם ביצוע תפקידיו לפי חוק זה, לפעול לאימות זהותו של לקוח.

100. השר יקבע את הפרטים המזהים של לקוח שייכללו בנתוני אשראי שמעביר מקור מידע למאגר לפי פרק ו' ואת הפרטים המזהים כאמור שייכללו בנתוני אשראי שמוסר בנק ישראל מהמאגר לפי פרק ז'.

שמירת אחריות פלילית

אימות זהות

פרטים מזהים הכלולים בנתוני אשראי

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 100 נתוני אשראי כהגדרתם בחוק המוצע, כוללים פרטים מזהים של הלקוח שנועדו לוודא שהלקוח שלגביו מועבר מידע למאגר וממנו, הוא הלקוח שלגביו הוגשה בקשה לדוח אשראי או לחיווי אשראי או לדוח ריכוז נתונים. מוצע להסמיך את השר לקבוע מהם הפרטים המזהים שיעביר מקור מידע במסגרת נתוני האשראי שהוא מעביר למאגר לפי פרק ו' המוצע ואת הפרטים כאמור שיעביר בנק ישראל במסגרת נתוני האשראי שהוא מוסר מהמאגר לפי פרק ז' המוצע.

המפוקחים. כמו כן מוצעת, בסעיף 98 המוצע, הוראה לעניין שמירת אחריות פלילית במקרה שבו אדם הפר הוראה מההוראות שבשל הפרתן מוטל עיצום כספי, המהווה גם עבירה לפי החוק המוצע (לפי סעיף 82 המוצע).

סעיף 99 מוצע להסמיך את בנק ישראל, לשם ביצוע תפקידיו לפי חוק זה, לפעול לאימות זהותו של לקוח. אימות הזהות נדרש, בין השאר, כדי לוודא כי מי שהסכים למסירת נתוני אשראי לגבי לקוח, לפי סעיף 26 המוצע, הוא הלקוח.

¹⁶ ס"ח התשנ"ח, עמ' 226.

101. הנגיד רשאי לקבוע כי מקור מוסמך המעביר נתוני אשראי למאגר לפי סעיף 16(ד), יהיה רשאי, בהתקיים תנאים שיקבע הנגיד, לבקש מבנק ישראל כי נתוני האשראי שמסר יישמרו במאגר בנפרד משאר נתוני האשראי וכי הם יימסרו רק ללשכות האשראי שביקש; קבע הנגיד כאמור ישמור בנק ישראל את המידע במאגר בהתאם ולא ייתן גישה אל מידע שנשמר כאמור אלא ללשכות האשראי שביקש מקור המידע.
102. הממונה ימסור הודעה ללקוח על תחילת איסוף נתוני לגביו במאגר ועל זכותו להגיש בקשה לאי-הכללת נתונים לפי סעיף 19 או בקשה לאי-מסירת נתונים לפי סעיף 27.
103. (א) לא יבקש אדם, במישרין או בעקיפין, לשם העסקת אחר, נתוני אשראי לגביו, לרבות בדרך של הצהרה או שאלון בכתב, לא יקבל נתונים כאמור ולא יעשה בהם שימוש.
(ב) לבית הדין לעבודה תהיה סמכות ייחודית לדון בהליך אזרחי בשל הפרת הוראות סעיף קטן (א).
104. בנק ישראל לא יכלול במאגר נתוני אשראי מסוימים ולא ימסור מהמאגר נתוני אשראי מסוימים, לבקשת ראש גוף ביטחון או מי שהוסמך על ידו לשם כך, מטעמים של ביטחון המדינה או יחסי החוץ שלה ובהתאם לנוהל שיקבעו לעניין זה בנק ישראל והגופים הביטחוניים, באישור ועדת המשנה למודיעין ולשירותים חשאיים של ועדת החוץ והביטחון של הכנסת; בסעיף זה, "גוף ביטחון" – צבא הגנה לישראל, שירות הביטחון הכללי, המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים, משרד הביטחון ויחידות סמך של משרד הביטחון.

ד ב ר י ה ס ב ר

- סעיף 101 כאמור במבוא לדברי ההסבר, נבחר המודל המעורב כמודל המתאים למבנה המערכת לשיתוף בנתוני אשראי. בהקשר זה, קיימות שתי חלופות משנה, שמוצע לאפשר את שתיהן בחקיקה. החלופה האחת, והיא ברירת המחדל של החוק המוצע, לא תאפשר תחרות בין הלשכות לגבי מקורות מוסמכים, כך שכל המידע במאגר יהיה זמין לכל לשכות האשראי, והמאגר הוא שיחתום על הסכמים מסחריים ויצרף מקורות מוסמכים למאגר. החלופה השנייה, המתנתית בקביעת הנגיד לפי הסעיף המוצע, היא שהמאגר המרכזי יעמיד לרשות לשכות האשראי שטח אחסון פרטי שבו יהיו רשאיות לשמור מידע ממקורות משלימים שחתמו עמן על הסכמים מסחריים, ולשכות האשראי יוכלו להתחרות זו בזו על המקורות המוסמכים. כמובן שלפי שתי החלופות, יישמר המידע לגבי הלקוחות אך ורק במאגר שבנק ישראל.
- סעיפים 102 ו-117(ב)** הלקוחות לתחילת האיסוף, בין השאר כדי לאפשר להם לבחון את התנהלותם ולתקן את הדרוש תיקון, מוצע לקבוע כי הממונה ימסור ללקוח הודעה על תחילת איסוף נתוני אשראי לגביו במאגר ועל זכותו להגיש בקשה לאי-הכללת נתונים (ראו דברי הסבר לסעיף 19 להצעת החוק) או בקשה לאי-מסירת נתונים (ראו דברי הסבר לסעיף 27 להצעת החוק).
- בסעיף 117(ב) המוצע, מוצע לקבוע הוראת מעבר לעניין לקוחות שאיסוף הנתונים לגביהם יתחיל ביום תחילתו של החוק המוצע. לגבי כלל הלקוחות האלה
- תפורסם הודעה מתאימה ברשומות ובשלושה עיתונים יומיים בעלי תפוצה רחבה בישראל, ובלבד שאחד מהם יהיה בשפה העברית ואחד בשפה הערבית.
- סעיף 103** בניגוד לשוק האשראי הקמעונאי, שוק התעסוקה הוא שוק מבזר ותחרותי באופן יחסי. פערי המידע בשוק זה משפיעים במידה רומה על כלל השחקנים ואינם מונעים ממעסיקים להתחרות על עובדים, כך שאין הצדקה, מטעמי תחרות, לשימוש בנתוני אשראי בשוק זה. נוסף על כך, הניסיון להסיק מהתנהגותו של אדם בתחום האשראי על התנהגותו כעובד הוא בעייתי ועלול להביא למסקנות שגויות. יש סיבות רבות שבשלהן אדם מגיע לחדלות פירעון, אשר אינן קשורות כלל לאמינותו כעובד. לפיכך, ובין שאר הטעמים, מוצע שלא לכלול את התכלית האמורה במטרת החוק.
- בשל החשש שקיומו של מידע כאמור הופך זמין יותר, מוצע לאסור על מעסיקים לבקש את נתוני אשראי ממבקש העבודה או מאדם אחר, במישרין או בעקיפין, כאמור בסעיף המוצע.
- סעיף 104** מוצע לאפשר לראש גוף ביטחון (כהגדרתו המוצעת בסעיף זה) לבקש מבנק ישראל שלא לקלוט אל תוך המאגר נתוני אשראי מסוימים או שלא למסור נתונים מסוימים מהמאגר החוצה, מטעמים של ביטחון המדינה ויחסי החוץ שלה, ובלבד שהבקשה תיעשה בהתאם לנוהל שייקבע בין בנק ישראל לבין הגופים הביטחוניים האמורים. עוד מוצע כי הנוהל, שמטבע הדברים יהיה מסווג, יובא לאישור ועדת המשנה

105.	הנגיד, בהתייעצות עם השר, רשאי, לשם השגת מטרת חוק זה, לקבוע כי מקורות המידע החייבים במסירת נתוני אשראי לגבי לקוח לפי פרק ו', כולם או חלקם, יהיו חייבים להעביר למאגר גם נתוני אשראי לגבי תאגידים מסוג שיקבע; בתקנות כאמור יקבע הנגיד, בין השאר, הוראות לעניין סוג נתוני האשראי שיועברו, אופן שמירתם במאגר, התנאים למסירתם מהמאגר והשימוש בהם.	הרחבת תחולה על תאגידים
106.	מעשה או מחדל בניגוד להוראות חוק זה, הוא עוולה בנוזיקין, והוראות פקודת הנוזיקין [נוסח חדש] ¹⁷ , יחולו עליו, בכפוף להוראות חוק זה.	עוולה בנוזיקין
107.	השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו.	ביצוע ותקנות
108.	(א) הנגיד, בהתייעצות עם שר האוצר, רשאי לקבוע בצו הוראות בדבר אגרות כמפורט להלן: (1) אגרה בעד מסירת מידע מהמאגר; (2) אגרה בעד רישיון; (3) אגרה שנתית שתוטל על לשכת אשראי ולשכת מידע על עוסקים. (ב) אגרות לפי סעיף זה ישולמו לבנק ישראל.	אגרות
109.	אין להתנות על הוראות חוק זה.	איסור התניה
110.	חוק שירות נתוני אשראי, התשס"ב-2002 ¹⁸ – בטל.	ביטול חוק שירות נתוני אשראי
111.	בחוק חוקרים פרטיים ושירותי שמירה, התשל"ב-1972 ¹⁹ , בסעיף 1, בהגדרה "חוקר פרטי", במקום "לבעל רישיון לפי חוק נתוני אשראי, התשס"ב-2002" יבוא "ללשכת מידע על עוסקים לפי חוק נתוני אשראי, התשע"ו-2015".	תיקון חוק חוקרים פרטיים ושירותי שמירה

ד ב ר י ה ס ב ר

מסירת מידע מהמאגר, אגרת רישיון, וכן אגרה שנתית שתוטל על לשכת אשראי ולשכת מידע על עוסקים. הסמכה דומה קבועה היום בסעיף 52(א)4 לחוק הקיים. אגרות אלה ישולמו לבנק ישראל, אשר על פי החוק המוצע מקים ומפעיל את המאגר, ואחראי על האסדרה הנלווית לפעילות הגורמים הרלוונטיים מול המאגר, לרבות מתן רישיונות ללשכות אשראי וללשכות מידע על עוסקים.

סעיף 109 מוצע לקבוע כי אין להתנות על הוראות החוק המוצע, שנועד, באיזון שהוא יוצר, להגן על לקוחות מפני פגיעה שאינה נדרשת בזכותם לפרטיות.

סעיף 110 כאמור במבוא לדברי ההסבר, החוק המוצע מחליף את החוק הקיים ומוצע על כן לבטל את חוק הקיים.

סעיף 111 מוצע לתקן את חוק חוקרים פרטיים ושירותי שמירה, התשל"ב-1972, ולהחריג מדהגדרה "חוקר פרטי" שבסעיף 1 לחוק האמור, את מי שמוסר ידיעות ללשכת מידע על עוסקים לפי החוק המוצע, שכן על פי החוק המוצע היא הגורם היחיד (שאינו בנק ישראל) שמותר לו לאסוף מידע.

למודיעין ולשירותים חשאים של ועדת החוץ והביטחון של הכנסת.

סעיף 105 מאחר שהתועלות הצומחות ממאגר נתוני אשראי חשובות גם לעסקים קטנים ובינוניים, שחלקם מאוגדים, מוצע להסמיך את הנגיד, בהתייעצות עם השר, לקבוע כי מקורות המידע אשר חייבים במסירת נתונים לפי פרק ו' המוצע, ימסרו גם נתוני אשראי לגבי תאגידים מסוג שיקבע הנגיד. כמו כן מוצע כי בתקנות כאמור יקבע הנגיד הוראות לעניין סוג נתוני האשראי שיועברו, אופן שמירתם במאגר, התנאים למסירתם מהמאגר והשימוש בהם.

סעיף 106 מוצע לקבוע, בדומה להוראה הקבועה בסעיף 41 לחוק הקיים, כי מעשה או מחדל בניגוד להוראות החוק המוצע הוא עוולה בנוזיקין, והוראות פקודת הנוזיקין [נוסח חדש], יחולו עליו, בכפוף להוראות החוק המוצע.

סעיף 107 מוצע לקבוע כי שר המשפטים ממונה על ביצוע החוק המוצע וכי הוא מוסמך להתקין תקנות לביצועו.

סעיף 108 מוצע להסמיך את הנגיד, בהתייעצות עם שר האוצר, לקבוע, בצו, הוראות בדבר אגרות בעד

¹⁷ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 10, עמ' 266.

¹⁸ ס"ח התשס"ב, עמ' 104; התשס"ז, עמ' 415.

¹⁹ ס"ח התשל"ב, עמ' 90.

112. בחוק שיקים ללא כיסוי, התשמ"א-1981²⁰, בסעיף 15, במקום "ביצוע חוק שירות נתוני
אשראי, התשס"ב-2002" יבוא "ביצוע חוק נתוני אשראי, התשע"ו-2015".
113. בחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981²¹, בסעיף 1א5(ב), פסקה (5) – תימחק.
114. בחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000²², בתוספת הראשונה, בפרט 17, במקום
"חוק שירות נתוני אשראי, התשס"ב-2002" יבוא "חוק נתוני אשראי, התשע"ו-2015".
115. (א) תחילתו של חוק זה שנתיים מיום פרסומו, ורשאי השר בהסכמת הנגיד, בצו,
לדחות את המועד האמור אם מצא כי הדחייה דרושה לשם היערכות להפעלת ההסדר
לשיתוף בנתוני אשראי לפי חוק זה (להלן – יום התחילה).
- (ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), רשאי הנגיד, בהסכמת השר, לקבוע כי תחילתו של
ההוראות לפי חוק זה, ובכלל זה הוראות הממונה, לעניין מסירת מידע ממקורות המידע
למאגר, כפי שיפרט בצו, תהיה במועד מוקדם יותר מהמועד האמור בסעיף קטן (א),
אם מצא כי הדבר דרוש לצורך היערכות להפעלת ההסדר האמור בסעיף קטן (א) ביום
התחילה.
116. תקנות ראשונות לפי סעיף 57(ג) יותקנו עד יום התחילה.
117. (א) מי שערב יום התחילה הוא בעל רישיון שירות מידע על עוסקים ולא ניתן לו עד
יום התחילה רישיון מאת הממונה לפי פרק י', וכן מי שערב יום התחילה הוא בעל
רישיון שירות נתוני אשראי, ימחק את נתוני האשראי במאגר שבהחזקתו, ביום התחילה,
בהתאם להוראות הממונה.

ד ב ר י ה ס ב ר

לעניין מינוי הממונה ועניינים אחרים הדרושים
כדי להפעיל את החוק המוצע ביום תחילתו, יחול סעיף
19 לפקודת הפרשנות [נוסח חדש], המאפשר להשתמש
בסמכות להתקין תקנות או לעשות מינוי או כל דבר למען
מטרת החיקוק, אם הדבר נדרש לקיומו של החוק ביום
תחילתו כאמור. כמו כן, יובהר כי אין בחוק המוצע כדי
לפגוע בסמכויות הנתונות לפי דין לרגולטורים קיימים,
לתת הוראות לגופים שהם גופים מפוקחים לפי החוק
המוצע.

סעיף 116 בשל החשיבות של התקנת תקנות לפי
סעיף 57(ג) המוצע לעניין הקמת המאגר ולעניין
אבטחת המידע שנאגר בו, מוצע לקבוע כי תקנות ראשונות
לפי הסעיף האמור יותקנו עד יום התחילה.

סעיף 117 מוצע לקבוע הוראות מעבר לעניין בעלי
רישיונות לפי החוק הקיים. מאחר שהחוק
המוצע אינו מאפשר איסוף של נתוני אשראי או החזקתם
במאגרים של לשכות האשראי – דבר שהתאפשר לבעלי
הרישיונות לפי החוק הקיים – מוצע לקבוע כי בעל רישיון
שירות נתוני אשראי ימחק את נתוני האשראי במאגר
שבהחזקתו, ביום התחילה, בהתאם להוראות הממונה.
הוראה זו תחול על פי המוצע גם על בעל רישיון שירות
מידע על עוסקים שלא ניתן לו, עד יום התחילה, רישיון
מאת הממונה.

סעיפים מוצע לתקן את סעיף 15 לחוק שיקים ללא כיסוי
112 ו-114 ואת פרט 17 בתוספת הראשונה לחוק בתי משפט
לעניינים מינהליים, התש"ס-2000, ולהחליף
בהם הפניות לחוק הקיים, בהפניות לחוק המוצע.

סעיף 113 סעיף 16(א) לחוק הקיים קובע הוראות לעניין
נתונים בדבר אי-תשלום חובות שבעל רישיון
רשאי לאסוף על לקוח. בשל העובדה שההסדר המוצע
אינו כולל הוראה מקבילה להוראה הקבועה בפסקה (5)
של אותו סעיף, מוצע למחוק את סעיף 1א5(ב) לחוק
הבנקאות (שירות ללקוח), המפנה לאותה פסקה.

סעיף 115 בשל הצורך בהיערכות מצד גורמים השונים
להפעלת ההסדר לשיתוף בנתוני אשראי, מוצע
לקבוע את תחילתו של החוק המוצע לשנתיים מיום
פרסומו, ולהסמיך את השר בהסכמת הנגיד, בצו, לדחות
את המועד האמור, אם נדרשת תקופת זמן נוספת לצורך
היערכות להפעלת ההסדר האמור.

בסעיף קטן (ב) המוצע, מוצע להסמיך את הנגיד,
בהסכמת השר, לקבוע תחילה מוקדמת ליום התחילה של
החוק, לעניין מסירת מידע, כפי שיפרט בצו, וזאת אם
הדבר דרוש לצורך היערכות להפעלת ההסדר לשיתוף
בנתוני אשראי.

²⁰ ס"ח התשמ"א, עמ' 136; התשע"ד, עמ' 736.

²¹ ס"ח התשמ"א, עמ' 258; התשע"ד, עמ' 338.

²² ס"ח התש"ס, עמ' 190.

(ב) על אף הוראות סעיף 102, ההודעה כאמור באותו סעיף לגבי לקוחות שתחילת איסוף הנתונים לגביהם במאגר היא ביום התחילה, תפורסם לגבי כלל הלקוחות ברשומות ובשלושה עיתונים יומיים בעלי תפוצה רחבה בישראל, ובלבד שאחד מהם יהיה בשפה העברית ואחד בשפה הערבית.

(ג) השר, בהסכמת הנגיד ושר האוצר, יקבע את התקופה שלגביה יתייחסו נתוני האשראי שיועברו למאגר ביום התחילה או במועד שנקבע לפי סעיף 115(ב), לפי העניין, ורשאי הוא לקבוע תקופה כאמור שתחל לפני פרסומו של חוק זה.

(ד) מי שהפר לפני יום התחילה הוראה מהוראות חוק שירות נתוני אשראי, התשס"ב-2002 (בסעיף זה – חוק שירות נתוני אשראי), כמפורט בסעיף 42 לחוק האמור, כנוסחו ערב יום התחילה, ימשיכו לחול לגבי הוראות סעיפים 42 עד 48 לחוק האמור כנוסחם באותו מועד.

(ה) נעברה לפני יום התחילה עבירה לפי סעיפים 49 או 50 לחוק שירות נתוני אשראי, לא יראו בביטול החוק האמור, בסעיף 110 לחוק זה, כביטול האיסור עליה לעניין סעיף 4 לחוק העונשין.

ד ב ר י ה ס ב ר

מכוח פרק ז' לחוק הקיים. על הפרות שבוצעו לאחר יום התחילה יחול מנגנון העיצומים הכספיים החדש, לרבות הסכומים הקבועים בו.

בניגוד למנגנון האכיפה המינהלית של העיצומים הכספיים, על ביטול והחלפה של עבירות פליליות חל החלק הכללי של חוק העונשין. סעיף קטן (ה) המוצע מטרתו להבהיר כי על אף ביטולו של החוק הקיים, הרי שהחוק החדש המוצע מחליף את ההסדר הישן, לרבות העבירות הפליליות הקבועות בו, ואין לראות במצב דברים זה ביטול של איסור או עבירה. מסיבה זו, ולמען הסר ספק, מוצע לקבוע מפורשות כי אין תחולה, בהקשר של ביטול החוק הקיים וקביעת העבירות הפליליות בחוק המוצע, לסעיף 4 לחוק העונשין הקובע כי "נעברה עבירה ובוטל בחיקוק האיסור עליה – תבטל האחריות הפלילית לעשייתה". זאת מאחר שהעבירות האמורות לא בוטלו אלא הוחלפו.

עוד יצוין כי לעניין זה, ככל שהדבר יהיה רלוונטי, יחולו הוראות סעיף 5 לחוק העונשין, הקובע כי כאשר חל שינוי בחקיקה הנוגעת לעבירה, יחול על העניין החיקוק המקל עם העושה.

בשל השינויים המוצעים בחוק המוצע, לרבות הוספת תנאים למתן רישיון ושינוי השירותים שרשאיות הלשכות לתת מכוח הרישיונות המוענקים להן לפי החוק המוצע, הרי שבעלי הרישיונות הפועלים כיום מכוח החוק הקיים, יידרשו להגיש בקשה לקבלת רישיון חדש בהתאם לחוק המוצע. בעלי הרישיונות יוכלו להגיש בקשות לקבלת רישיונות מכוח החוק המוצע טרם יום תחילתו, כך שביום התחילה הם יחזיקו ברישיונות חדשים מכוח החוק המוצע.

כדי להפעיל את המערכת ולהפיק ממנה את התועלות המקוות, נדרש כי ייצברו במאגר מספיק נתונים, שייתנו עומק היסטורי. לפיכך מוצע, בסעיף קטן (ג), להסמיך את שר המשפטים, בהסכמת הנגיד ושר האוצר, לקבוע מהי התקופה שלגביה יתייחסו נתוני האשראי שיועברו למאגר החל ביום התחילה או במועד שנקבע לפי סעיף 115(ב) המוצע, וכן לקבוע שתקופה זו תחל לפני פרסומו של החוק המוצע.

בסעיף קטן (ד) מוצע לקבוע הוראה המבהירה שעל הפרות של החוק הקיים שמוצע לבטלו, שבוצעו טרם יום תחילתו של החוק המוצע, יהיה ניתן להטיל עיצום כספי

נספח לדברי ההסבר

"רישיון" – רישיון שירות נתוני אשראי או רישיון שירות מידע על עוסקים;

"רישיון שירות מידע על עוסקים" – רישיון להפעלת שירות מידע על עוסקים לפי הוראות סעיף 2(ג);

"רישיון שירות נתוני אשראי" – רישיון להפעלת שירות נתוני אשראי לפי סעיף 2(ב);

"שירות מידע על עוסקים" – איסוף, ניהול והחזקה של מידע על לקוח בפעילותו כעוסק בלבד, לצורך מסירה לאחר, כדרך עיסוק;

"שירות נתוני אשראי" – איסוף, ניהול והחזקה של נתוני אשראי על לקוח לצורך מסירה לאחר, כדרך עיסוק;

"שליטה" – כהגדרתה בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, וכל מונח בהגדרה האמורה יפורש לפי החוק האמור;

"תאגיד בנקאי" – כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981;

"השר" – שר המשפטים.

פרק ב': רישוי שירות נתוני אשראי ושירות מידע על עוסקים

רישיון

2. (א) לא יפעיל אדם שירות נתוני אשראי או שירות מידע על עוסקים אלא לפי חוק זה.

(ב) הפעלת שירות נתוני אשראי תיעשה רק על פי רישיון שירות נתוני אשראי.

(ג) הפעלת שירות מידע על עוסקים תיעשה רק על פי רישיון שירות מידע על עוסקים.

הרשם

3. (א) השר ימנה, מבין עובדי המדינה, אדם הכשיר להיות שופט בית משפט שלום, להיות רשם שירותי נתוני אשראי ורשם שירותי מידע על עוסקים.

(ב) הרשם ייתן רישיון להפעלת שירות נתוני אשראי ולהפעלת שירות מידע על עוסקים לפי הוראות חוק זה, והוא רשאי להתנות את הרישיון בתנאים.

(ג) הרשם ינהל מרשם של כל אחד מסוגי בעלי הרישיונות; המרשמים יהיו פתוחים לעיון הציבור.

(ד) הרשם ימלא כל תפקיד שהוטל עליו לפי חוק זה ויפקח על מילוי ההוראות לפי חוק זה.

פרסום עיקרי החוק

4. הרשם יביא את עיקרי ההוראות לפי חוק זה ואת זכויות הלקוחות לפיהם, לידיעת הציבור, באופן, בדרך ובמועדים שיקבע השר באישור הועדה.

להלן נוסח חוק שירות נתוני אשראי, התשס"ב-2002, שמוצע לבטלו:

חוק שירות נתוני אשראי, התשס"ב-2002

פרק א': הגדרות

הגדרות

1. בחוק זה –

"בעל רישיון" – מי שקיבל רישיון לפי חוק זה;

"דו"ח אשראי" – דין וחשבון המכיל נתוני אשראי, או מידע על עוסקים, לפי הענין;

"הרשם" – רשם של שירותי נתוני אשראי ושל שירותי מידע על עוסקים שמונה לפי סעיף 3;

"הוועדה" – ועדת הכלכלה של הכנסת;

"חוק הגנת הפרטיות" – חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981;

"חוק העונשין" – חוק העונשין, התשל"ז-1977;

"חוק שיקים ללא כיסוי" – חוק שיקים ללא כיסוי, התשמ"א-1981;

"לקוח" – יחיד לרבות בפעילותו כעוסק;

"מחשב", "חומר מחשב", "חדירה לחומר מחשב" ו"פלט" – כמשמעותם בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995;

"מנפיק כרטיס חיוב" – תאגיד עזר כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981, המנפיק כרטיסי חיוב;

"מקור מוסמך" – עסק, למעט תאגיד בנקאי או מנפיק כרטיסי חיוב, שמתקיימים לגביו שני אלה:

(1) הרשומות המוסדיות שעורך העסק בדבר אי-פירעון חובות, הן רשומות מוסדיות שמתקיימים לגביהן התנאים האמורים בסעיף 36 לפקודת הראיות;

(2) מחזור עסקיו השנתי אינו נמוך מ-25 מיליון שקלים חדשים או מסכום אחר שקבע השר באישור ועדת הכלכלה של הכנסת;

"נתוני אשראי" – מידע שהוא אחד מאלה:

(1) נתונים לגבי לקוח בדבר אי-פירעון חובות, פשיטת רגל ושיקים ללא כיסוי (בחוק זה – נתונים בדבר אי-תשלום חובות);

(2) נתונים בדבר אשראי שניתן ללקוח (בחוק זה – נתונים חיוביים);

"עוסק" – כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981;

ד ב ר י ה ס ב ר

דרכי מימושן, אופן השבתן ומיהות הניזוקים הזכאים לפיצוי.

(ב) נוכח הרשם כי השתנו הנסיבות, באופן המחייב את שינוי הערבות או הערובה, רשאי הוא להורות על שינוי.

דיווח לרשם על שינויים

8. חל שינוי בפרט מהפרטים שנמסרו במסמכים לפי הוראות סעיף 6, ידווח על כך לרשם מבקש הרישיון או בעל הרישיון, לפי הענין, בתוך 30 ימים מהיום שנודע לו על השינוי, ויצרף את המסמכים הנוגעים לענין.

ביטול או התליית רישיון

9. (א) הרשם רשאי לבטל רישיון אם מצא כי התקיים אחד מאלה:

(1) בעל הרישיון קיבל את הרישיון בהסתמך על עובדה לא נכונה שמסר, או שבעל הרישיון לא גילה עובדה שהיה עליו לגלותה לרשם;

(2) תנאי מהתנאים לפי סעיף 5 או תנאי ברישיון חדל להתקיים;

(3) בעל הרישיון הפר הוראה מהוראות לפי חוק זה או תנאי מתנאי הרישיון.

(ב) הרשם רשאי להתלות רישיון אם נוכח כי בעל הרישיון אינו מפעיל את השירות לפי הוראות חוק זה; לא הוגש כתב אישום בתוך 30 ימים מיום ההתליה, תבטל ההתליה; הארכת תקופת ההתליה תהיה בצו של בית משפט.

(ג) לא יבטל הרשם רישיון ולא יתלה אותו אלא לאחר שנתן לבעל הרישיון הזדמנות להשמיע את טענותיו.

(ד) הודעה על התליית רישיון או ביטולו תפורסם בדרך שיקבע הש.

פרק ג': פיקוח

סמכויות הרשם

10. הרשם או עובד המדינה שהוא הסמיך לכך בכתב (בסעיף זה – הרשם) יפקח על פעולות בעלי הרישיון, ולצורך זה רשאי הוא, בין השאר –

(1) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו מידע ומסמכים המתייחסים לשירות נתוני אשראי או לשירות מידע על עוסקים, ואשר דרושים למטרות פיקוח;

(2) להיכנס, לאחר שהודעה, למקום שבו פועל שירות נתוני אשראי או שירות מידע על עוסקים, או למקום שיש לו יסוד סביר להניח כי פועל בו שירות כאמור, ולערוך בו בדיקה; ואולם לא ייכנס הרשם למקום המשמש למגורים בלבד, אלא על פי צו של בית משפט;

(3) לחדור לחומר מחשב המצוי ברשות בעל רישיון ולהפיק פלט תוך חריירה כאמור, ובלבד שפעולות

תנאים לקבלת רישיון

5. (א) הרשם ייתן רישיון למבקש אם התקיימו כל אלה:

(1) מבקש הרישיון רשם את מאגר המידע כמאגר מידע לפי חוק הגנת הפרטיות;

(2) מבקש הרישיון המציא ערובה, לפי הוראות סעיף 7;

(3) מבקש הרישיון לא הורשע בעבירה אשר מפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי, לדעת הרשם, לקבל רישיון, או שהוגש נגדו כתב אישום בשל עבירה כאמור וטרם ניתן פסק דין סופי בענינו; היה המבקש תאגיד – לא הורשעו בעבירה כאמור דירקטור המכהן בו או בעל השליטה בתאגיד.

(ב) היה לרשם יסוד סביר להניח שמבקש הרישיון ישתמש במידע שיקבל שלא למטרות חוק זה, או שלא יעמוד בדרישות החוק, רשאי הוא שלא לתת לו רישיון.

בקשה לרישיון

6. (א) בקשה לרישיון תוגש לרשם, ותכלול את אלה:

(1) שם המבקש, פרטי הזיהוי שלו, משלח ידו, מענו וכן שמו של המועמד להיות מנהל השירות, פרטי הזיהוי שלו ומשלח ידו; היה המבקש תאגיד, תכלול הבקשה גם את אלה: המסמכים שעל פיהם התאגד התאגיד או שעל פיהם הוא פועל, שמות בעלי השליטה בתאגיד, וכן שמות הדירקטורים והמנהלים, פרטי זיהויים ומענם;

(2) פרטים נוספים שקבע הש.

(ב) לבקשה יצורפו מסמכים לפי חוק זה ובהם מסמכים המעידים על קיום התנאים למתן רישיון כאמור בסעיף 5(א)(1) ו-3(3) ומסמכים הנדרשים לצורך המצאת ערובה לפי סעיף 5(א)(2).

(ג) הרשם רשאי לדרוש מהמבקש כל מידע או מסמך נוספים הדרושים לו לשם בדיקת הבקשה.

ערובה

7. (א) הרשם ידרוש ממבקש הרישיון, כתנאי למתן הרישיון, שיפקיד בידו, להבטחת פיצויו של מי שנפגע עקב מעשה או מחדל של בעל הרישיון, ערבות בנקאית או ערובה מתאימה אחרת, בסכום שיוורה, בהתחשב בהיקף עסקו; השר יקבע, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, את סוגי הערבות או הערובה הנדרשים, את אופן קביעת סכומן, את המטרות שלשמן מותר להשתמש בהן, את דרכי הפקדתן ואת

דברי הסבר

(3) בית משפט השלום שבתחום שיפוטו נתפס חפץ, רשאי, לפי בקשת הרשם או לפי בקשת אדם התובע זכות בחפץ, לצוות כי החפץ יימסר לתובע הזכות בו או לפלוני, או שינהגו בו אחרת כפי שיורה בית המשפט והכל בתנאים שיקבע;

(4) חפץ שנתפס ויחזר בהקדם האפשרי, ולא יאוחר מ־15 ימים מהיום שנתפס, ואולם אם ראה הרשם כי החפץ דרוש לצורך הליך פלילי, יעבירו לידי המשטרה, ויחולו על החפץ הוראות פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחילופש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969.

פרק ד': הפעלת שירות נתוני אשראי

מנהל השירות

14. (א) לא יפעיל בעל רישיון שירות נתוני אשראי בלי שמכהן בו מנהל לשירות שקיבל את אישורו של הרשם.

(ב) מנהל השירות לא יהיה אחד מאלה:

(1) תאגיד;

(2) מי שהורשע בעבירה כאמור בסעיף 5(א)(3).

ייחוד העיסוק

15. (א) בעל רישיון שירות נתוני אשראי, או מנהל השירות האמור לא יעסוק בעיסוק שאינו שירות נתוני אשראי, אלא אם כן קיבל לכך אישור מהרשם.

(ב) הרשם לא ייתן אישור לפי סעיף קטן (א) אלא לאחר ששוכנע כי לא יהיה בעיסוק הנוסף, המבוקש, משום ניגוד ענינים או משום פגיעה בניהול התקין של שירות נתוני אשראי.

(ג) לענין סעיף זה לא יראו שירות מידע על עוסקים משום עיסוק נוסף.

נתונים בדבר אי-תשלום חובות – איסוף ומסירה

16. (א) בעל רישיון שירות נתוני אשראי רשאי לאסוף על לקוח בלא הסכמתו נתונים בדבר אי-תשלום חובות רק ממקורות המידע לפי סעיף זה, כמפורט להלן וכפי שקבע השר:

(1) נתונים בדבר פשיטת רגל;

(2) נתונים מלשכות ההוצאה לפועל;

(3) נתונים בדבר היות הלקוח לקוח מוגבל או לקוח מוגבל חמור, כמשמעותם בחוק שיקים ללא כיסוי;

(4) נתונים מתאגיד בנקאי בדבר התראה ששלח ללקוח לפי סעיף 2(א) לחוק שיקים ללא כיסוי, ואולם תאגיד בנקאי לא יעביר מידע לפי פסקה זו אלא בתום 60 ימים מיום משלוח ההתראה, שבמהלכם לא נגרע אחד השיקים ממנין השיקים שסורבו;

כאמור ייעשו רק על ידי בעל תפקיד המיומן לבצע פעולות אלה;

(4) לתפוס כל חפץ, לרבות מסמך, המצויים ברשות בעל רישיון, אם שוכנע כי הדבר דרוש לשם הבטחת ביצוע הוראות לפי חוק זה או כדי למנוע את הפרתן, ובלבד שתפיסת מחשב או חומר מחשב תיעשה לפי הוראות סעיף 11.

תפיסת מחשב או חומר מחשב

11. לענין תפיסת חפץ שהוא מחשב או חומר מחשב, יחולו הוראות אלה:

(1) הרשם יעתיק את חומר המחשב ויותר את המקור בידי בעליו;

(2) סבר הרשם כי הותרת המקור של חומר המחשב בידי הבעלים עלולה לפגוע בפיקוח או בתוצאותיו, יתפוס את המקור ויותר העתק בידי הבעלים;

(3) סבר הרשם כי העתקת חומר המחשב או הותרתו בידי הבעלים עלולה לפגוע בפיקוח או בתוצאותיו, יתפוס את חומר המחשב בלא להעתיקו;

(4) לא יפעל הרשם לפי הוראות פסקה (3) ולא יתפוס חפץ שהוא מחשב או רכיב מרכיביו אלא אם כן קיבל צו של בית משפט;

(5) בית המשפט ייתן צו לפי סעיף זה רק אם שוכנע כי התפיסה חיונית לביצוע הפיקוח; תוקפו של צו כאמור לא יעלה על 48 שעות, ולענין זה לא יובאו במנין השעות שבתות וחגים; בית המשפט רשאי להאריך את תוקפו הצו לאחר שנתן לבעלים הזדמנות להשמיע את טענותיו.

הסמכה לצורך פיקוח

12. הרשם לא יסמין אדם לפי הוראות סעיף 10 אלא בהתקיים כל אלה:

(1) משטרת ישראל לא הודיעה כי היא מתנגדת למינוי מטעמים של ביטחון הציבור;

(2) הוא קיבל הכשרה מתאימה, כפי שקבע השר;

(3) הוא מיומן לביצוע פעולות של חדירה לחומר מחשב והפקת פלט תוך חדירה כאמור.

הפעלת הפיקוח

13. פעל הרשם לפי הוראות פרק זה, יחולו ההוראות האלה:

(1) הרשם יערוך רשימה של כל החפצים שנתפסו אגב ביצוע הפיקוח, והמקומות שבהם נמצאו;

(2) לבעל רישיון או לאדם מטעמו, יינתן להיות נוכח בעת ביצוע הפיקוח, ויימסר לו העתק של רשימת החפצים שנתפסו;

דברי הסבר

(ב) על איסוף ומסירת נתונים חיוביים לפי סעיף זה יחולו הוראות אלה:

(1) נמסרה ההודעה לבעל רישיון – יעבירה מיד לרשם;

(2) הרשם יערוך רישום של הלקוחות שמסרו הודעה כאמור ברישה (בחוק זה – הרשימה);

(3) בעל שירות נתוני ארשי יהיה רשאי לאסוף ולמסור, בדו"ח ארשי בלבד ובהתאם להוראות החוק, נתונים חיוביים רק לגבי לקוחות ששם מופיע ברשימה, ולצורך כך יבדוק, במועדים שקבע השר, את הרשימה;

(4) לקוח המבקש שאיסוף המידע עליו ייפסק, יודיע על כך לרשם, ושרמו יימחק מן הרשימה;

(5) נוכח בעל רישיון שירות נתוני ארשי, לאחר שבדק, לפי הוראות פסקה (3), כי לקוח אינו מופיע עוד ברשימה, ימחק ויבער מיד את כל הנתונים החיוביים שאסף לגבי אותו לקוח.

(ג) השר רשאי לקבוע כי איסוף נתונים חיוביים בהתאם להוראות סעיף זה יהיה מתאגיד בנקאי, ממנפיק כרטיסי חיוב, ממקור מוסמך או ממקור מידע אחר, הכל כפי שקבע, באישור הועדה.

המידע בדו"ח ארשי

19. בעל רישיון שירות נתוני ארשי רשאי למסור דו"ח ארשי ולכלול בו רק פרטים מזהים של הלקוח, ואת נתוני הארשי שאסף על לקוח לפי הוראות סעיפים 16, 17 ו-18, כמפורט להלן:

(1) נתונים בדבר איתשלוס חובות כמפורט להלן, כפי שקבע השר באישור הועדה:

(א) נתונים בדבר פשיטת רגל לפי סעיף 16(א)(1);

(ב) נתונים מלשכות הוצאה לפועל לפי סעיף 16(א)(2);

(ג) נתונים מבנק ישראל בדבר היות הלקוח לקוח מוגבל או לקוח מוגבל חמור לפי סעיף 16(א)(3);

(ד) נתונים מתאגיד בנקאי, לפי סעיף 16(א)(4);

(ה) נתונים מתאגיד בנקאי או ממנפיק כרטיסי חיוב, לפי סעיף 16(א)(5);

(ו) נתונים ממקור מוסמך, לפי סעיף 16(א)(6);

(ז) נתונים מבית המשפט לפי סעיף 16(א)(7) בדבר הוראה שנתן;

(ח) נתונים ממקורות המידע שקבע השר לפי סעיף 16(א)(8).

(5) נתונים מתאגיד בנקאי או ממנפיק כרטיסי חיוב, בדבר התראה בכתב ששלח על כוונתו לנקוט הליכים לגביית חיוב, ואולם תאגיד בנקאי או ממנפיק כרטיסי חיוב לא יעבירו מידע לפי פסקה זו אלא בתום 60 ימים מיום משלוח ההתראה, שבמהלכם לא נפרע החוב ולא נערך הסדר לפירעונו; הוראות פסקה זו לא יחולו על חוב בשל הלוואה לרכישת דיוור שנתן תאגיד בנקאי לפי חוק הלוואות לדיוור, התשנ"ב-1992;

(6) נתונים בדבר איתשלוס חובות, ממי שבעל הרישיון נוכח שהוא מקור מוסמך;

(7) נתונים מבית המשפט בדבר הוראה לפי סעיף 7 לחוק החברות, התשנ"ט-1999, כי בעל מניה או נושא משרה בחברה לא יוכל להיות דירקטור או מנהל כללי של חברה או להיות מעורב, במישרין או בעקיפין, בייסוד חברה או בניהולה;

(8) נתונים ממקורות מידע נוספים שקבע השר בתוספת, ומסוג שקבע, הכל באישור הועדה.

(ב) נתונים בדבר איתשלוס חובות לפי סעיף זה יימסרו בדו"ח ארשי בלבד, והמסירה אינה טעונה הסכמת הלקוח.

נתונים חיוביים – חובת איסוף ומסירה

17. (א) איסוף ומסירת נתונים חיוביים על לקוח, ייעשו רק בהתאם להוראות סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) וסעיף 18, הכל כפי שקבע השר באישור הועדה.

(ב) בעל רישיון שירות נתוני ארשי, הרשאי למסור דו"ח ארשי לגבי לקוח, הכולל נתונים בדבר איתשלוס חובות בהתאם להוראות סעיף 19(1), ימסור את הדו"ח האמור רק לאחר שאסף גם נתונים חיוביים, לגבי אותו לקוח, וכלל אותם, אם היו, בדו"ח הארשי האמור; איסוף ומסירה של נתונים חיוביים כאמור בסעיף קטן זה יהיו מתאגיד בנקאי בלבד.

(ג) השר, באישור הועדה, רשאי להחיל את הוראות סעיף קטן (ב) גם על איסוף ומסירה של נתונים חיוביים ממקורות מידע נוספים, וכן לקבוע תנאים ודרכי בדיקה ומסירה של הנתונים האמורים.

נתונים חיוביים – איסוף ומסירה בהסכמה

18. (א) בלי לפגוע בהוראות סעיף 17, בעל רישיון שירות נתוני ארשי רשאי לאסוף ולמסור נתונים חיוביים על לקוח, אף אם בהתאם להוראות סעיף 17(ב) הוא לא רשאי היה לעשות כן, ובלבד שהלקוח הודיע בהודעה בכתב לרשם או לבעל רישיון, כי הוא מסכים שבעל הרישיון יאסוף וימסור נתונים חיוביים לגביו.

דברי הסבר

(3) מקור מידע כאמור בסעיף 18(ג), כפי שקבע השר – לענין נתונים חיוביים על לקוח, בנסיבות האמורות בסעיף 18.

(ב) השר רשאי לקבוע, באישור הועדה, כי חובת העברת מידע תחול גם על מקורות מוסמכים כפי שקבע, ובתנאים ובמועדים שייקבעו.

קבלת דו"ח אשראי

25. בעל רישיון שירות נתוני אשראי ימסור ללקוח בלא תמורה, על פי בקשתו, דו"ח אשראי מעודכן לגביו, ובו נתונים המצויים בידי בעל הרישיון באותה עת, בתוך 7 ימים מיום הבקשה; השר, באישור הועדה, רשאי לקבוע מועדים ותנאים למסירת דו"חות אשראי נוספים ללקוח, לרבות התנייתם, במקרים שקבע, בתשלום.

דירוג

26. נוכח השר שקיים צורך לאפשר לבעל רישיון שירות נתוני אשראי ליצור דירוג בדבר הערכת אמינותם של לקוחות לענין עמידתם בתשלומים על סמך נתוני האשראי שאסף לפי חוק זה, רשאי הוא להתיר זאת בתקנות, לפי מבחנים ובאופן שיקבע; בתקנות לפי סעיף זה ייקבעו סוגי המידע שלגביהם יינתן הדירוג; תקנות לפי סעיף זה יהיו באישור הועדה.

איסור פרסום מידע

27. לא יפרסם אדם נתוני אשראי שהתקבלו מבעל רישיון שירות נתוני אשראי לפי חוק זה.

התקשרות עם מבקש דו"ח אשראי

28. (א) בעל רישיון שירות נתוני אשראי רשאי למסור דו"ח אשראי, בכפוף להוראות סעיף קטן (ב), רק למי שמסר הצהרה בכתב על כך שהוא מבקש את נתוני האשראי לצורך קבלת החלטה לאחת המטרות האלה:

- (1) מתן אשראי ללקוח;
- (2) מכירה או רכישה של נכס או שירות;
- (3) התקשרות בענין המחאת זכויות או חובות;
- (4) גביית חובות;
- (5) התקשרות בחוזה שכירות וחיידוש;
- (6) התקשרות בחוזה העסקה.

(ב) בעל רישיון לא ימסור דו"ח אשראי אלא למי שמסר לו את שמו, מענו ופרטי הזיהוי שלו ואם הוא תאגיד – שם התאגיד ומספרו, מען משרדו הרשום ופרטי הזיהוי של מבקש הדו"ח.

(2) נתונים חיוביים, לפי סעיפים 17 ו-18 וכפי שיקבע השר, באישור הועדה.

תקופת החזקת מידע

20. בעל רישיון שירות נתוני אשראי יחזיק נתוני אשראי למשך תקופה של שבע שנים מיום קבלתם, וימחק ויבער כל נתון אשראי עם תום התקופה כאמור.

דו"ח אשראי חלקי

21. (א) אסף בעל רישיון שירות נתוני אשראי נתוני אשראי רק מחלק מסוגי מקורות המידע לפי סעיפים 16 או 18, יציין זאת בבירור בדו"ח האשראי, בדרך שקבע השר.

(ב) בעל רישיון שירות נתוני אשראי לא יכלול בדו"ח האשראי נתוני אשראי רק מחלק מסוגי מקורות המידע המנויים בסעיפים 16 או 18 שמהם אסף מידע, אלא אם כן ביקש זאת מבקש דו"ח אשראי.

הגבלת תקופת מסירת נתוני אשראי

22. בעל רישיון שירות נתוני אשראי לא ימסור דו"ח אשראי הכולל נתוני אשראי, כמפורט להלן:

(1) נתוני אשראי לפי סעיפים 16(א)(2), 16(א)(4) עד 17(א) ו-18 – הקודמים למועד מסירת הדו"ח ביותר מחמש שנים;

(2) נתוני אשראי לפי סעיף 16(א)(1) – הקודמים למועד מסירת הדו"ח ביותר משבע שנים;

(3) נתוני אשראי לפי סעיף 16(א)(3) – שחלפה לגביהם תקופה של למעלה משלוש שנים מיום סיום תקופת ההגבלה של לקוח מוגבל או לקוח מוגבל חמור, לפי הענין.

ציון מועד

23. בעל רישיון שירות נתוני אשראי יציין בדו"ח האשראי, לגבי כל נתון אשראי שהוא מוסר בדו"ח, את המועד שבו קיבל את הנתון.

חובת העברת נתוני אשראי לבעל רישיון

24. (א) פנה בעל רישיון שירות נתוני אשראי למקור מידע שממנו ניתן לאסוף מידע על לקוח, יעביר מקור המידע את המידע בתנאים ובמועדים שקבע השר באישור הועדה, וכאמור בפסקאות (1) עד (3):

- (1) מקור מידע כאמור בסעיף 16(א)(1) עד (5) – לענין נתונים לגבי אי-תשלום חובות;
- (2) מקור מידע שהוא תאגיד בנקאי – לענין נתונים חיוביים על לקוח, שלגביו רשאי בעל רישיון שירות נתוני אשראי למסור דו"ח הכולל נתונים לגבי אי-תשלום חובות;

דברי הסבר

שימוש בדו"ח אשראי ע"י מקבל הדו"ח

29. (א) מבקש דו"ח אשראי לא יעשה שימוש בנתוני האשראי שבדו"ח אלא לצורך קבלת החלטה בענין שעליו הוא מסר הצהרה כאמור בסעיף 28(א).

(ב) מקבל דו"ח אשראי לא ישלול מלקוח אשראי או טובת הנאה אחרת, ולא ישנה לרעה את תנאי האשראי, תנאי התשלום או תנאי טובת הנאה של לקוח, על סמך דו"ח אשראי שאינו מעודכן; לענין סעיף זה, "דו"ח אשראי מעודכן" – דו"ח שנמסר למקבל דו"ח אשראי עד 60 ימים קודם לשימוש בו.

(ג) מקבל דו"ח אשראי ששלל או שינה לרעה את תנאי מתן האשראי, תנאי התשלום או תנאי טובת הנאה אחרת של לקוח, יודיע על כך מיד ללקוח וימציא לו את הפרטים לגבי בעל הרישיון שממנו התקבל הדו"ח.

זכות עיון

30. לקוח זכאי, בעצמו או על ידי באיכוחו שהוא הרשהו בכתב, לעיין, בלא תמורה, במידע המצוי עליו במועד העיון אצל בעל הרישיון שירות נתוני אשראי, לרבות המקורות שמהם התקבל המידע וכן בשמותיהם ובמעניהם של מי שקיבלו דו"ח אשראי בתוך תקופה של שישה חודשים שקדמו למועד העיון; השר, באישור הועדה, רשאי לקבוע הוראות למימושה של זכות העיון, לרבות מועדי העיון, והתנייתה בתשלום במקרים הריגים שקבע.

תיקון המידע

31. (א) לקוח הסבור כי מידע לגביו הנמצא במאגר המידע של בעל הרישיון שירות נתוני אשראי לא היה, בעת העברתו לבעל הרישיון, נכון, שלם, ברור או מעודכן, רשאי לפנות לבעל הרישיון בבקשה למחקר, להשלימו או לתקנו, או להוסיף לגביו הערה.

(ב) הוגשה לבעל הרישיון בקשה כאמור בסעיף קטן (א), יפנה בעל הרישיון למקור שממנו התקבל המידע לקבלת תגובתו.

(ג) אישר מקור המידע את גרסת הלקוח, יפעל בעל הרישיון בהתאם ויודיע על כך ללקוח בהקדם האפשרי.

(ד) לא אישר מקור המידע את גרסת הלקוח, יודיע בעל הרישיון על כך ללקוח בהקדם האפשרי ולא יאחר משלושים ימים מהיום שקיבל את תגובת מקור המידע, וירשום בדו"ח האשראי פרטים לענין גרסת הלקוח ותגובת מקור המידע, בדרך שקבע השר.

(ה) לא התקבלה תגובה ממקור המידע בתוך שלושים ימים מהיום שפנה אליו בעל הרישיון, יודיע על כך בעל הרישיון ללקוח, וימחק ויבער את נתוני האשראי שגביהם פנה הלקוח אל בעל הרישיון.

(ו) פעל בעל הרישיון לפי הוראות סעיף זה, ימסור דו"ח אשראי מתוקן לכל מי שקיבל ממנו דו"ח אשראי לגבי אותו לקוח במשך ששת החודשים שקדמו לפעולתו האחרונה לפי סעיף זה.

(ז) גילה מקור מידע כי נפלה טעות במידע שמסר לבעל הרישיון לגבי לקוח, או שמידע כאמור תוקן או שונה בהתאם להוראת חיקוק או לפי פסק דין של בית משפט או הוראה של רשות מוסמכת, יודיע על כך לבעל הרישיון שמסר לו מידע כאמור מיד לאחר שגילה את הטעות או שנודע לו על התיקון או השינוי; נמסרה לבעל הרישיון הודעה כאמור, יודיע על כך ללקוח בהקדם האפשרי, וכן יתקן את המידע במאגר המידע שלו וימסור דו"ח אשראי מתוקן לפי הוראות סעיף קטן (ו).

ערעור על החלטת בעל הרישיון

32. לקוח הרואה עצמו נפגע ממעשה או ממחדל של בעל הרישיון לפי סעיף 31, רשאי לערער על כך בתוך 45 ימים לבית משפט השלום.

פרק ה': הפעלת שירות מידע על עוסקים

איסוף ומסירת מידע לגבי עוסק

33. בעל הרישיון שירות מידע על עוסקים רשאי לאסוף ולהחזיק כל מידע שקיבל כדין על עוסק, לרבות נתוני אשראי על יחיד בפעילותו כעוסק בלבד, לכלול מידע כאמור בדו"ח אשראי ולמסור אותו למבקש דו"ח אשראי.

מנהל השירות

34. לא יפעיל בעל הרישיון שירות מידע על עוסקים בלי שמכהן בו מנהל לשירות, והוראות סעיף 14 יחולו לענין זה, בשינויים המחוייבים.

החזקת מידע

35. בעל הרישיון שירות מידע על עוסקים יחזיק מידע למשך תקופה של שבע שנים לפחות מיום קבלת המידע.

ציון מועד

36. בעל הרישיון שירות מידע על עוסקים יציין בדו"ח האשראי, לגבי כל מידע שהוא מוסר בדו"ח, את המועד שבו קיבל את המידע.

פרק ו': שמירת סודיות, אחריות ותרופות

שמירת סודיות

37. מי שהגיע אליו מידע במהלך עבודתו או העסקתו בשירות נתוני אשראי או שירות מידע על עוסקים, לא יגלה אותו אלא לצורך ביצוע הוראות חוק זה או במידה הנדרשת לפי כל דין; הוראות סעיף זה לא יחולו על גילוי פרטים שאין בהם כדי לזהות את מי שהמידע נוגע אליו.

ד ב ר י ה ס ב ר

(4) לא פעל בהתאם להוראה מהוראות סעיף 31(ב) עד (ז).

(ב) היה לרשם יסוד סביר להניח כי מקור מידע לא העביר מידע לבעל רישיון שירות נתוני אשׂראי, לפי סעיף 24, רשאי הוא להטיל עליו עיצום כספי בשיעור הקנס האמור בסעיף 61(א)3 לחוק העונשין.

(ג) היה לרשם יסוד סביר להניח כי אדם עשה אחד מאלה, רשאי הוא להטיל עליו עיצום כספי בשיעור הקנס האמור בסעיף 61(א)1 לחוק העונשין:

(1) לא דיווח לרשם, לפי הוראות סעיף 8, על שינוי בפרט שמסר לפי הוראות סעיף 6;

(2) הפעיל שירות נתוני אשׂראי או שירות מידע על עוסקים בלי שמכהן מנהל לשירות, בניגוד להוראות סעיף 14(א), או שמכהן בו מנהל שלא לפי הוראות סעיף 14(ב);

(3) עסק בלא אישור בעיסוק נוסף, שאינו שירות נתוני אשׂראי, בלא אישור הרשם, בניגוד להוראות סעיף 15;

(4) לא החזיק מידע למשך התקופה הנדרשת לפי סעיפים 20 או 33, או לא מחק כל נתון אשׂראי כנדרש לפי הוראות סעיף 20;

(5) מסר דו"ח אשׂראי חלקי שלא לפי הוראות סעיף 21;

(6) לא ציין בדו"ח אשׂראי את מועד קבלת המידע, בניגוד להוראות סעיפים 23 ו-36;

(7) לא מסר ללקוח דו"ח אשׂראי מעודכן, בניגוד לחובותיו לפי סעיף 25.

עדכון סכום העיצום הכספי

43. העיצום הכספי יהיה לפי סכומו המעודכן ביום הדרישה לתשלום; הוגש ערעור ובית המשפט הדין בערעור הורה על עיכוב תשלומו – לפי סכומו המעודכן ביום ההחלטה בערעור.

דרישת העיצום הכספי ותשלומו

44. עיצום כספי ישולם, לפי דרישת הרשם בכתב, בתוך 30 ימים מיום קבלתה; הדרישה תוצא לאחר שהודע לנדרש לשלם את העיצום הכספי על הכוונה להוציאה, וניתנה לו הזדמנות להשמיע את טענותיו.

הפרשי הצמדה וריבית

45. לא שולם העיצום הכספי במועד, ייתוספו עליו, לגבי תקופת הפיגור, הפרשי הצמדה וריבית לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א–1961 (להלן – הפרשי הצמדה וריבית), עד תשלומו.

אחריות במסירת מידע לבעל שירות נתוני אשׂראי

38. (א) נקט מקור מידע אמצעים סבירים להבטחת נכונות המידע שהעביר לבעל רישיון שירות נתוני אשׂראי, ולקיום התנאים להעברתו לפי הוראות חוק זה, לא יישא באחריות בשל מסירת אותו המידע.

(ב) מקור מידע שהעביר מידע, בסוברו בתום לב כי המידע מותר להעברה לבעל רישיון שירות נתוני אשׂראי לפי חוק זה – לא יישא באחריות פלילית בשל מסירת אותו מידע.

(ג) מקור מידע שהעביר מידע לבעל רישיון שירות נתוני אשׂראי לפי הוראות חוק זה, לא יישא באחריות לפי הוראות חוק הגנת הפרטיות.

(ד) העברת מידע לבעל רישיון שירות נתוני אשׂראי לפי הוראות חוק זה, לא תיחשב הפרה של חובות סודיות ונאמנות או של חובה אחרת לפי כל דין או חוזה, ומי שהעביר מידע כאמור, לא יישא באחריות פלילית, אזרחית או משמעית בשל המעשה.

סיוג לאחריות של בעל רישיון

39. בעל רישיון שפעל בתום לב ולפי הוראות חוק זה, לא יישא באחריות לפי חוק איסור לשון הרע, התשכ"ה–1965 (בחוק זה – חוק איסור לשון הרע).

הגנה לעניין חוק איסור לשון הרע

40. העברת מידע לבעל רישיון שירות מידע על עוסקים לפי הוראות חוק זה, תיחשב ענין ציבורי לענין סעיף 14 לחוק איסור לשון הרע.

עוולה בניזקין

41. מעשה או מחדל של בעל רישיון או של מקבל דו"ח אשׂראי מבעל רישיון, בניגוד להוראות חוק זה, הוא עוולה בניזקין, והוראות פקודת הנזיקין [נוסח חדש], יחולו עליו, בכפוף להוראות חוק זה.

פרק ז': עיצום כספי ועונשין

עיצום כספי

42. (א) היה לרשם יסוד סביר להניח כי אדם עשה אחד מאלה, רשאי הוא להטיל עליו עיצום כספי בשיעור הקנס הקבוע בסעיף 61(א)3 לחוק העונשין:

(1) אסף או מסר נתוני אשׂראי שלא לפי הוראות סעיפים 16(א)8, 17, 18, 19(ח)1 ו-2(2);

(2) כלל מידע בדו"ח אשׂראי, בניגוד להוראות סעיף 22;

(א2) יצר דירוג שלא לפי הוראת סעיף 26;

(3) מסר דו"ח אשׂראי בניגוד להוראות סעיף 28;

ד ב ר י ה ס ב ר

גביה

46. העיצום הכספי ייגבה לאוצר המדינה ועל גבייתו תחול פקודת המסים (גביה).

שמירת אחריות פלילית

47. (א) אין בהוראות סעיף 42 כדי לגרוע מסמכותו של תובע להגיש כתב אישום בשל הפרה לפי סעיף 49(ב) או (ג) או לפי כל דין, אם הוא סבור שהנסיבות מצדיקות זאת מטעמים שיירשמו.

(ב) הוגש נגד אדם כתב אישום על עבירה לפי סעיף 49(ב) או (ג), לא יחויב בשלה בתשלום עיצום כספי, ואם שולם יוחזר לו סכום העיצום הכספי בתוספת הפרשי הצמדה וריבית, מיום תשלומו עד יום החזרתו.

ערעור על עיצום כספי

48. (א) על דרישה לשלם עיצום כספי ניתן לערער לבית משפט השלום.

(ב) הערעור יוגש בתוך 30 ימים מיום שהודע על הטלת העיצום הכספי.

(ג) אין בערעור כדי לעכב את תשלום העיצום הכספי אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת.

(ד) התקבל הערעור, יוחזר סכום העיצום הכספי וייתוספו עליו הפרשי הצמדה וריבית, מיום תשלומו ועד יום החזרתו.

(ה) על החלטת בית המשפט בערעור ניתן לערער ברשות לבית המשפט המחוזי, ובית המשפט ידון בערעור בשופט אחד.

עונשין

49. (א) מי שעשה אחד מאלה, דינו – מאסר שלוש שנים או קנס הגבוה פי עשרה מן האמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין:

(1) הפעיל שירות נתוני אשראי או שירות מידע על עוסקים בלא רישיון בניגוד להוראות סעיף 2(ב) או (ג) או בניגוד לתנאי הרישיון שניתן לפי חוק זה;

(2) גילה מידע בניגוד להוראות סעיף 37;

(3) אסף או מסר מידע שאינו מנתוני האשראי שהוא רשאי לאסוף או למסור לפי הוראות סעיפים 16(א)(1) עד (7) ו-19(א)(1) עד (1);

(4) פרסם מידע בניגוד להוראות סעיף 27;

(5) אסף מידע, החזיק בו, כללו בדו"ח אשראי או מסרו לאחר, והמידע התקבל בעבירה לפי כל דין.

(ב) מי שעשה אחד המעשים המפורטים בסעיף 42(א), דינו – קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין.

(ג) מי שעשה אחד המעשים המפורטים בסעיף 42(ג), דינו – קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין.

אחריות בעל הרישיון ומנהל השירות

50. (א) בעל הרישיון ומנהל השירות יפקחו על עובדיהם או מורשיהם, לשם מניעת ביצוע עבירות לפי סעיף 49.

(ב) לא קיים בעל הרישיון או מנהל השירות (להלן – האחראי) את חובתו לפי סעיף קטן (א), דינו – קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין.

(ג) נעברה עבירה לפי סעיף 49 על ידי עובד או מורשה של אחראי, חוקה היא כי האחראי הפר את חובתו לפי סעיף קטן (א), אלא אם כן הוכיח, כי עשה כל שניתן כדי למלא את חובתו.

פרק ח': שונות

הודעה על הרשעה בפלילים

51. הורשע בעל רישיון או מנהל השירות בעבירה או שבית המשפט דחה ערעור על הרשעה כאמור, ימציא התובע לרשם העתק מפסק הדין; לענין סעיף זה, "עבירה" –

(1) עבירה לפי חוק הגנת הפרטיות;

(2) עבירה לפי חוק זה;

(3) עבירה לפי סעיפים 236 עד 253, 290 עד 297, 414 עד 446 לחוק העונשין.

ביצוע ותקנות

52. (א) שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו, ובין השאר בדבר –

(1) אופן החזקת מידע וצורת שמירתו במאגר המידע של בעל רישיון ודרכי ביעורו או מחיקתו מהמאגר של מידע זה;

(2) סדרי הדין בערעור על מעשה או מהדל של בעל רישיון או על החלטות הרשם לפי סעיפים 32 ו-48;

(3) כללי התנהגות וכללי אתיקה שיחולו על בעל רישיון, על מנהל השירות ועל כל מי שמפעיל שירות נתוני אשראי מטעמו של בעל רישיון;

(4) אגרות ותשלומים בעבור –

(א) מסירת מידע מהמדינה ומבנק ישראל לבעל רישיון;

ד ב ר י ה ס ב ר

(ב) בקשה לרישיון;

(ג) אגרה שנתית שתוטל על בעל רישיון;

(5) תשלומים שאותם רשאי לגבות תאגיד בנקאי, מנפיק כרטיסי חיוב, וכל מי שיקבע השר לפי סעיף 24(ב) בעבור מסירת מידע לבעל רישיון.

(ב) תקנות לפי פסקאות (4) ו-(5) יותקנו באישור הועדה, ולפי פסקה (5) – גם בהתייעצות עם שר האוצר.

איסור התניה

53. אין להתנות על הוראות חוק זה.

שמירת אחריות פלילית

54. אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מהוראות כל דין אלא אם כן נקבע במפורש אחרת.

תיקון חוק בתי משפט לעניינים מינהליים

55. בחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000, בתוספת הראשונה, אחרי פרט 16 יבוא:

17. "שירות נתוני אשראי – החלטה של רשות לפי חוק שירות נתוני אשראי, התשס"ב-2002, למעט התקנת תקנות."

תיקון חוק חוקרים פרטיים ושירותי שמירה

56. בחוק חוקרים פרטיים ושירותי שמירה, התשל"ב-1972, בסעיף 1, בהגדרה "חוקר פרטי", בסופה יבוא "או לצורך מסירת ידיעות לבעל רישיון לפי חוק שירות נתוני אשראי, התשס"ב-2002".

תיקון חוק שיקים ללא כיסוי

57. בחוק שיקים ללא כיסוי, בסעיף 15, בסופו יבוא "או לצורך ביצוע חוק שירות נתוני אשראי, התשס"ב-2002".

הוראת מעבר

58. מי שמסר כדין נתוני אשראי או מידע ערב כניסת חוק זה לתוקף, רשאי להמשיך למסור נתוני אשראי או מידע גם בלא קבלת רישיון לפי חוק זה, במשך חצי שנה מיום תחילת החוק.

תחילה

59. (א) תחילתו של חוק זה ביום ח' בשבט התשס"ד (31 בינואר 2004).

(א1) השר, באישור הועדה, רשאי בצו לדחות את תחילתו של החוק לתקופה נוספת שיקבע, ושלא תעלה על שישה חודשים.

(ב) מידע כאמור בסעיף 16(א)(3) לא יועבר אלא אם כן תחילת תקופת ההגבלה היא לאחר מועד פרסומו של החוק.

חובת התקנת תקנות

60. תקנות ראשונות הדרושות להפעלת החוק, והטעונות אישור הועדה, יועברו לאישורה בתוך שישה חודשים מיום פרסומו של חוק זה עד יום כ"ו באדר א' תשס"ג (28 בפברואר 2003).

תוספת
(סעיף 16)

